Viimsi valla infoleht nr 2 (579) 20. jaanuar 2023

Loe ka www.viimsi.ee

Viimsi Teataja

Tasuta
Ilmub kaks korda kuus
Tiraaž 10 860

Virtuaalne assistent

RIA ja MKMi poolt arendatav Bürokratt on osa suuremast riiklikust digiteenuste parandamisest ja digiväest. Virtuaalse assistendi eesmärk on lihtsustada meie elu. **Loe lk 3**

Viimsi Maleselts Apones

Haabneeme koolis toimuvast maleringist võtab osa umbes 15 noort. Külastasime ühte tundi ning muuhulgas küsisime noortelt, mis neid ala juures köidab. **Loe lk 22**

Määrderevolutsiooni pilootprojekt

Püünsis elav Robert Peets püüab suvel laineharju ja talvel kilomeetreid suusarajal. Suurpere isa viis rahvusvahelises suusaliidus läbi määrderevolutsiooni pilootprojekti. **Loe lk 8**

1923 kinnitati Randvere iseseisvaks koguduseks ehk RANDVERE KOGUDUS 100! Loe lk 19 >

Tule uisutama!

VIIMSI UISUVÄLJAK (Randvere tee 9) on avatud E–N kell 10–21 ja R–P kell 10–22.

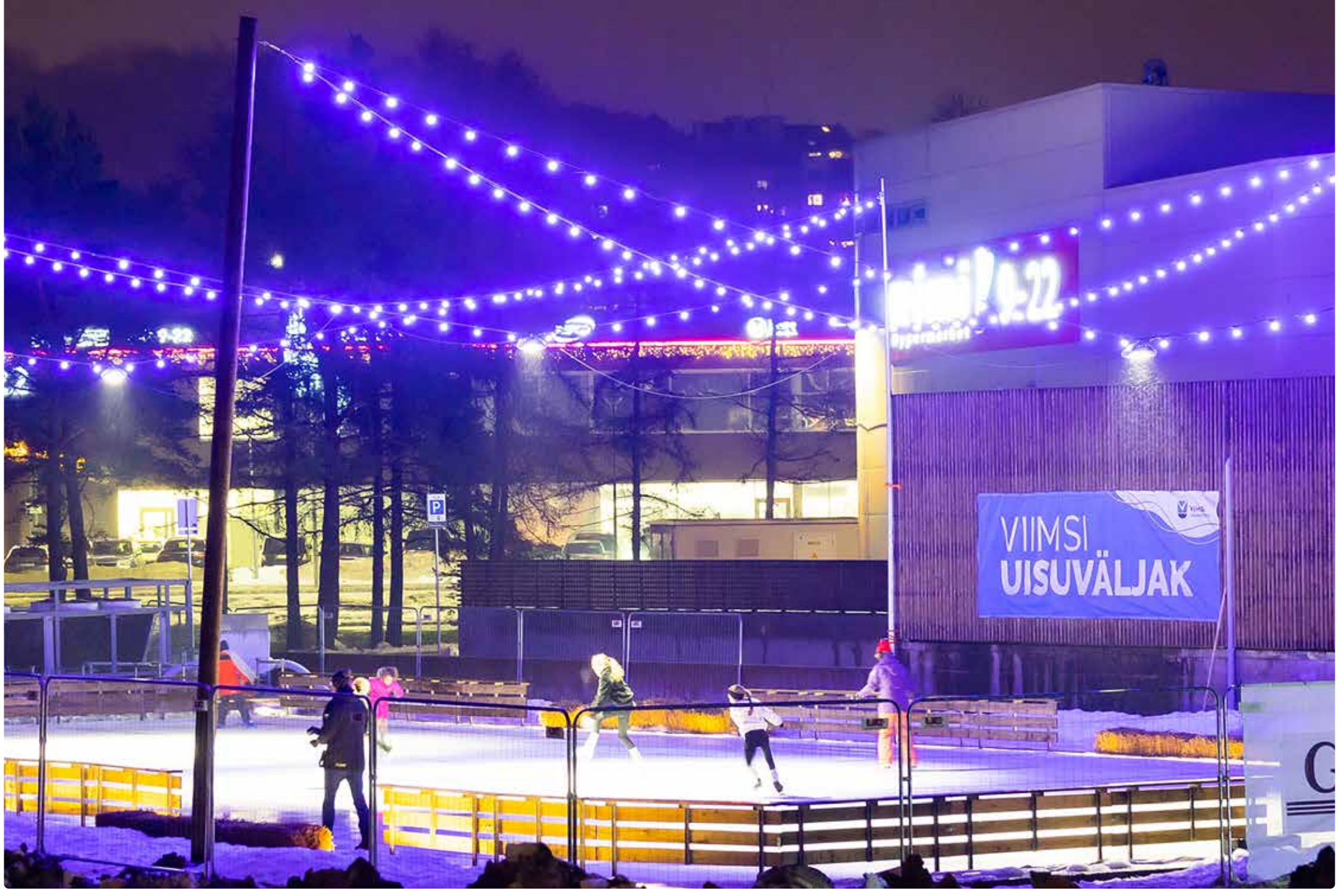

Foto: Tiit Mõtus

Piletiinfo: Täispilet 6 eurot; sooduspilet (õpilased, pensionärid, osalise töövõimega isikud dokumendi esitamisel) 3.50 eurot; 10 korra kaart (täiskasvanud/õpilased, pensionärid, osalise töövõimega isikud dokumendi esitamisel) 50/28 eurot; kuni 3-aastased lapsed tasuta; perepilet (kaks täiskasvanut ja kuni neli kuni 16-aastast last) 15 eurot; perepilet + uisurent (kahe täiskasvanule ja kuni neljale kuni 16-aastasele lapsele) 20 eurot; uisurent 4 eurot, tugiraam tasuta. Küsi pakkumisi ka sünnipäevapaketi kohta! **Lisainfo:** Facebookist @viimsiuisuväljak

JUHTKIRI

Milline võiks olla Viimsi tulevik?

Millal teie viimati mõne lapse või noorega elust rääkisite ja koos unistasite? Täiskasvanuna eeldame tihti, et just meie teame, mis neile hea on, tehes nende eest valikuid ja püüdes neid igati eksimuste eest kaitsta. Miks me nii teeme? Kas me kardame mugavustsoonist välja tulla või tunduvad pakutavad ideed lihtsalt liiga utoopilised, mistõttu soovime, et need ei täitukski?

Kirjanik Anton Hansen Tammsaare on öelnud, et "midagi pole võimatu, niipea kui inimene hakkab sellest kord tõsiselt mõtlema". Seega kutsun teid koos noortega unistama.

Eelmise aasta lõpus tekkis mul võimalus Püünsi koolis avatud tundide raames külalisõpetajaks olla ning olgugi, et tunniplaani järgselt oli tegemist inglise keele tunniga, siis võisin sel korral ise teema valida. Sellistel juhtudel kasutan ma pea alati juhust, et noortelt uurida, mida nemad soovivad ja elust arvavad. Selgi korral kasutasin juhust, et küsida 5. ja 9. klassi õpilastelt, mida nemad tulevaste lapsevanematena/täiskasvanutena Viimsist kui kodukohast ootavad, mida väärustavad.

Viimsis sõidavad isejuhtivad autod, uued krundid rajatakse hõljuvate saartena mere kohale, et metsa ei peaks rohkem maha raiuma ning loomade elupaigad säiliksid.

Tänaste noorte jaoks on oluline, et kodukohas saab tasuta head haridust ning gümnaasiumikohad on edukatele õppuritele kindlustatud. Hindeid kui selliseid ei panda, vaid lastesse suhtutakse individuaalselt ning fookus on noore teadmisel, mitte "ilusatel numbritel". Igas koolis on parimad võimalused abistatud õppele, vajadusel eraõpetaja teenus ning võimalus ilma täiskasvanute kaasamiseta pöörduda otse nõustaja juurde. Loomulikult on iga kooli juures *skate*park ning vallas asuvas sise*skate*pargis asub McDonalds ja/või Subway. Üldse võiks Viimsis olla rohkem noortele suunatud söögikohtasid ja üks Ülemiste sarnane kaubanduskeskus.

Igas Viimsi külas võiks olla pood, pangaautomaat ning korvpalli- ja jalgpalliväljakud. Iga kortermaja juures asub koerapark.

Viimsis sõidavad isejuhtivad autod, uued krundid rajatakse hõljuvate saartena mere kohale, et metsa ei peaks rohkem maha raiuma ning loomade elupaigad säiliksid. Üldse peavad noored metsade säilimist väga oluliseks, sest ka tulevikus võiks lastel olla võimalus julgelt ja turvaliselt metsas mängida või jalutada.

Vallavalitsuselt eeldatakse lapsetoetusi sh lapsehoidja toetust juhuks, kui lasteaiakohti ei ole või kui lapsevanem peab õhtuti tööl olema. Tasuta ühistransport ning teleportimiskeskused, kahe tavaauto laiused parkimiskohad väikelapse vanematele, tasuta huviringid või huviringide toetus, noortekeskused, politseijaoskond, lennujaam, jäähall, elektritõukerataste (kiiver on hinnas) ja lapsevankrite laenutuspunkt.

Nooretel on võimalus iseseisvalt (täiskasvanuta) kasutada saale tantsimise harjutamiseks või sõpradega võrkpalli mängimiseks. Vanade kolkoosihoonete asemel rajatakse uued huvikeskused või muid avalikkusele kasulikke asutusi.

Noorte tagasisidest jäi eriliselt kõlama, et tulevikus ei pea lastel olema väga mugav elu, vaid neile peab jääma avastamisrõõm ning eksimisruum. Seega võime tänaste täiskasvanutena anda endast parima, et meie laste tulevik oleks mugavam kui meil endil, kuid oluline on lubada neil ise elu avastada, otsuseid teha ja luua. Noorte kirjelduse alusel tundub Viimsi tulevik veel üsna ulmeline, kuid miski pole võimatu, kui piisavalt tahta.

Kaija Mägi
huvihariduse vanemspetsialist

Ka koristamine võib olla jooga ehk igaühel oma jooga

JOOGA Enamasti arvatakse, et jooga on midagi, millega tegelevad ülimalt spirituaalsed inimesed ning mis lisaks kõigele eeldab ka üliinimlikku painduvust ja tasakaalu. Tegelikult tähendab jooga aga hoopis ühendust – ühendust iseendaga. Ja seda ühendust iseendaga võib saavutada igasuguseid erinevaid asju tehes.

Grete Sutrop
Elujõusaali looja ja hoidja, erinevate joogapraktikate juhendaja

Joogaseisund on ühenduseseisund, milles tunneme, et oleme täiesti hetkes ja iseendas kohal, kogeme meelerahu, mõtted ei ole hajevil ning aeg ja ruum ei oma tähtsust. Näiteks on joogaseisundit kogenud ilmselt suur osa loomeinimestest – kunstnikest ja muusikutest käsitööfännide ja kokkamisentusiastideni välja. Midagi parajasti luues unustame enamasti ära, mis kell on, et kõht on tühi või et üldse midagi muud parajasti olemas on. Samas võib muud mured ja ärevuse unustada ka sporti tehes, looduses uitades, kaminatuld või merelaineid vaadates, kontserti kuulates või maale imetledes, aias toimetades, puid lõhkudes või kasvõi koristades. Nii et isegi kui sa üldse ei taha joogat teha, oled sa seda tõenäoliselt enesele teadmata ikkagi teinud – siis, kui oled tegelenud millegagi, mida armastad ning mis haarab sind nii endasse ja hetkesse kohale, et argimured ununevad.

Üks liik inimesi, kes oskab suurepäraselt joogaseisundit saavutada, nautida ja samamoodi ei tea sellest ise midagi, on need pisikesed ja nunnud – lapsed. Oled ilmselt märganud, kui lihtne on neil end hetke, mängu või mõnesse keskendumist nõudvasse tegevusse täiesti ära kaotada – näiteks päris pisikestel siis, kui nad parajasti oma keha kasutama õpivad või mingit maailma pisidetaili uurivad. Enamasti ei mõtle väikesed inimesed liigselt tulevikule ega sellele, mis samal õhtul ees ootab – täiesti hämmastav võime meelerahus ja kohalolus kulgeda!

Mis segab meie kohalolu?

Küll aga segavad hetkes kohalolemist ja iseenda avastamist kõikvõimalikud välised stimuleerivad vidinad nagu näiteks ekraanid. Kuna ekraanis toimuv on kirju ja põnev, köidab see hirmsat moodi tähelepanu ning selle kõrval nõuab maailma avastamine oma kõikide meeltega ning pikemalt ühes tegevuses püsimine palju rohkem pingutust.

Ajuteadlane Jaan Aru on välja toonud, et nutiseadmed muudavad kõik muud tegevused meie ja laste aju jaoks igavaks – nii võivad lapsed näiteks tunda, et õppimine on mõttetu ja ka teised lapsed on mõttetud. "Muidugi, mitte kõikidel lastel ei lähe see nii halvasti, aga on lapsi, kelle jaoks on kõik muud asjad mõttetud, sest nutiseadmed on tema motivatsioonisüsteemi ümber programmeerinud," toob ta välja.

Seega soovitab Aru hoida lapsi nutiseadmetest eemal nii kaua kui võimalik ja kui üldse, siis julgustada lapsi kasutama seadet nii-öelda toetava supervõimena – siis, kui on vaja uurida või tegeleda millegagi, mis juba niikuinii last huvitab ja temas uudishimu äratab, saaks laps nutiseadme abil sellele vunki juurde anda. Nutiseadmed võimaldavad ju näiteks muusikat kuulata ja ka ise luua, anda motivatsiooni trenni teha, kui saame seal tulemusi mõõta, kosmose kohta uurida, keeli õppida, maailmakaarte tundma õppida ja lugematuid muid ägedaid asju teha. Oluline on lapsi ja iseend toetada, et me kõik ei kaoks nutiseadmetesse üleni ära ega unustaks, et tegelik elu asub sellest väljaspool.

> **Isegi kui sa üldse ei taha joogat teha, oled sa seda tõenäoliselt enesele teadmata ikkagi teinud – siis, kui oled tegelenud millegagi, mida armastad ning mis haarab sind endasse, nii et argimured ununevad.**

"Lapsevanemana on oluline aru saada, mida laps nutiseadmes teeb, ja vähendada selles veedetavat mõttetut aega. Ning pakkuda välja alternatiivne tegevus – just see on koht, kuhu lapsevanemad kinni jäävad," toob Aru välja. "Teie ise teate, mis teie last võiks huvitada. Alati see ei ole lihtne ja alati see ei ole võimalik, aga me peame sinna poole püüdlema!"

Me ju tahaksime, et lapsed katsetaksid ja leiaksid enda ellu neid tegevusi, mis aitavad neil igal ajal iseendaga ühendust tunda, ärevust ja keskendumisraskuseid vähendada ning mõnusas kohalolus oma keha, vaimse tervise ja tunnete-soovidega sina peal olla. Nagu iga asja puhul, peame ka selles küsimuses ise eeskujuks olema – kui me ise oma vabad hetked nutiseadmetes veedame, õpetame seda tahes-tahtmata ka oma lastele. Nagu ütles üks psühholoog, siis lapsed valivad iga kell vanematega koos toimetamise ja tegutsemise nutiseadmete asemel.

Tagasi jooga juurde

Olles selle vältimatu nutiseadmete teema nüüd ka hingelt ära saanud, jõuan taas tagasi jooga ja kohalolu juurde. Nagu alguses välja tuli, ei pea iseendaga hea ja mõnusa ühenduse saamiseks esimese asjana ise või lapsega joogatundi minema (aga võib!) – igaühel olgu oma jooga. Sinu "jooga" võiks olla midagi sellist, mis paneb just sinu silmad särama, kutsub endaga tegelema ning toob hinge ja meeltesse rahu ja rõõmu. Kui peale oma "jooga" tegemist tunned sa end laetuna, rahulolevamana, stressivabamana, mitte kurnatuna, ärevana ja kehvemalt, kui enne alustamist, oled õigel teel!

Joogatund ja muud sarnased praktikad on alati kindlapeale minek, sest tundides keskendutakse nii kehale, hingele kui ka meelele – neis on liikumist, hingamist ja kohaolu rohkem kui rubla eest. Kui tunned või näed, et sinu või sinu lapse elus ei ole justkui midagi sellist, mis suudaks keerulistel hetkedel tasakaalu luua ning ärevust maha tõmmata või on raske end nutimaailmast eemal hoida, siis on joogatundi tulek kindlasti väga heaks alguseks. Jooga iseenesest ongi abivahend või tugi, et aidata sul ka tavaelus rohkem iseendaga ühendust leida ning argiväljakutsete tormides-tuultes tasakaalukaks ja hinnangutevabaks jääda – sest joogatunnis harjutad praktikaid, mida saad kogemustena igapäevaellu kaasa võtta.

Elujõusaali joogadesse oled oodatud nii suure kui ka väikese inimesena. Suuremad saavad võtta endale aja, et lihtsalt iseendaga koos olla, õppida oma keha ja meelt valitsema, hinge kuulma ning selle käigus märkama, mida me päriselt tunneme. Pisemad inimesed saavad tegeleda ka nii oma kehalise kui ka meelelise liikumise ja loovusega ning seda kõike mõnusalt läbi mängu ja päriselt koos olemise.

Painduvus ja keskendumisvõime on joogatunnis osalemise tulemuseks, mitte eelduseks. Foto: Triin Maasik

Viimsi Teataja
www.viimsivald.ee

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007, e-post jane.saks@viimsivv.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trükki toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakiriyks.ee
Kojukanne: Express Post AS, tel 617 7717, e-post tellimine@expresspost.ee

Toimetus ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil **teataja@viimsiteataja.ee**. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**.
Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infolehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil **viimsivald.ee/viimsi-teataja/arhiiv**.
Ajalehe järgmine number ilmub 3. veebruaril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 25. jaanuar kell 15.

Vajad abi? Bürokratt aitab! Foto: Linda Saarmets

Tule ja aita treenida Bürokratti

BÜROKRATT Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA) ning majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) poolt arendatav Bürokrati rakendus on lisatud Viimsi vallavalitsuse kodulehele ja õpib inimestele infot vahendama haridusvaldkonna teemadel. Ka sina saad aidata kaasa selleks, et Bürokratt oleks tulevikus viimsilastele veelgi paremini abiks.

Kristi Berggren
arendusosakonna peaspetsialist – protsessijuht

Ka Bürokrati virtuaalassistent** ehk praegusel hetkel vestlusrobot kodulehel on oma olemuselt tehisintellekt, mille süsteem kasutab etteantud käitumisreegleid ja mis suudab ka ise etteantud materjalidest uusi asju õppida, analüüsides ümbritsevat keskkonda ja võttes vastu teatud ulatuses iseseisvalt otsuseid. Õige lahenduseni jõuab kratt erinevate masinõppe algoritmide kaudu. Viimsi vallavalitsus on esimene kohalik omavalitsus, kes selle kasutusele võttis.

Viimsi vallavalitsuses valisime riiklikule tehisintellektile väljakutseks haridusvaldkonna, kus infot on palju ja inimeste vajadus kiire ning õige info leidmiseks suurem. Bürokratt tõttab hetkel appi igal tööpäeval kell 8–16 alushariduse lehel. Bürokratiga suhtluse alustamiseks tuleb klõpsata lehe vasakul allosas olevale ikoonile ja sisestada oma küsimus(ed) tekstiväljale.

Selleks, et vestlusrobot saaks tulevikus Viimsi valla kodulehel olla kättesaadav ööpäevaringselt, tuleb teda regulaarselt alguses õpetada ja treenida. Bürokrati laadse tehisintellekti treenimiseks on vaja päringuid, millele vastamine teda õpetab. Seepärast kutsume kõiki praeguseid ja tulevasi lapsevanemaid lasteaiaga seotud teemadel Bürokratiga vestlema valla kodulehel alushariduse sektsioonis viimsivald.ee/haridus-ja-noorsootoo/lasteaiad.

Kui vestlusrobot vastata ei oska, pakub ta võimalust suhelda klienditeenindusega, aga treenimise eesmärk ongi see, et need küsimused, millele kratt täna vastust ei tea, teeb ta selgeks järgmiseks korraks. Ehk siis viimsilased, tulge kratiga suhtlema, aidake tal õppida ja teeme koos teenused paremaks!

Bürokratt on osa suuremast riiklikust digiteenuste parandamisest ja digiväest

2020. aasta veebruaris lansseeris majandus- ja kommunikatsiooniministeerium Bürokrati kontseptsiooni*, mis on osa tulevikuvisioonist, mille alusel inimeste suhtlust võiks hõlbustada virtuaalsete assistentide kasutamise kaudu. Paar aastat arendustöid on olnud tulemuslikud ja esimesed avaliku sektori organisatsioonid saavad projekti reaalset juba ka kasutada. Ning Viimsi vallavalitsusel on suur au olla üks esimestest.

Eesti digiühiskonna arengukava 2030 visiooniks on, et Eesti oleks täis digiväge. Digiväelises Eestis on lihtne ja turvaline asju ajada, teenused toimivad kõrvaltvaataja jaoks justkui iseenesest ehk "nähtamatult" ja vajaduspõhiselt, jõudes inimeseni siis, kui tal neid vaja on. Parima digiriigi kogemuse tagamiseks on tehtud mitmeid arenguhüppeid. Üheks oluliseks arenguhüppeks on näiteks Bürokrati ehk riikliku virtuaalassistendi arendused, mis tähendab avaliku sektori krattide võrgustikku, mis võimaldaks ühe kanali kaudu tarbida ja kasutada kõiki Eesti avalikke e-teenuseid.

Bürokrati eesmärk on lihtsustada inimeste elu

Viimsi soovib astuda riigiga digiarendustes sama jalga ja leida võimalusi, mis aitavad tulevikus automatiseerida korduvaid protsesse (ja neid on omavalitsustes omajagu). Ka vallavalitsusele on oluline klientide rahulolu pakutavate teenustega ja uudsete lahenduste kasutuselevõtmine võiks aidata seda rahulolu ka suurendada. Viimsi teenustega rahulolu uuringu kokkuvõttes on välja toodud see, et inimeste jaoks on läbivaks probleemiks info leidmise keerukus või vajaliku info puudumine. Infoleidmise võimekuse parandamiseks oleme ka arendanud oma kodulehesisese otsingumootori võimekust.

Kahtlemata näeme suurt potentsiaali ka tulevikuarendustel, kus tänu vestlusrobotite ökosüsteemile saab ühe asutuse kodulehel olevast vestlusaknast küsida infot ka teise asutuse teenuste kohta. Miks see oluline on? Ikka seepärast, et inimene alati ei tea ja tulevikus ka ei pea teadma, millise asutuse vastutusalas tema küsimus on.

Hea uudis on ka see, et järgnevatel aastatel lisandub mitmeid funktsionaalsusi, näiteks on plaanis masinõppe ja keeletehnoloogia arendus, mille raames Bürokratt hakkab päriselt ka inimestega rääkima ja saab talle esitatud suulisest tekstist aru. Ootame seda huviga, sest näeme selles suurepärast võimalust meie eakatele ja erivajadustega inimestele mõeldud teenuste parandamises.

bürokratt

EESTI DIGIRIIGI ARENGUHÜPPED	
Lubadused – suurimad tulemused hiljemalt 2030. aastaks	**Tegevussuund**
Eestis tulevad avalikud teenused sinu juurde just siis, kui sul on neid vaja ja saad asjad korraga aetud	Üleminek sündmuspõhistele ja proaktiivsetele teenustele
Eestis saab avaliku sektoriga asjad aetud vestluskrati abil	Krativäeline riik
Krattide abil on tehtud avalikus sektoris uus tõusuhüpe	Krativäeline riik
Digiriigis on inimeste põhiõigused kaitstud ning inimesel ja ettevõtjal on kontroll oma andmete üle ja võimalus neid päriselt jagada	Inimkeskne digiriik
Eesti on maailma kõige rohelisem digiriik	Roheline digiriik

* Bürokrati kontseptsioonist leiab lisainfo www.kratid.ee/burokratt.

** Tuntumad virutaalassistendid on näiteks Amazon Alexa, Apple Siri, Google Assistant, Microsoft Cortana, Samsung Bixby, jne.

Teated

Miks on Eestit maailmale vaja?

Algatan ka sel aastal kirja- ja mõttetalgud kooliõpilastele ning kutsun teid üles saatma mulle mõtteid, mis vastavad küsimusele "Miks on Eestit maailmale vaja?".

Kui möödunud aastal kirjutasid noored Eesti tulevikust, muredest ja ideaalidest, siis tänavu ootan noori otsima ja leidma meie avatud ja tihedalt seotud globaliseerunud maailmas Eesti kohta. Millist rolli mängib üks väike kultuur tänapäeva põimunud maailmas? Mis on meie eelised ning miks on oluline kuulda ja kuulata just väikseid riike? Mis on Eesti väärtus ülejäänud maailma jaoks?

Ootan kirjutisi koolinoortelt vanuses 7–19 aastat vabas vormis kuni kahe A4 lehekülje pikkuselt nii käsitsi kirjutatult (saates kirjatöö Vabariigi Presidendi Kantseleisse aadressil A. Weizenbergi 39, 15050 Tallinn) kui ka elektrooniliselt (e-posti aadressil kirjutaEestile@vpk.ee), siis oleks pikkus kuni 5000 tähemärki. Pange oma mõtted mulle teele 14. veebruariks.

Rohkem infot leiate veebiaadressilt president.ee/et/meediakajastus/pressiteated/54434.

Presidendi kantselei

Leppneeme küla üldkoosolek

Leppneeme küla üldkoosolek toimub 2. veebruaril algusega kell 18 Viimsi raamatukogu suures saalis (Randvere tee 9). Päevakorras on Leppneeme küla külavanema valimine.

Üldkoosolekul võib osaleda ja hääletada rahvastikuregistris oma elukoha Leppneeme külas registreerinud vähemalt 16-aastane isik.

Külavanema kandidaadiks võib olla Leppneeme küla täisealine elanik, kes vastab Viimsi valla põhimääruses toodud tingimustele ja on lisaks rahvastikuregistris oma elukoha Leppneeme külas registreerinud vähemalt üks aasta enne kandidaadiks registreerimist.

Külavanemaks kandideerija peab andma enne valimistel kandideerimist vallavalitsusele kirjaliku nõusoleku kandideerimiseks. Nõusolek tuleb edastada e-posti aadressil info@viimsivv.ee või tuua Viimsi vallavalitsusse (Nelgi tee 1). Kandidaadid registreeritakse vallavalitsuses ning registreerimine lõpeb 25.01.2023.

Leevi Laever
vallasekretär

Lubja küla üldkoosolek

Lubja küla üldkoosolek toimub 16. veebruaril algusega kell 18 Viimsi raamatukogu suures saalis (Randvere tee 9).

Päevakorras on:

1. Lubja külavanema Raimo Tanni aruanne;
2. Lubja külaseltsi tegemiste ülevaade;
3. Lubja küla külavanema valimine.

Üldkoosolekul võib osaleda ja hääletada rahvastikuregistris oma elukoha Lubja külas registreerinud vähemalt 16-aastane isik.

Külavanema kandidaadiks võib olla Lubja küla täisealine elanik, kes vastab Viimsi valla põhimääruses toodud tingimustele ja on lisaks rahvastikuregistris oma elukoha Lubja külas registreerinud vähemalt üks aasta enne kandidaadiks registreerimist.

Külavanemaks kandideerija peab andma enne valimistel kandideerimist vallavalitsusele kirjaliku nõusoleku kandideerimiseks. Nõusolek tuleb edastada e-posti aadressil info@viimsivv.ee või tuua Viimsi vallavalitsusse (Nelgi tee 1).

Kandidaadid registreeritakse vallavalitsuses ning registreerimine lõpeb 8.02.2023.

Leevi Laever
vallasekretär

uued vallakodanikud

- Maire ja Janek Gustavsonil sündis 22. novembril tütar **Isadora Gustavson**.
- Merily ja Tarmo Petrovitsil sündis 2. detsembril poeg **Richard Petrovits**.
- Hanna Sinijärvel ja Kaarel Süllal sündis 3.detsembril tütar **Ethel Süld**.
- Maren Toomsalul ja Timo Tanielil sündis 8. detsembril poeg **Tobias Taniel**.
- Anneliis ja Markko Toppil sündis 9. detsembril poeg **Rikko Toppi**.
- Anna Mõtlik-Talumäel ja Priit Talumäel sündis 10. detsembril poeg **Patrick Talumäe**.
- Kristine Leetbergil ja Sander Sulevil sündis 17. detsembril poeg **Maru Leetberg**.
- Britt-Marie ja Tanel Kullisonil sündis 21. detsembril tütar **Mirtel Kullison**.
- Maarika ja Imre Truul sündis 22. detsembril tütar **Maia Mara Truu**.
- Katre Elblausil ja Oliver Ojapervel sündis 8. jaanuaril tütar **Luna Ojaperv**.
- Elena Noormaal ja Vladislav Mägil sündis 9. jaanuaril poeg **Oliver Mägi**.

Purskkaevude väljaku projekt sai rahastuse

PROJEKT Viimsi vald esitas oktoobris Interreg Kesk-Läänemere programmi meetmesse taotluse nimega "Multidimensional storm water treatment in urban areas for cleaner Baltic Sea", lühendiga MUSTBE. Aasta lõpus saabus positiivne uudis, et Viimsi poolt juhitud konsortsiumi projekt sai rahastuse.

Alar Mik
abivallavanem

Projekti üldeesmärk on arendada välja ja testida kompleksseid sademevee puhastuslahendusi, et vähendada toitainete ja kahjulike ainete koormust Läänemerele. Täiendavalt kombineeritakse projektis sademevee puhastuslahendused sademevee avalikus ruumis ära kasutamise lahendustega.

Projekt MUSTBE viiakse ellu ajavahemikus märts 2023 – veebruar 2026. Viimsi vald on projekti juhtpartner ja lisaks osaleb partneritena kolmest riigist ühtekokku 7 asutust: Tallinna linn, Tallinna tehnikaülikool, Riia linn, Riia tehnikaülikool (Läti), Pori linn, Satakunta tehnikaülikool (Soome), Söderhamni omavalitsus (Rootsi).

Projekti fookuses on ka digitaalsete ja tehniliste lahenduste väljatöötamine sademevee valdkonna kavandamisel. Lisaks piloteeritakse ja analüüsitakse, kuidas parandada linnalises keskkonnas sademevee käitlust. Luuakse hüdraulilised mudelid ja rajatakse tehnilised lahendused. Mitmes piirkonnas ehitatakse testalad ning monitooritakse valminud lahendusi.

Kokku on kavas rajada viis pilootala, millest üks asub Viimsis.

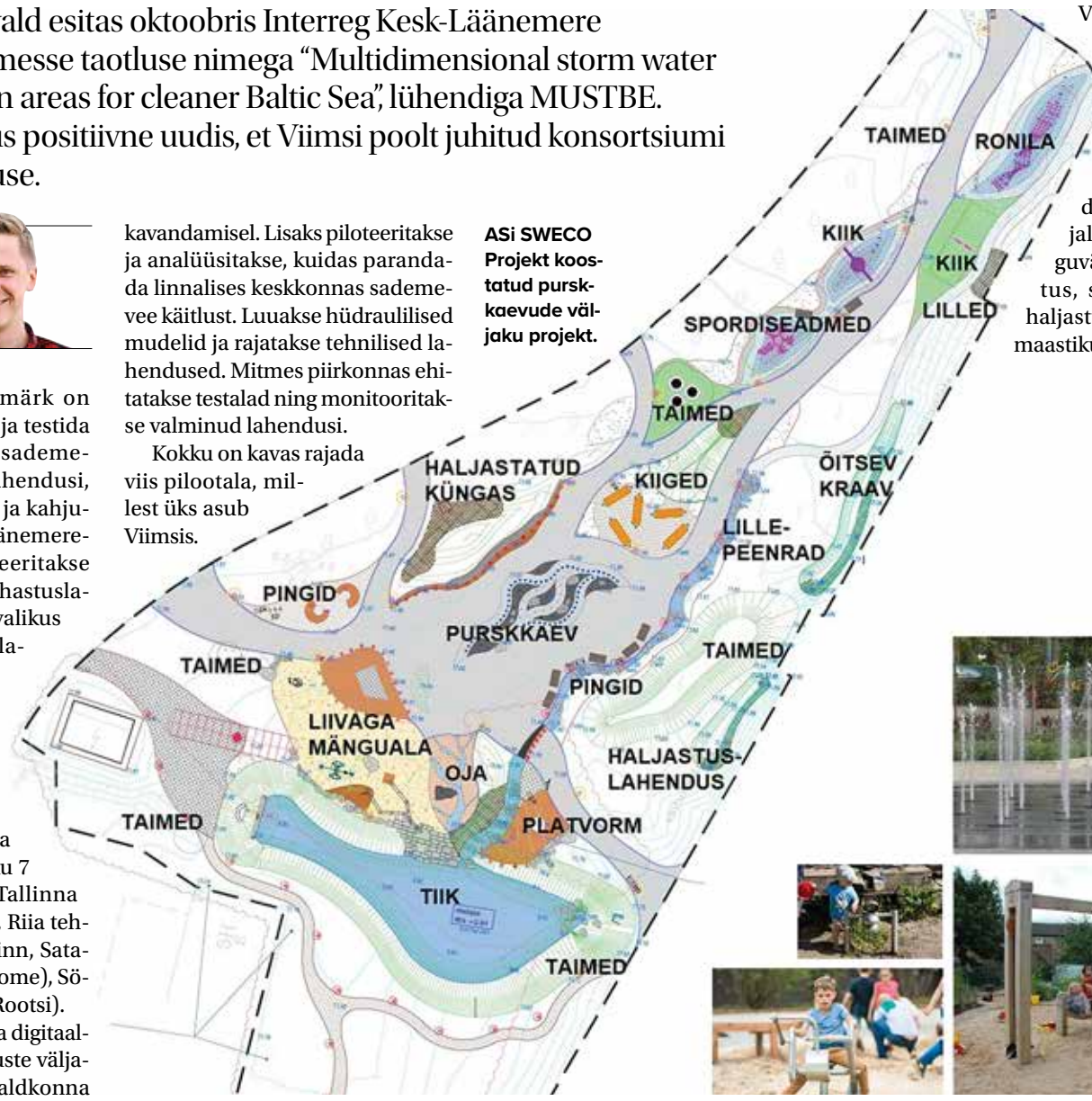

ASi SWECO Projekt koostatud purskkaevude väljaku projekt.

Viimsi tegevuste eesmärk on ehitada välja Viimsi Artiumi vastas olevale Randvere tee 21 kinnistule purskkaevude väljak kui kogukonnale suunatud väljak. Töödega on kavas alale rajada jalgteed, istumisalad, mänguväljakud, haljastus, valgustus, sademeveelahendused, haljastuslahendus ja lahendada maastikuarhitektuur. Seeläbi tekib peatänavale juurde üks tore viibimisala kogukonnaväljaku näol, mida inimesed saavad kasutada mitmekülgseks vaba aja veetmiseks ja mis loob valda juurde kvaliteetset avalikku ruumi.

Väljaku keskele on kavas luua platsi tasapinnas paiknev allika- ja sademeveel töötav purskkaev, lisaks erinevad veega seotud atraktsioonid (oja, tiigiplatvorm, lastele mõeldud veepumbad, vesiratas jms). Täiendavalt oleks purskkaevude väljaku näol tegemist säästliku ja nutika sademeveesüsteemiga, mis võimaldab ringlusse suunata Lubjamäe klindi allikavee, aga ka vihmavee. Kõige selle kõrvale paigaldatakse erinevaid pinke, kiiged, batuudid, ronimisseadmed, luuakse lesimise kohad ja ronimise alad – kokku kümmekond erinevat atraktsiooni. Alalt eemaldatakse osa haljastustest, mõned puud istutatakse ringi ning alale istutatakse juurde leht- ja okaspuid, põõsaste alad, kujundatakse püsikutega istutusalad.

Kogu projekti eelarveks on kavandatud 3 980 476 eurot, millest Interreg meetme toetus moodustab 80% (3 184 381 eurot). Viimsi valla tegevuste eelarve on kavandatud kokku mahus 665 688 eurot, millest omafinantseering moodustab 133 138 eurot. Projekti rahastab Interreg Kesk-Läänemere programm ja Keskkonnainvesteeringute Keskus tasub osa Eesti partnerite omafinantseeringust.

Fotod: Richter Spielgeräte

JUURDEEHITUS

Randvere kooli juurdeehituse valmimine lükkub edasi

Kooli ehitaja on esitanud Viimsi vallavalitsusele ja töö tellinud Viimsi Haldus OÜle palve leppida juurdeehituse valmimise uueks tähtajaks 28. märts 2023 seoses ettevõttel tekkinud tarnekeerukustega ja ehitussektori üldise toimimise probleemidega.

2021. aastal sõlmitud lepingu järgi oleks pidanud kooli juurdeehitus valmima 1. septembriks 2022. Möödunud aasta juunis lepiti uueks ehitusobjekti valmimise ajaks 31. detsember 2022. Detsembrikuu alguses pöördus ehitaja tööd tellinud Viimsi Haldus OÜ ja Viimsi vallavalitsuse poole ettepanekuga, milles viitab, et probleemid ehitussektoris ei võimalda töid graafikujärgselt lõpetada. Ühtlasi esitas ettevõte palve pikendada tööde tähtaega kuni 28. märtsini. Ehitaja sõnul on näiteks üheks viivituse põhjuseks see, et aknad ei valmi tähtaegselt. Selle ja teiste tarneraskuste tõttu ei ole võimalik töid planeeritud kiirusel edasi teha.

Viimsi vallavolikogu noorsoo- ja hariduskomisjoni esimees ja Viimsi Haldus OÜ nõukogu liige Antoon van Rensi sõnul on äärmiselt oluline, et juurdeehitus saaks valmis.

"Randvere kooli juurdeehitus on väga oluline. Muidugi on siin küsimus, millisel määral saab ehitusettevõtjale vastu tulla ja kuidas tekkinud olukorda lahendada. Näiteks uue hanke korraldamine ehituse lõpetaja leidmiseks lükkaks ilmselt selle projekti lõputähtaega veelgi rohkem edasi. Praeguses keerulises olukorras on minu hinnangul vaja kõigi osapoolte tihedat koostööd lahenduste leidmiseks," kirjeldas Antoon Van Rens.

Ehitaja on esitanud täiendatud ehitusgraafiku ja andnud pidevalt ülevaadet tarnete kohta. Viimsi Haldus viib läbi pidevat seiret ehitusprotsessi üle, et mistahes esile kerkivad probleemid saaksid operatiivselt lahendatud.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Randvere kooli plaanitav juurdeehitus.

Milline võib olla meie Viimsi aastal 2045?

VIIMSI 2045 Pikaajaliste strateegiliste plaanide loomisel räägime millestki, mis on kauges tulevikus ja millele me igapäevaselt ei mõtle. Samas muutused meid ümbritsevas maailmas on paratamatud ning pikaajalise plaani tegemine on äärmiselt vajalik. Nii suudame me neid muutusi teadlikult juhtida, kiiremini kohaneda ja oleme kaasatud oma kodukoha arengu suunamisel.

Liia Lõpp
partnerlussuhete juht

Kogukonna ala.

Tammede park.

Elame ajal, kus on palju erinevaid kriise. See lööb sassi ka lühiajalisemad plaanid ja suurejoonelisteks ettevõtmisteks võib energiat ja ressursse väheks jääda. Inimesena otsime me alati turvalisust, tahame, et meil oleks kindlus, et elektrienergia oleks olemas, et me saaks tööl käia, et lapsel läheks koolis hästi jne.

Stabiilsus ja kindlus tuleviku suhtes pakub meile hädavajalikku turvatunnet. Samas iga uue asjaga kohanemine ja muutus meie igapäeva rutiinis nõuab meilt lisaenergiat. Isegi kui selleks on esmapilgul väike asi nagu muutunud bussigraafik, lükkamata lumi või kodupoes muudetud tootepaigutus. Uute olude ja asjadega kohanemine nõuab enamasti pingutust, tekitab ebamugavust ja teatud mõttes ka stressi. Kuidas me kriisides hakkama saame?

Elanikud ootavad kohalikult omavalitsuselt ja riigilt stabiilsust ja võimekust kõikide kriiside ning keeruliste olukordadega hakkamasaamist. Samuti selget nägemust tulevikust ja teadlikku juhtimist. Isegi kui kõik plaanid kohe ei realiseeru, on kogukonnal vaja tunda kindlust, et eesmärkide nimel tööatakse ja kohalikku elu korraldatakse lähtuvalt kogukonna huvidest. Selleks on sõltumata kriisidest vaja head strateegiat, kindlaid toimimispõhimõtteid ja pidepunkte.

Tugeva ja hästi toimiva omavalitsuse üheks alustalaks on tugev kogukond. Vallamajas töötavad ametnikud üksi ei saa luua kindlust pakkuvat kodukohta ilma kogukonna aktiivse osaluse ja toeta. Tugev side ja koostöö kogukonnaga on see, mis seab meid valmis ootamatusteks, olgu see tervisekriis, lumetorm või elektrikatkestus.

Tuleviku planeerimine toimub sõltumata kriisidest

Viimsi on võtnud tuleviku planeerimise ohjad tugevalt kätte ja käesoleva aasta jooksul toimub palju tulevikku vaatavaid mõttetalguid. Seda nii 20 järgmise aasta arengukava loomise kui ka uue üldplaneeringu koostamise näol.

Aastal 2022 läbi viidud rahulolu-uuring näitas, mida elanikud hindavad ja millist Viimsit soovivad. Ent vastajate seas eristub kaks huvigruppi, kes näevad Viimsit erinevatest perspektiividest. Ühel pool on pikemat aega vallas elanud viimsilased, kes on skeptilisemad toimunud muutuste ja uute investeeringute osas, ning positiivsemalt meelestatud uued tulijad, kes pigem ootavad arengut – uusi rajatisi lasteaedade, koolide, spordihoonete ja erateenuseid pakkuvate keskuste näol. Oluline on, et mõlemad osapooled end Viimsis hästi tunneksid ja arengus oleks leitud osapooli rahuldav tasakaal. Infrastruktuuri arendamine ja uute investeeringute tegemine on teatud valdkondades möödapääsmatu. Suurenev elanike hulk tähendab ka järjest kasvavat nõudlust teenuste järele, ning mitte ainult mahult, vaid ka eriilmelisuse poolest.

Aga Viimsi on juba täis ehitatud!

Vastavalt kehtivate planeeringute ja projekteerimistingimustega lubatud ehitusõiguste arvule saame hinnata maksimaalset elanike arvu. Selle stsenaariumi tõenäosust ja täpset realiseerumise aega on keeruline planeerida, kuid elamuühikute kalkulatsioon näitab, et elanikke saab Viimsis olema aastaks 2045 maksimaalselt 30 000. Praeguste kriiside tuules ilmselt mitmed ehitustegevust plaaninud arendused ei astu nii kiirel sammul edasi ja kõik omanikud, kes täna ehitusõigust omavad, seda õigust ilmselt ei kasuta. Küll aga peame selleks olema valmis kaugemas tulevikus.

Purskkaevude väljak.

Ka peame tõdema, et me ei saa piirata inimeste põhiseaduslikku õigust endale kodukoht valida ja samuti ei saa rahvaarvu number olla otseselt detailplaneeringu algatamisest keeldumise aluseks. Kohalik omavalitsus saab luua planeeringute ja ehitusprojektide menetluseks ehituslikud reeglid, mis tagaksid muuhulgas investeeringud kvaliteetsesse elukeskkonda. Selle alusel saavad maaomanikud juba hinnata, kas sellistel tingimustel on nad valmis panustama, muudavad oma arendusplaane või lükkavad need edasi või loobuvad neist sootuks.

Kuidas toimub pikaajalise plaani loomine järgmiseks 20 aastaks?

Pikema strateegia loomine ei tähenda ainult seda, et me planeerime samu tegevusi, mida me siiani oleme harjunud tegema, lihtsalt pikema perioodi peale. Ei piisa, kui teeme tööplaani, mis aastal milline hoone plaanis ehitada on, ja venitame eelarve tabelid Excelis tulevikku.

Kaugemasse tulevikku vaatav pilk peab oskama ette näha asju, mis täna ehk pole veel niivõrd selged ja tavapärased. Lisaks sellele, et on vaja teada häid prognoose. Näiteks kui palju elab Viimsis tulevikus lasteaiaealisi lapsi ja kui palju hoolekandekeskust vajavaid eakaid. Vaja on ka teada suuremaid trende ja muutusi nii riiklikul kui ka globaalsel tasandil.

Kas uus üldplaneering näeb ette, kus hakkavad olema Starshipi pakirobotite laadimispunktid? Kas on läbi mõeldud, kus on kergliikurite parklad või millised näevad välja meie tanklad ja autoparklad, kui toodetakse ainult elektriautosid? Kas me oleme valmis päikeseparkideks või tuulikuteks? Kas viimsilane on valmis, et tuulikud või päikesepargid asuvad tema kodu lähedal? Viimsi soovib kindlasti olla muutuste vedaja ja julgete sammude astuja uuenduste rakendamisel.

Selge on see, et valla elanikkond peab olema kaasatud valla arengu kujundamisesse. Siinkohal on võtmekohaks, et omavaheline suhtlus oleks avatud ja usalduslik. Möödunud aasta viimastel kuudel olid kogukonna esindajad strateegiaga seotud fookusgruppide vestlusringides. Viimsi raamatukogus kohtusid aruteludeks pea sada kogukonna esindajat, kes igapäevaselt seotud siinse piirkonna inimeste ja tegemistega.

Selles kaasamise etapis kohtusid valla elanikud, erinevad eksperdid, volikogu liikmed, külavanemad, koolide juhid, õpetajad, arstid jt. Fookusgruppide teemadena arutati hariduse, huvitegevuse, kultuuri, sotsiaalhoolekande, tervishoiu, ettevõtluse, planeeringute, looduskaitse ja külategevuste teemadel.

Kas meil jätkub ressursse kõige tarviliku jaoks?

Nii nagu riiklikul tasandil, tuleb ka kohalikul omavalitsusel teha pidevalt valikuid, millistesse valdkondadesse on hetkel vaja panustada. Viimsi valla 2023. aasta eelarve kogumaht on 63,6 miljonit eurot, millest 80% kulub põhitegevusele. Ülejäänud osa kulub investeeringutele ja investeeringuteks võetud laenude teenindamisele.

Tulevaste kulude plaanimisel arvestati sisse teadaolevad hinnatõusud, inflatsioon, elanike tulumaksu laekumise prognoos jms andmed. Elu on näidanud, et kriiside ja kiiresti muutuvas maailmas ei ole need prognoosid alati piisavalt täpsed ja valmis tuleb olla ootamatusteks. Näiteks 2022. aastal kulus elektrile 75% rohkem ja küttekuludeks 67%.

Lisaks rahalistele vahenditele on meie ressurss meie koduvald ise – meie mets ja meri. Viimsit vedavaks suunaks on loodushoid, sest imeline looduskeskkond on meie eripära ja üks põhjustest, mille pärast me siin elada soovime. Loodushoiu vaates on suund jätkuvalt tarkade ja jätkusuutlike lahenduste poole – targad sademeveelahendused ja rohealade arendamine. Aga ka moodsam ja turvalisem elukeskkond, mille osaks on nutikad ülekäigurajad, digitaalsed õppevormid, kuni selleni, et kohalike inimeste abistajaks on vestlusrobot, kes aitab leida inimestel kiiremini ja paremini vajalikku infot. Me teame, et targad ja toimivad lahendused tekivad eri osapoolte koostööst ja seepärast on oluline, et era- ja avalik sektor astuksid valla arengus ühte jalga.

Prioriteetseteks arengusuundadeks saavad olema järgmistel kümnenditel avaliku ruumi läbimõeldud planeerimine, looduskeskkonna ja rohealade hoidmine ning looduskaitsealade laiendamine, kvaliteetsete kohalike teenuste pakkumine kohapeal, kriisivalmidus, energiasüsteemide paindlikkus ja ressursside jätkusuutlik kasutamine.

Viimsi 2045 strateegialoome raames on läbi viidud esimesed sammud uute pikaajaliste arengusihtide seadmiseks. Iga uue asja loomine ja muutuste elluviimine on suur töö. Koos ühise pingutuse ja tugeva kogukonnana on seda kindlasti lihtsam teha. Kui sa tunned, et tahad mingis valdkonnas kaasa rääkida, siis anna mulle märku ja võta minuga ühendust telefonil 523 4743 või e-posti teel liia.lopp@viimsivv.ee.

Artikli juures kasutatud fotod on näited Viimsi valla Augmented Urbans linnaplaneerimise projektist. Vaata lisa: www.viimsivald.ee/augmented-urbans-projekt.

Teated

Naissaare valiti külalissadamate esikolmikusse

Paadiomanikud valisid sel aastal Eestis parimad sadamad. Kõiguste ja Sõru sadama järel hinnati paremuselt kolmandaks Naissaare sadam.

Eesti Paadiomanike Klubi viis läbi külalissadamate hindamisprojekti "Väikesadamate Reiting 2022", mille raames paadiomanikud hindasid hooaja vältel külalissadamate pakutavaid teenuseid ja lisasid ka oma isikliku mulje sadamast. Pingereas napsas igati auväärse kolmanda koha Naissaare sadam.

Tunnustus räägib sellest, et Saarte Liinid AS on teinud sadama arendamisel väga head tööd. Veel 11 aastat tagasi oli Naissaare sadam sedavõrd halvas seisus, et 2012. aastal allkirjastasid Viimsi vald ja Saarte Liinid Naissaare sadama haldamiseks 50 aastaks hoonestusõiguse lepingu. Toonase lepingu eesmärk oli väikelaevadele ohtlikuks muutunud sadam riigi toel renoveerida.

19. augustil 2020 avati Naissaarel rekonstrueeritud sadam. Värskendatud sadamasse rajati uus lainemurdja, uuendati sadama reisilaevakaid, lisati ujuvkaid ja paigaldati vajalikud tehnovõrgud. Töid finantseeriti Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi projektist "Avaliku liiniveo teenindamiseks riigi sadamate rekonstrueerimine" ligi 3,3 miljoni euroga.

Naissaare sadama põhifunktsioon on reisilaevade, väikelaevade, parvlaevade ja kaubalaevade teenindamine. Sadamas on 375 meetrit sildumispinda, millest sildumiskohti väikelaevadele on 46. Sadama pikim kai on 154 meetrit ja faarvaatri sügavus 3,8 meetrit, mis võimaldab teenindada kuni 60 meetri pikkuseid ja 3,5-meetrise süvisega aluseid. Alates 2022. aastast on sadam varustatud ka tanklaga, mida opereerib Alexela.

Naissaare populaarsus turistide seas aina kasvab ja kindlasti on saare tuleviku seisukohalt oluline sinna rajatav külastuskeskus Nargen Nord. Eelmisel aastal külastas Naissaare sadamat 2021 väikelaeva ja 8735 reisijat. Lipuriigi järgi jagunesid alused järgmiselt: 1. Eesti – 1740; 2. Soome – 338; 3. Rootsi – 16; 4. Saksa – 14; 5. Holland – 9; 6. Taani – 2; 7. Poola – 1; 8. Šveits – 1.

Lisaks teenindati valla poolt doteeritava Naissaare liini mootorlaevaga "KALK" 1768 reisijat. Täpsemat infot Naissaare sadama teenuste kohta leiab veebilehelt saarteliinid.ee/naissaare/.

Raul Ilisson
merenduse vanemspetsialist

Naissaare sadam. Foto: erakogu

Eralasteaedade ja -lapsehoidude toetus tõuseb taas

17. jaanuaril võttis Viimsi vallavolikogu vastu otsuse tõsta eralasteaedade ja -hoidude vallapoolset toetust. Käesoleval õppeaastal on vallapoolne toetus kohatasule tõusnud alates septembrist 2022 kuni 50 eurot lapse kohta toetuslepinguga eralasteaedades ning kuni 25 eurot lapse kohta eralapsehoidudes.

Alates jaanuarist on planeeritav tõus eralasteaedades kuni 30 eurot kuus lapse kohta. Valla toetuse tõus on ette nähtud lasteasutuste õpetajate töötasu tõusuks ning suurenenud majanduskulude katteks.

Valla toetuslepinguga eralasteaia teenuse toetus lapse kohta saab olema senise 420 euro asemel 450 eurot, valla toetuslepinguga eralapsehoiu täisajaga teenuse toetus lapse kohta senise 375 euro asemel 385 eurot.

Määruse muudatused jõustuvad tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2023. Kokku on Viimsi vallas valla toetuslepinguga 16 eralasteaeda ja 24 eralastehoidu. Toetuslepinguga eralasteaedades käib 408 ja toetuslepinguiga eralastehoidudes 142 last (seisuga 31.12.2022).

Täpsemat infot valla lasteasutuste kohta leiab kodulehelt viimsivald.ee/teenused/haridus-ja-noorsootoo.

Maiu Plumer
haridusosakonna juhataja

Vallavalitsus võttis vastu Pärnamäe keskuse ja kõrvalkinnistute detailplaneeringu

DETAILPLANEERING Viimsi vallavalitsus võttis 11. jaanuari istungil vastu Laiakülas asuvate Lilleoru tee 4, Lilleoru tee 4a, Lilleoru tee 6, Lilleveere tee, osaliselt Lilleoru tee ja Orumetsa haljaku kinnistute detailplaneeringu ning suunas selle avalikule väljapanekule.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Detailplaneeringu ala. Kaart: Maa-amet

Planeering puudutab Laiakülas umbes 4,5 hektari suurust ala, mis paikneb Pärnamäe Keskuse alal ja selle kõrval. Planeeringuga moodustatakse sinna kaks ärimaa krunti suurustega 22 320 m² ja 15 948 m² ning üks loodusliku maa krunt suurusega 3601 m².

Suuremale ärimaa krundile määratakse hoonestusõigus praeguse kaubanduskeskuse laiendamiseks kuni 5000 m² ulatuses. Krundile on lubatud ehitada üks kahekorruseline (maksimaalselt 11 meetrit kõrge) hoone. Maa-aluseid korruseid planeeritud ei ole.

Väiksemale ärimaa krundile on lubatud ehitada kuni kolm hoonet, mis annab võimaluse krunti etapiviisiliselt hoonestada. Kavandatud on kaubandus-, toitlustus- ja teenindushooned, suurima lubatud ehitisealuse pinnaga 9700 m². Ka need hooned on lubatud rajada maksimaalselt kahekorruselistena ja maa-aluseid korruseid ei planeerita.

Mõlemad ärimaa krundid peavad olema vabalt ligipääsetavad ja neid ei ole lubatud ümbritseda aiaga. Parkimine on lahendatud maapealsete parklatega Lilleoru tee ääres ja kahe ärimaa krundi vahel, kust leiab ka parkimisvõimalused jalgratastele ning laadimis- ja parkimiskohad elektrisõidukitele. Parkla ja Lilleoru tee vahele rajatakse puude allee.

Loodusliku rohumaa krundi sihtotstarvet planeeringuga ei muudeta. Tegemist on munitsipaalomandis oleva kinnistuga, mis jääb üldplaneeringu teemaplaneeringu "Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik" kohasele haljastule number 31, kust algab Iru klindiplatoo. Detailplaneering näeb krundile ette avaliku kasutusega jalgteid, mis hakkavad tulevikus ühendama planeeringuala Narva maanteel asuva bussipeatusega. Haljasalad jäävad nii klindi suunas kui ka elamukvartali ja ärihoonete vahele. Kaubanduskeskuse parklasse on kavandatud pakendipunkt.

Viimsi abivallavanema Alar Miku sõnul on kogukond oodatud avalikul väljapanekul kindlasti selle detailplaneeringu osas kaasa rääkima ja mõtteid avaldama. "Vallavalitsuse poolseks sisendiks on olnud, et kogu piirkond moodustaks arhitektuurse terviku ja loodavas avalikus ruumis oleks mõeldud ka rohelahendustele. Lisaks on kindlasti oluline ka see, et Lilleoru tee rekonstrueeritakse kogu planeeritava ala ulatuses ning rajatakse kergliiklusteed. Aga loomulikult on siinkohal oluline, kuidas plaanitav lahendus kogukonda kõnetab ja selle osas palun kogukonnal rääkida detailplaneeringu avaliku väljapaneku raames kaasa," ütles Mik.

Äigrumäe küla, Laiaküla ja osaliselt ka Metsakasti küla üldplaneeringu kohaselt asub planeeritav ala ärimaa ja äri reservmaa juhtotstarvetega alal, planeeringuala lõunaserv jääb haljasala maa juhtotstarbega alale. Detailplaneering on üldplaneeringuga kooskõlas, sest kruntide kasutamise sihtotstarbed on määratud üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarvete alusel. Seetõttu kuulub detailplaneeringu menetlemine, sealhulgas vastuvõtmine vallavalitsuse pädevusse.

Viimsi valla teedevõrgu arengukava avalik väljapanek

ARENGUKAVA 17. jaanuaril oli Viimsi vallavolikogu istungil esimesel lugemisel Viimsi valla teede arengukava (TEAK) 2018–2028 uuendamine, misjärel suunati see avalikule väljapanekule.

Siim Jürima
teede vanemspetsialist

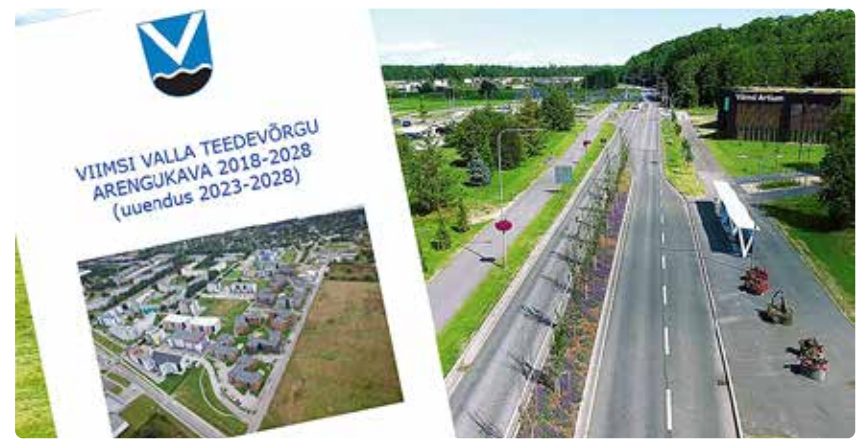

TEAK on Viimsi valla teehoiu valdkonna arengu alusdokument, mille eesmärk on luua terviklik Viimsi teedevõrgu ja -valdkonna käsitlus, töötada välja vallaruumi sobivad lahendused, määratleda ära perspektiivsed teedevõrgu arendamisega seotud tegevused ja nende tegevuste elluviijad. TEAK seab strateegilised eesmärgid kümneks aastaks ja arengukava sisaldab tegevuskava nende eesmärkideni jõudmiseks. TEAKi uuendamine annab ülevaate arengukava senisest täitmisest (perioodil 2018–2022), samuti teedevõrgu hetkeseisukorrast ja remondivajadusest ning kohalike teede remondikavast ja investeeringute kavast aastateks 2023–2028. Peamiste uuendustena on kaasajastatud teede olemit (teeregister, teede andmed, teede seisukord jmt), jooniseid, skeeme, tabeleid (väljavõtted VAAL keskkonnast) ja liiklusandmeid. Samuti on koostatud uus tegevuskava ja investeeringute vajadus vastavalt teede seisukorra hindamisele (kandevõime, tasasus jne), liiklussageduse mõõtmistulemustele, arendusalade väljaehitamisele ja ühistranspordiliinide arvu tõstmisele.

Arengukavaga saab tutvuda Viimsi valla kodulehel. Vallavalitsus ootab avalikustamise käigus kõiki valla teede valdkonna arengutele kaasa mõtlema ja ettepanekuid esitama vahemikus 20.01–3.02 e-posti aadressile arengukava@viimsivv.ee. Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 6. veebruaril kell 16 Viimsi vallamaja I korruse saalis.

Arengukava on kavandatud esitada teisele lugemisele volikogu veebruari istungile.

Detailplaneeringud

DETAILPLANEERINGUTE AVALIK VÄLJAPANEK JA AVALIK ARUTELU

■ Viimsi Vallavalitsus korraldab **6.–19.02** Viimsi Raamatukogus **Tammneeme küla, kinnistu Mereääre tee 5 detailplaneeringu (edaspidi DP) avaliku väljapaneku**. DP on vastu võetud Viimsi Vallavalitsuse 11.01.2023 korraldusega nr 10.

DP avaliku väljapaneku tulemuste **avalik arutelu toimub 20.02 kell 16.00–16.30 Viimsi Raamatukogu 2. korruse saalis**.

Planeeritava ala suurus on 3027 m² ja see hõlmab elamumaa sihtotstarbega hoonestatud katastriüksust Mereääre tee 5 (89001:003:5160). Planeeringuala asub Tammneeme küla keskosas ning piirneb kirdest rannaga, edelast Mereääre teega ja elamukrundiga Mereääre tee 3, loodest elamukrundiga Mereääre tee 1, põhjast maatulundusmaa katastriüksusega Uus-Kalda ja kagust hoonestatud elamukrundiga Mereääre tee 7.

Planeeritaval alal asuvad olemasolevad õiguslikul alusel püstitatud hooned, DP-ga (Nowap Projekt OÜ töö nr TP0521) jagatakse olemasolev hoonestatud elamukrunt kaheks ning moodustatakse 2 üksikelamukrunti, suurustega 1509 m² ja 1518 m² ning määratakse elamukruntide ehitusõigus ühe üksikelamu ehitamiseks. Olemasoleva üksikelamuga krundile (pos 1) on lubatud ehitada lisaks ka 1 abihoone. Üksikelamute maapealsete korruste arv on 2, suurima lubatud kõrgusega 8,5 m, abihoonel on maapealsete korruste arv 1, suurima lubatud kõrgusega 5 m. Suurim lubatud ehitisealune pind on krundil (pos 1) 200 m² ja krundil (pos 2) 114 m². Kuivõrd hoonestusala määramisel on DP koostamisel lähtutud olemasolevate, õiguslikul alusel püstitatud hoonete asukohtadest, on üksikelamute kaugus naaberkruntide poolsetest piiridest alla 7,5 m, jäädes vahemikku 3,0 kuni 5,0 m. DP on üldplaneeringu kohane.

■ Viimsi Vallavalitsus korraldab **6.–19.02** Viimsi Raamatukogus **Äigrumäe küla, kinnistu Suure-Allikmäe detailplaneeringu (DP) avaliku väljapaneku**. DP on vastu võetud Viimsi Vallavalitsuse 04.01.2023 korraldusega nr 3.

DP avaliku väljapaneku tulemuste **avalik arutelu toimub 20.02 kell 16.30–17.30 Viimsi Raamatukogu 2. korruse saalis**.

Planeeritava ala suurus on 9,12 ha ja see hõlmab maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksust Suure-Allikmäe (89001:010:0585). Planeeringuala asub Äigrumäe küla lääneosas ning piirneb põhjast kinnistutega Allikmäe ja Äigru, idast kinnistuga Aadu, lõunast kinnistuga Käära ja läänest Pärnamäe kalmistuga.

DP-ga (Eurostuudio OÜ töö nr DP-19-07) jagatakse 91 269 m² suurune planeeringuala kinnistu kruntideks ning moodustatakse kokku 50 krunti, millest 10 on teemaa krundid, 1 on elektrienergia tootmise ja jaotamise ehitise maa krunt alajaamale, 1 on kultuuri- ja puhkerajatise maa krunt laste mänguväljaku jaoks, 1 on virgestusmaa krunt spordirajatistele, 2 on haljasala maa krundid kogukonnaaia rajamiseks vm ühistegevuse eesmärgil kasutamiseks, 2 loodusliku maa (üldmaa) krunti, millest ühele määratakse ehitusõigus uue veehaarde rajamiseks (2 puurkaevu koos lokaalse veepuhastussüsteemi ja mahutiga) ning avalikult kasutatava jalgtee rajamiseks, teine üldmaa krunt on loodusliku maa krunt, mis jääb kalmistu äärse puhveralana roheala. Kõik eelloetletud avalikes huvides planeeritud krundid antakse tasuta valla omandisse.

DP-ga planeeritakse lisaks 33 üksikelamukrunti, mille suurused jäävad vahemikku 1500–2288 m². Üksikelamukruntidele määratakse ehitusõigus ühe üksikelamu ja kahe abihoone ehitamiseks. Elamute maapealsete korruste arv on 2 (suurim lubatud kõrgus 8,5 m), abihoonetel 1 (suurim lubatud kõrgus 5,0 m). Kruntide suurim lubatud ehitisealune pind on 300 m², v.a kruntidel pos 21 – pos 23, kus ehitisealune pind on 450 m². Maa-aluseid korruseid ei ole hoonetele ette nähtud. Kõikide põhihoonete hoonestusala kaugus naaberkruntide poolsetest piiridest on 7,5 m, teepoolsest küljest on 5,0 m. DP on üldplaneeringu kohane.

■ Viimsi Vallavalitsus korraldab **6.–19.02** Viimsi Raamatukogus **Laiaküla, kinnistute Lilleoru tee 4, Lilleoru tee 4a, Lilleoru tee 6, Lilleveere tee, osaliselt Lilleoru tee ja Orumetsa detailplaneeringu (DP) avaliku väljapaneku. DP on vastu võetud Viimsi Vallavalitsuse 11.01.2023 korraldusega nr 9**.

DP avaliku väljapaneku tulemuste **avalik arutelu toimub 21.02 kell 16–17 Viimsi Raamatukogu 2. korruse saalis**.

Planeeritava ala suurus on u 4,5 ha ja see hõlmab kinnistuid Lilleoru tee 4, Lilleoru tee 4a, Lilleoru tee 6, Lilleveere tee, osaliselt Lilleoru tee ja Orumetsa. Planeeringuala asub Laiaküla lõunaosas ning piirneb läänest teemaa kinnistuga Pärnamäe tee L5 ja Pärnamäe tee 4a, põhjast Laiamäe tee äärsete elamukruntidega, idast Väike-Käspre tee äärsete elamukruntidega ja kinnistuga Käspre haljak ning lõunast kinnistutega Lilleoru haljak ja Pärnamäe tee 4.

DP-ga moodustatakse 2 ärimaa krunti, suurustega 22 320 m² (pos 1) ja 15 948 m² (pos 2) ja 1 loodusliku maa krunt, suurusega 3601 m² (pos 3).

Ärimaa krundile pos 1 määratakse ehitusõigus olemasoleva kaubanduskeskuse laiendamiseks, ehitisealuse pinnaga 5000 m². Ärihoone suurim lubatud korruste arv on 2, maa-aluseid korruseid ei planeerita. Hoonete arv krundil on 1, hoone suurim lubatud kõrgus on 11,0 meetrit.

Ärimaa krundile pos 2 määratakse ehitusõigus kaubandus-, toitlustus- ja teenindushoone püstitamiseks, suurima lubatud ehitisealuse pinnaga 9700 m². Ärihoone(te) suurim lubatud korruste arv on 2, maa-aluseid korruseid ei planeerita. Hoonete arv krundil on 3, mis annab võimaluse krunti etapiviisiliselt hoonestada, kuid krundile on soovi korral lubatud püstitada ka 1 hoone. Ärihoone suurim lubatud kõrgus põhimahus on 9,0 meetrit, kuni 25 % ehitisealusest pinnast on lubatud 11,0 meetrit.

Loodusliku maa krunt pos 3 on roheala krunt, mille kasutamise sihtotstarvet DP-ga ei muudeta. Tegu on munitsipaalomandis oleva kinnistuga. DP-ga on kinnistule planeeritud jalgtee, mis hakkab perspektiivis ühendama planeeringuala teedevõrgustiku Narva maantee T12 ääres asuva bussipeatusega. DP on üldplaneeringu kohane.

***Eelnimetatud detailplaneeringute avaliku väljapaneku materjalid** on alates **6.02.2023** kättesaadavad ka Viimsi valla kodulehelt:*

https://www.viimsivald.ee/teenused/planeeringud/detailplaneeringud/vastu-voetud-ja-avalikul-valjapanekul.

***Arvamused** DP-de kohta on võimalik esitada avaliku väljapaneku ajal Viimsi Vallavalitsuse e-posti aadressil info@viimsivv.ee või postiaadressil Nelgi tee 1, Viimsi alevik, Viimsi vald, 74001 Harju maakond.*

***Viimsi Raamatukogu** (Randvere tee 9, Haabneeme alevik, Viimsi vald; tel 5688 2673) on avatud E–R kell 10–20, nädalavahetustel kell 10–16. Iga kuu viimasel reedel on raamatukogu suletud.*

Planeeringute osakond

Vallavalitsus hüvitab Tammelaane detailplaneeringu kohtuprotsessiga seotud menetluskulud

■ **Vallavalitsus otsustas 11. jaanuari istungil eraldada reservfondist rahalised vahendid riigikohtu poolt pandud kohustusele hüvitada Tammelaane detailplaneeringu menetluskulud.**

15. detsembri riigikohtu otsusega tühistati Viimsi vallavolikogu 28. aprilli 2020 otsus nr 26, millega kehtestati Randvere külas Tammelaane kinnistu detailplaneering. Kohtuotsusega mõisteti ka Viimsi vallalt menetluskulude katteks 33 982 eurot. Raha kulude katteks eraldatakse vallavalitsuse otsusega reservfondist.

Viimsi Vallavolikogu 11. aprilli 2022 määrus "Viimsi valla finantsjuhtumise kord" § 19 lõige 2 punkt 3 alusel on vallavalitsusel õigus reservfondist teha eraldisi ootamatute ja ettenägematute kulude katteks, mida eelarve koostamise käigus ei olnud võimalik ette näha ja eelarvesse planeerida. Kuna antud kohtuotsusega seonduvaid kulutusi ei olnud võimalik 2022. aastal eelarvet planeerides ette näha, on nende kulutuste katmiseks vajalik raha eraldamine reservfondist.

Leevi Laever
vallasekretär

DETAILPLANEERING

Vallavalitsus võttis vastu Suure-Allikmäe detailplaneeringu

Viimsi Vallavalitsus võttis 4. jaanuari istungil vastu Äigrumäe külas asuva Suure-Allikmäe kinnistu detailplaneeringu ja suunas selle avalikule väljapanekule. Tegemist on 2019. aastal algatatud üldplaneeringukohase detailplaneeringuga.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on planeeritava kinnistu maakasutuse sihtotstarbe osaline muutmine maatulundusmaast üksikelamumaaks ning ehitusõiguse määramine üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. Lisaks kavandatakse planeeringuga neli haljakut, kaks mänguväljakut ja teemaad. Planeeringuala läänepoolsele alale nähakse ette suurem roheala – loodusliku maa krunt vastavalt üldplaneeringuga ette nähtud ulatusele. Kokku on 42% planeeringualast kas üldkasutatav või avalik maa (sh transpordimaa).

Planeeringualale on kavandatud laste mänguväljak, spordirajatised, kogukonnale ühistegevusteks mõeldud kaks haljasala maa krunti näiteks kogukonnaaia rajamiseks ning roheala kalmistu äärde, lisaks ligipääsud rohealadele.

Detailplaneeringuga on lahendatud teedevõrk ja liikluskorralduse põhimõtted, määratud on tehnovõrkude asukohad, haljastuse ja heakorrastuse põhimõtted, keskkonnakaitse ja tuleohutusnõuded, kuritegevuse riske vähendavad nõuded, samuti on määratud servituutide vajadus ja nende asukohad. Üheks kaalutluseks planeeringu vastuvõtmisel oli asjaolu, et selle planeeringuga kavandatakse lahendusi ka veeprobleemile.

"Võrreldes algse ettepanekuga on elamuühikuid vähendatud 46-lt kokku 33-ni," sõnas abivallavanem Alar Mik. "Arendaja on teinud ka koostööd AS-iga Viimsi Vesi ja sinna on kavandatud kaks veehaaret koos pumbajaamaga, et seeläbi aidata kaasa veeressursside probleemile lahenduse leidmisel vallas," ütles Mik.

Lähiajal algab planeeringu avalik väljapanek, mille käigus on viimsilastel võimalus esitada omapoolseid ettepanekuid.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Suure-Allikmäe planeeringu joonis.

Projekteerimistingimuste menetlemine

■ **Viimsi Vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakonnale on esitatud projekteerimistingimuste taotlus Viimsi vallas:**

1. Viimsi alevikus Halli tee 4 kinnistule kaarhalli püstitamiseks.

Omavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja 31 lg 1 alusel.

Reet Viigipuu
arhitekt – vanemspetsialist

Volikogu kinnitas valla 2023. aasta eelarve

■ **2023. aastaks planeeritud eelarve maht Viimsi vallas on 63 735 375 eurot. Võrreldes esimese lugemisega on see suurenenud 129 000 euro võrra seoses ettepanekutega, mis pärast lugemist saadeti.**

Põhitegevuse tulude maht on 54 994 560 eurot ja põhitegevuse kulude maht on 50 775 760 eurot. Põhitegevuse tulud suurenevad 2023. aastal võrreldes 2022. aasta eelarvega ca 12% tingituna füüsilise isiku tulumaksu laekumise ja saadavate toetuste eeldatavast kasvust. Põhitegevuse kuludest üle poole on seotud haridusvaldkonnaga.

Vallavanema Illar Lemetti sõnul iseloomustab tänavust eelarvet inflatsiooni ja energiahindade kallinemisega kohanemine. "Eelarve on kompromiss erinevate valdkondade vajaduste vahel ja kindlasti jättis selle koostamisele jälje energiakandjate hindade tõus. Usun, et vallavalitsus ja volikogu on heas koostöös leidnud parima lahenduse. Mis puudutab tulusid, siis kindlasti jätkame tööd, et leida oluliste tegevuste elluviimiseks täiendavaid rahastamisvõimalusi erinevatest fondidest ja meetmetest," ütles Illar Lemetti.

Loe pikemalt www.viimsivald.ee/uudised.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Viimsi mees algatas määrderevolutsiooni

SUUSATAMINE Püünsis suvel laineid püüdev ja talvel Tädu suusarajal elamuskilomeetreid koguv suurpere isa **Robert Peets** on mees, kes võitles Eestile välja märtsis Tallinna lauluväljakul toimuva suusatamise maailmakarikaetapi ning esitas rahvusvahelisele suusaliidule väljakutse määrderevolutsiooni pilootprojekti näol.

Marta Vasarik
Viimsi Teataja
kaasautor

Suusatamisega on Alutaguse metsade vahel üles kasvanud Robert Peets tegelenud kogu elu. “Kuna sport oli elu igapäevane osa, siis asusin pärast keskkooli lõpetamist Tartu ülikooli kehakultuuri õppima. See tundus kuidagi kõige loogilisema sammuna, sest nii jätkus õpingutega paralleelselt ka täiskohaga sportlase elu,” meenutab Peets oma spordikorraldaja tee algust.

Ülikooli kõrvalt korraldas ta suusamaratone. “2007. aastal asendus aktiivne spordielu Alutaguse suusaklubi tegevjuhi kohaga ning spetsialiseerusin ülikoolis spordijuhtimise suunale, mida sain praktiseerida ka töömaailmas. Kuna Alutaguse suusamaraton oli Eestimaa pikamaasuusatajate sarja Estoloppet üheks etapiks ja meil tuli selle korraldamine kenasti välja, siis ühel hetkel nägi Indrek Kelk head varianti sarja vedamise juhtohjade edasiandmiseks. Minu motivatsioon erialasel tööl end proovile panna üha kerkis ning kodukoha spordielu korraldamine pakkus ka emotsionaalselt väga palju vastu,” ütleb Peets.

Üks asi viis teiseni

Oma tööelu on mees osanud elada projektipõhiselt. “Panime Alutagusele püsti seikluspargi ning tegime tuubimäe, korraldasime üritusi. Läksin suusaliidule appi noortesarja etappe läbi viima ning nii jõudis minu töökalendrisse ka Põhjamaade noorte meistrivõistluste korralduse juhtimine. Sellele järgnes tööots suusatamise maailmakarikasarja juures, kus minu ülesandeks oli võistlusrajal sportlaste sõidutehnika kontrollimine. Rikkumisi jäi silma üksjagu, lõpuks ma ainult žürii ruumis istusingi. Aasta hiljem sai minust kolme tiimi juhendaja ehk tehnikakontrollide ülem ning sealt aasta edasi sattusin rahvuslikuks tehniliseks delegaadiks.”

Ettevõtlikkust on temas kasvatanud vanemate hea eeskuju. “Kui meie peres midagi tehakse, siis täiega, ei mingeid nii-öelda poolikuid lahendusi. Neid ei poolda absoluutselt mitte keegi, sest kui teed midagi südamega ja hästi, siis on tõenäoline, et see tuleb ka hästi välja,” leiab ta.

Otsis väljakutseid ka mujalt

Kuna suusavõistluste korraldamine on Eestis pigem õhinapõhine ning seisab suurelt jaolt vabatahtlike õlul, tuli Robertil spordikorraldaja karjääri algusaastatel arvete maksmiseks ringi vaadata ka teises valdkonnas. “Leiva lauale ja kodu perele Pringis tõi mulle kinnisvarasektoris tegutsemine, mis on n-ö taustal tiksunud üle kümne aasta,” avaldab ta. “Sattusin kunagi heal ajal Otepääl ühe kokkukukkumise äärel maja juurde, mis õnnestus ära osta, korda teha ning maha müüa. Täna on seal kaks korterit ja uued omanikud. Nii ma olen vaikselt toimetanud,” meenutab Robert Peets oma esimesi samme kinnisvara valdkonnas.

Kinnisvarafirmas maaklerina tööle sattumine tuli ka läbi juhuste. “Kui kogu spordimaailm lukku keerati, siis oli küll üle pika aja väga hea kodus aega veeta, kuid kuna olen harjunud tegutsema, tuli leida alternatiiv. Hea sõber oli mind juba üsna pikka aega kinnisvarafirmasse tööle kutsunud ning otsustasin sellele pakkumisele oma tingimustega lõpuks jaatavalt vastata.

Nõustusin Tallinnasse kontorisse tööle sõitma vaid juhul, kui tema minu ideedega kaasa tuleb ning frantsiisi alusel oma kontori Viimsile natuke lähemale teeme. Andsin sõbrale selleks kaksteist kuud aega,” lähenes Robert uuele väljakutsele talle omasel põneval moel. “Saime hakkama, aasta asemel läks meil kümme kuud ja kontor Pirital alustas tööd,” täpsustab ta.

Viimsiga on Ida-Virumaa looduse keskel sirgunud mehel omamoodi suhe olnud juba pea viimased 20 aastat, kuigi siia elama kolis ta alles 2014. aasta sügisel. “Püünsi on minu abikaasa sünnipaik ja kodukoht, seega pole kindlasti juhus, et meie lapsed siin sirguvad,” ütleb Peets mõtlikult. “Kodus tunnengi ma end kõige paremini, elan siin nagu maal. Käin Püünsis või Randveres surfamas, suitsutan koduõuel kala, siin lähedal metsas on 30 km maastikurattarada, kus ükski lõik ei kordu, ja talve naudin Tädu suusarajal. Õnnest on puudu vaid kunstlumering,” muigab ta.

Osaleb spordipoliitika kujundamises aktiivselt

Roberti Peetsi süda kuulub siiski suusaelu edendamisele. Tema konkreetsus, töökus, kiire taip ja pühendumine on teinud Eesti hääle rahvusvahelise suusaliidu juures kuuldavaks. “FIS on oma olemuselt nagu MTÜ, kus iga suusatamisega tegelev riik on esindatud ühe häälega,” selgitab ta. “Sinna alla kuuluvad erinevad vastava teemaga tegelevad komiteed. Mina kuulun näiteks nii maailmakarikasarja kui ka pikamaasuusatamise alakomiteesse. Tänavuse Eesti MK-etapi peakorraldaja Vahur Leemets on reeglite alakomitees ning koordineerib tehnilisi delegaate Baltikumis ja Skandinaavias.”

Robert ja Silvia Peets.

Leiva lauale toob Robert Peetsile töö kinnisvaramaaklerina. Fotod: erakogu

Suusatajate eliit on võistlustel eestlase terava pilgu all.

Suusatamise tippüritus saadi Eestisse tagasi suurte pingutustega

Eestisse murdmaasuusatamise MK-etapi meelitamiseks tuli spordirahval käiku lasta nii fantaasia kui ka kavalus. “Otsisime uut ideed ja lähenemist, lisaks oli vaja see ka teistele riikidele maha müüa. Kuna iga nelja aasta järel toimub Eestis FISi tehniliste delegaatide seminar, siis tuli meil mõte teha välitööde ühe osana suusarada Tallinna lauluväljakule. Kõik panid lauale erinevaid ideid, ka tänane murdmaasuusatamise alakomitee juht, kes tol hetkel selles ametis veel polnud. Talle väga meeldis, mis ta lauluväljakul nägi. Eks kõik need asjad olid omavahel seotud.”

Strateegiline mänguline lähenemine töötas hästi, uudse lahendusena pandi laulale harjumuspärasest erinev ajakava. “Alustame finaalidega pimeduse saabudes ning toimub suusafännidest räpipundi 5MIINUST kontsert koos kõikide tulede ja viledega ehk võimas sõu koos maailma eliiti kuuluvate suusastaaridega, kelle tehniline sooritus on tänu üsna väikesel alal olevale rajale inimeste jaoks väga lähedalt jälgitav,” kirjeldab Peets suusarahvast positiivselt üllatanud ideed lähemalt.

Edu tõi oskuslik lähenemine

Suuskade ühise määrimise ehk n-ö määrderevolutsiooni idee tuli välja käia puht praktilistel kaalutlustel. “Eesti MK-etapi direktor Vahur Leemets teatas, et kõikide suusatiimide hoolderuumideks on meil vaja lauluväljakule kohale saada 45 soojakut, kõige kaugemalt peaksime neid Tallinnasse transportima Lätist ja Jyväskyläst, mis ei asu just väga lähedal. Lihtsam on leida ja vastavalt sisustada üks 300 ruutmeetrine telk, kuludelt see palju kokku ei hoia, aga logistilist peavalu on oluliselt vähem.”

Mullu sügisel Zürichis FISi koosolekule eelnenud õhtusel koosviibimisel võttis Robert Peets eesmärgiks oma ideed teiste delegaatide peal testida. “On fakt, et suuskade määrimisega kaasnev kulu moodustab iga riigi meeskonnatiimi eelarvest hooaja peale kuni 60 protsenti. Meie muudatuse puhul ei pea riigid oma hoolderekkaid ja suuri tiime enam siia saatma. Olenevalt sportlaste arvust saab võistlusele kaasa maksimaalselt neli hooldemeest. Iga suusataja tohib välja valida vaid kaks paari suuski, mille hooldemehed ette valmistavad, ja nendega tuleb võistelda. Varasemalt on osadel riikidel olnud kokku lausa 15 inimest, kes suuski valivad, määrivad ja testivad.”

Vabas vormis veedetud koosviibimisel hakkas eestlane oma ideele üha rohkem poolehoidjaid leidma. “Ühel hetkel tundsin, et vastuseis ei olegi enam nii tugev. Läksin hotelli ja valmistasin ette slaidi, kus olid kõik kokkuhoiukohad mustvalgel kirjas. 25-st kohal olnud riigist hääletasid vastu vaid Itaalia ja Venemaa ehk sain rohelise tule Eestis idee katsetamiseks,” on Peets rõõmus.

Võistlusel on üks määrdepartner

“FIS andis mulle nimekirja 107 e-mailiga, kuhu saatsin n-ö hanke tingimused määrdepartneri leidmiseks. Nõudmistes oli kirjas, et suusamääre peab olema floorivaba ning meetod ja tööriistad selle pealekandmiseks peavad tulema firma poolt. Määrde kogus peab tagama 400 paari määrimise, kokku saab telgis olema umbes 40 inimest, kes selle eest hoolt kannavad. Tiimid tulevad sisuliselt kohale kaks kätt taskus või siis kaks suusapaari sportlase kohta kaenlas, kui päris täpne olla.”

Sportlaste mõõduvõtu võrdsemaks muutmise osas jätab Peets küsimuse õhku. “Eks see on kahe otsaga asi – määrde seisukohalt on olukord võrdsem, aga näiteks kui Kläbo valib etapiks oma kaks suusapaari välja tuhande suusa hulgast, siis eestlane peab valiku tegema saja paari hulgast. Suure tõenäosusega libisevad Kläbo suusad ikkagi paremini.”

Eestis on tipptasemel korraldajad

MK-etapi Eesti korraldamise osas on Robert Peets meelekindel. “Minu jaoks on võistluste juhataja positsioon talvisel MK-l esmakordne, samas olen olnud juhataja abi ning üks vähestest MK ja MM-i tasemel töötavatest tehnilistest delegaatidest maailmas. Mingeid suuri üllatusi pole, meil on hea tiim, kes kõik asjad ära korraldab, kogemusi on hästi hakkama saamiseks piisavalt,” ütleb ta ja täpsustab, et etapi õnnestumisse panustab kokku pea 200 eestimaalast.

MK-etappi Tallinna lauluväljakul 21. märtsil korraldab Robert oma sünnipäeval.

Valmis valla liiklussageduste uuring

UURING Viimsi valla tellimusel teostas lõppenud aasta septembris ja oktoobris AS Teede Tehnokeskus valla teedel liiklusloendusi. 43 kohas läbi viidud loendused teostati voolikloendusseadmetega.

Imre Saar
kommunaalteenistuse juhataja

Loendusandmete põhjal valmis aasta 2023 alguseks uuringu aruanne, mille koostas ERC Konsultatsiooni OÜ. Uuringus tuuakse välja tänased valla teede liiklussageduste andmed, samuti on analüüsitud ja võrreldud andmeid eelmise, aastal 2018 läbiviidud liiklusloenduste tulemustega. Lisaks on uuringus kajastatud ka muutusi ja prognoose. Ühtlasi koostati uued liiklusprognoosid aastate 2027 (+5 aasta pärast) ja 2032 (+10 aasta pärast) kohta ning hinnati ristmike läbilaskvust.

Lisaks lühiajalisele loendusele kasutati analüüsis ka Randvere tee ja Rohuneeme tee püsiloenduspunktide andmeid, mida tarvitati lühiajaliste loenduspunktide andmete kontrolliks. Kõik kokku andis terviklikuma ülevaate valla teedel toimuvast.

Liiklussageduse kasv on aeglustunud

Viimsi valla elanike arv on olnud kasvutrendis ning viimasel kümnel aastal on kasv olnud keskmiselt 1,5% aastas. Viimasel neljal aastal on elanikke lisandunud keskmiselt 640 inimest aastas. Kui võrrelda sama perioodi ehk viimast nelja aastat 2018. aasta uuringu prognoosiga, saame väita, et liiklussagedus on kasvanud mõõdukalt ja autostumine on pigem aeglustunud.

Nädalate lõikes tuleb püsiloenduspunktide andmete põhjal selgelt välja ka COVID-19 mõju liiklusele. Aastal 2020, eriolukorra ajal, langes liiklussagedus oluliselt ning ka 2021 varakevadel oli liiklussagedus tavapärasega võrreldes mõnevõrra madalam. Kui Viimsi-Randvere tee on tüüpiline pendelliikluse iseloomuga tee, siis Viimsi-Rohuneeme tee puhul võib suvisel perioodil täheldada mõningast liiklussageduse kasvu, mis on eelkõige seotud suviste puhkustega.

Liiklussageduse loenduri paigaldus. Foto: erakogu

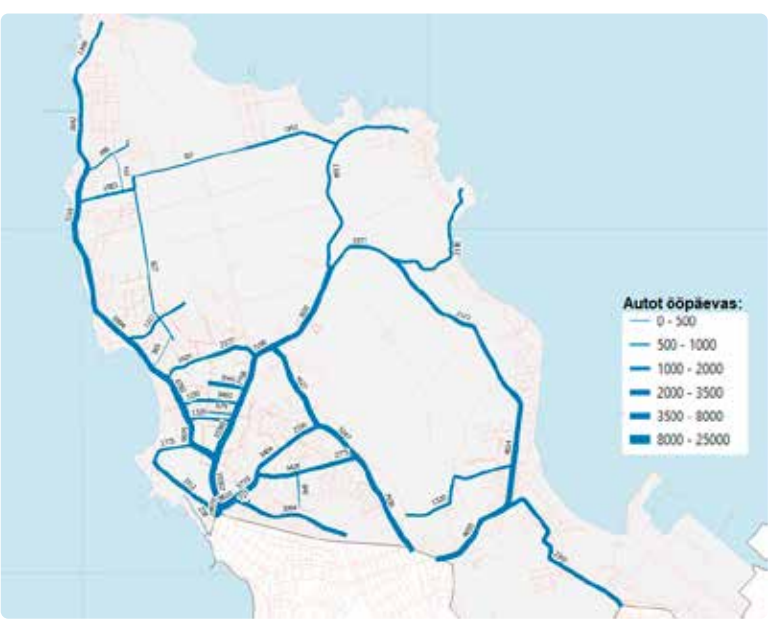

Liiklussagedus Viimsis 2022. aastal.

Kokku on liiklusloenduste andmetel võrreldes aastaga 2018 summaarne ööpäevane liiklussagedus kasvanud 14% ehk 1% vähem, kui prognoos neli aastat tagasi teostatud uuringus näitas.

Kaugtöö vähendab sundliikumisi

Võttes arvesse Harjumaa liikumisviiside uuringut, kasutab 66% Viimsi valla elanikest sihtkohta jõudmiseks sõiduautot. Ühistransporti kasutab 11% ning jalgsi ja rattaga liigub vastavalt 19% ja 4% elanikest. Tallinnasse saamiseks tehakse 90% liikumistest sõiduauto juhi või kaassõitjana.

Viimsi vallas on 56%-il leibkondades kaks või enam autot ning 37%-il on üks auto.

Kui varasemalt töötas kodus keskmiselt 5% hõivatutest, siis aastast 2020 on selles osas muutus toimunud – kodus tööd tegevate inimeste arv on hüppeliselt kasvanud, aastal 2021 oli see statistikaameti andmetel 8,7%. Mitmed tööandjad võimaldavad tänapäeval (koha)paindlikku töötamist, mistõttu väheneb ka igapäevaste sundliikumiste arv.

Ringristmikud aitavad ära hoida ummikuid

Loenduste põhjal analüüsiti ka 11 valitud ristmikul liikluse üldist läbilaskevõimet.

Analüüsitud ringristmikel probleeme praegu ei ole. See tähendab, et läbilaskevõime on piisav ja ooteaeg ristmikel lühike. Ka lähiajal ei nähta nendel ristmikel läbilaskevõimega probleeme tulevat.

Kõige kriitilisem ristmik, kus läbilaskevõime on ammendunud, on Ranna tee (teelõik kuulub Tallinna linnale) ja Muuli tee ristmik.

Viimsi vald teostab liiklusloendusi perioodi, iga nelja aasta tagant. See aitab jälgida ja analüüsida liikluses toimuvaid muutusi ja seeläbi paremini planeerida teedeehitust ning liikluskorraldust.

Hiljemalt jaanuarikuu lõpuks saab liiklusloendus VAAL süsteemis "Liikluse kaardikihil" ka avalikuks.

■ Loe liiklusloenduse uuringu aruannet valla kodulehelt uuringute rubriigist: www.viimsivald.ee/viimsi/vallavalitsus/uuringud.

Taas on võimalik vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamiseks toetust saada

TOETUS Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) avab eraisikute vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamise toetuse taotluste vastuvõtu 16. jaanuaril kell 10. Jagamisele läheb ligikaudu 800 000 eurot.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Viimsi vallavalitsuse keskkonna vanemspetsialist Toomas Luhse julgustab kõiki, kes eelmisesse taotlusvooru ei jõudnud oma avaldusi esitada, seda sellel korral tegema.

"Hinnanguliselt on Viimsis hetkel 600 kuni 700 majapidamist, kellel oleks sellest toetusest vajalikku abi. Keskkonnahoiu seisukohalt on meie ühine huvi, et nõuetekohane vee- ja kanalisatsioonitaristu oleks kõikjal kasutuses. Kuna tegemist on viimase võimalusega Euroopa Liidu toetusega vajalikke töid finantseerida ja rahaline maht on vägagi piiratud, siis tasub kindlasti kiirustada ja oma taotlused teele panna," ütles Luhse.

Raha, mida jagatakse, on Euroopa Liidu struktuuritoetuste perioodi 2014–2020 teistest projektidest vabanenud. Foto: erakogu

Toetus on mõeldud neile, kelle majapidamine asub keskkonnaministri poolt kinnitatud reoveekogumisalal, kuid kes ei ole ühisveevärgi või -kanalisatsiooniga ühel või teisel põhjusel liitunud. Toetuse eesmärk on tagada inimestele kvaliteedinõuetele vastav joogivesi ning reovee nõuetekohane kokkukogumine ja puhastamine.

Toetust antakse reoveekogumisaladel elamu ühendamiseks ühisveevärgi ja/või -kanalisatsiooniga või kogumismahuti rajamiseks või ümberehitamiseks ning alla 2000 tarbijaga reoveekogumisalal ka elamule omapuhasti rajamiseks või ümberehitamiseks. Lisainfot toetuse kohta leiab KIKi kodulehelt.

Taotlemine käib läbi E-toetuse keskkonna või KIKi kodulehelt leitava vormi kaudu, mis avalikustatakse vooru avamisel. Vormi on võimalik KIKi saata nii e-posti teel (info@kik.ee) kui ka paberil (Narva mnt 7a, 15172, Tallinn). Paberil saates tuleb arvestada, et taotlused seatakse järjekorda KIKis registreerimise aja järgi.

Euroopa Liit edaspidi vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamist suure tõenäosusega ei toeta

Oluline on silmas pidada, et seekord jaotatakse taotluste alusel 800 000 eurot, mis tähendab KIKi esindaja sõnul, et toetust saab umbes 300 taotlust. Raha, mida jagatakse, on Euroopa Liidu struktuuritoetuste perioodi 2014–2020 teistest projektidest vabanenud raha, millest paljud on tehtud kas odavamalt või on mingil põhjusel projekt jäänud tegemata. KIKi elurikkuse ja kliima valdkonnajuht Kai Eisenberg rõhutab, et uuel rahastusperioodil Euroopa Liit enam eraisikute vee- ja kanalisatsioonitaristu arendamist suure tõenäosusega ei toeta, seega avaneb jaanuaris viimane võimalus seda toetust taotleda.

Eraisikute veetaristu toetuse eelmine voor kestis aastatel 2018–2021 ning kolme aastaga jagati inimestele 17,37 miljonit eurot. Korraliku veevärgi sai Eestis selle käigus 9300 ja nõuetekohase reoveesüsteemi 13 000 inimest.

Taotleja peab esitama vajalikud kinnitused

KIK juhib taotlejate tähelepanu sellele, et taotluse juurde on kohustuslik esitada torustike rajamise korral piirkondliku vee-ettevõtja väljastatud kehtivad liitumistingimused. Kogumismahutite või omapuhastite rajamisel tuleb esitada vee-ettevõtja või kohaliku omavalitsuse poolne kinnitus, et antud kinnistul puudub võimalus liituda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ning viie aasta jooksul ei planeerita seda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaselt rajada.

Vallavalitsuse poolelt aitab lisaküsimuste korral keskkonna vanemspetsialist Toomas Luhse (toomas.luhse@viimsivv.ee või tel 602 8877).

Targad sademeveesüsteemid tagavad puhtama Läänemere

SADEMEVEESÜSTEEMID Linnalised piirkonnad suurendavad ümbritsevate veekogude reostuskoormust ning märkimisväärne osa reostusest jõuab merre suurte sadude ajal läbi sademeveesüsteemi (näiteks teekatetele kogunenud tolm või torudesse kogunenud setted).

Kristjan Suits
Ivar Annus
Nils Kändler
Tallinna Tehnikaülikool, ehituse ja arhitektuuri instituudi linna veesüsteemide uurimisgrupp

Eestis, sh Viimsis on antud probleem oluline, kuna Läänemeri on üks maailma suurimaid ja enim reostunud riimveelisi veekogusid. Kõrge reostustase tuleneb Läänemere omapärast, milleks on väike keskmine sügavus, aeglane ning piiratud veevahetus läbi madalate Taani väinade (võtab 30 aastat), suur ajalooline jääkreostus ning ligi 85 miljonit inimest, kes läbi oma igapäevaste tegevuste tekitavad saasteaineid, mis kanduvad läbi jõgede ja sademeveesüsteemide merre.

Kuna Läänemerd ohustavad enim maismaalt tulenevad põllumajanduse, tööstuse ning transpordiga seotud saasteained, siis on oluline mere olukorra parandamiseks puhastada sademevett selle tekkekohas ning vee kvaliteeti pidevalt jälgida, et vältida reostunud vee jõudmist merre.

Viimsi valla merepiir on pikk ning sademevee väljalaskusid on päris mitmeid. Seetõttu mõjutab valla ja selle elanike tegevus otseselt rannikualade ja ka Läänemere vee kvaliteeti. Tegevuste mõjude hindamine peab olema teadmiste ja andmete põhine, mis eeldab investeerimist nii seire- kui ka puhastusseadmetesse.

Sademeveesüsteemide haldajal on kohustus kord kvartalis sademevee proovi võtmiseks ning sedagi viiakse läbi vaid juhul, kui omavalitsusel või ettevõttel on selleks keskkonnaloaga määratud kohustus. Viimsi vald teeb seda igas kvartalis. Tagamaks võimalikult head tulemused vajab proovivõtt planeerimist, et võtta arvesse nii sademeveesüsteemi omapära kui ka ilma muutlikkust ning isegi parimal planeerimisel võib piirkonna ühest otsast teise sõitmine võtta nõnda palju aega, et võetava sademevee proovi esinduslikkus muutub küsitavaks.

Sellest tulenevalt näitab tavaline käsitsi võetav veeproov vaid vee kvaliteeti teatud kohas ning ajal, kuid isegi proovi laborisse toimetamine ning analüüsimine võtab sageli väärtuslikku lisaaega, mida võiks kasutada hoopis reostuse allika väljaselgitamiseks või isoleerimiseks.

Interreg Kesk-Läänemere programmi projekti CleanStormWater üheks eesmärgiks Viimsi vallas oli välja ehitada sademevee kvaliteedi reaalajas seiramise süsteem. See võimaldab saada ülevaate merre juhitava sademevee kvaliteedist ning ette näha ennetavaid tegevusi reostuse sattumise vältimiseks Läänemerre. Selline süsteem ehitati Eestis välja esmakordselt.

CleanStormWater projekt

CleanStormWater projekti juhtpartner on Viimsi vald, kes koos Tallinna Tehnikaülikooli, Turu rakenduskõrgkooli ja Rootsi kuningliku tehnikaülikooli teadlaste abiga otsisid lahendusi sademevee efektiivsemaks käitlemiseks linnakeskkonnas. Lahendusi katsetati Viimsi, Turu ja Lieto ning Riia omavalitsustes.

Soome katsealadel analüüsiti peamiselt looduslähedaste sademeveesüsteemide efektiivsust, mille tarbeks koguti vee kvaliteedi ning kvantiteedi andmeid reaalajas. Uuringute raames seirati parameetreid nagu hägusus, elektrijuhtivus, temperatuur, veetase ning vooluhulk ja otsiti antud parameetrite seost ohtlike saasteainetega (toitained, raskemetallid), mis akumuleeruvad keskkonnas ning mida sageli seostatakse keskkonna saastumise ja toksilisusega. Lisaks võivad need ained põhjustada kahjulikke hetkelisi ning kroonilisi mõjusid nii elusloodusele kui ka inimestele. Osad raskemetallid on juba väikestes kogustes kahjulikud inimorganismile, põhjustades toksilisi või kantserogeenseid mõjusid, kahjustades närvisüsteemi või mõjutades ainevahetust. Toitained on lämmastiku- ja fosforiühendid ning nende ülekõllus põhjustab veekogude õitsemist, millega sageli kaasneb veekogude hapnikupuudus ning vee kvaliteedi halvenemine.

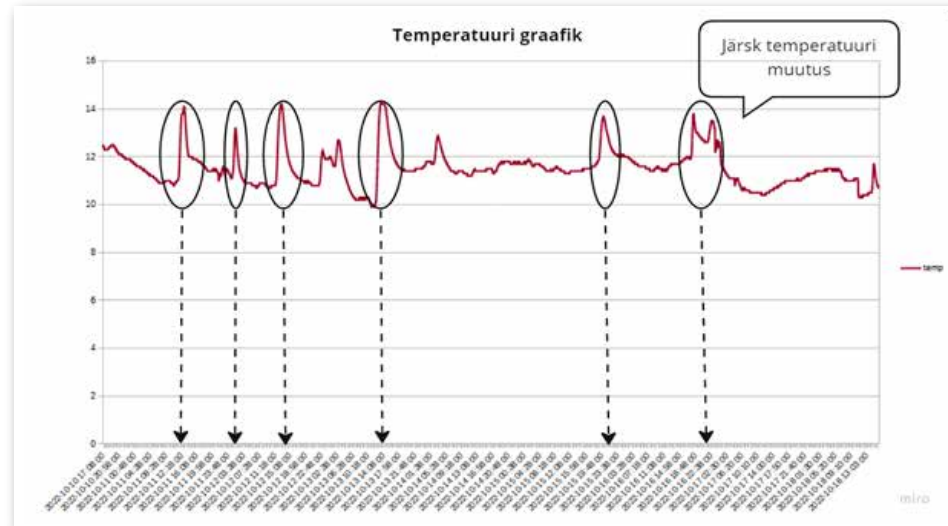

Muutused temperatuuris võivad viidata reovee juhtimisele sademeveesüsteemi, mis juhitakse otse merre. E-monitooring võimaldab taolised anomaaliad tuvastada ning kiiremini põhjused välja selgitada. Foto: ehitus- ja kommunaalosakond

Riia linn ning Viimsi vallavalitsus investeerisid sademevee majandamise taristu parandamisesse ning veekvaliteedi ja kvantiteedi seire süsteemi. Mõlemas pilootalas katsetati "vortexi" ehk vee keerise-lisel liikumisel põhinevat tehnoloogial põhinevat õli- ja liivapüüdurit, mida varasemalt on Läänemere piirkonnas vähe rakendatud. Riiga paigaldati väiksema ehitusalu-se pindalaga vertikaalne ning Viimsisse Sõpruse teele horisontaalne seade.

Puhastite toimimise tõhusust hakatakse uurima, kasutades seadmetesse paigaldatud andureid, mis koguvad andmeid vee kvaliteedi ja kvantiteedi kohta ning edastavad need reaalajas kohalikele omavalitsustele. Paigaldatud seadmed peaksid tagama, et hõljuvained ning naftasaadused püütakse kinni enne nende jõudmist Viimsi rannikumerre. Hõljuvained on olulised parameetrid, kuna nendega on sageli seotud nii patogeensed mikroorganismid, raskemetallid kui ka eelpool mainitud toitained.

Lisaks sellele ehitati Viimsisse Karulaugu teele ka "tark" võre, mis kogub kokku ujuv- ja lendleva prahi – näiteks tuulega tee pealt kraavi kandunud jäätisepaberid –, et piirata nii sademeveetorustike ummistumist kui ka prügi kandumist merre, ning annab vallale teada, kui võre on täis ja vajab puhastamist. Mõlemad lahendused koguvad andmeid vee kvaliteeti ja kvantiteeti iseloomustavate parameetrite kohta ning andmetele tuginedes saadavad signaali vallale selle täitumisel või mõne tõrke tekkimisel. Täiendavalt ehitati ümber Muuli teel paiknev sademeveekraav, et aeglustada sademevee väljavoolu Viimsi lahte, misläbi paraneb Viimsi supelranda juhitava sademevee kvaliteet.

CleanStormWater projekti raames rajati Viimsi valda kokku neli sademevee reaalajas seiramise sõlme, mis on ainulaadsed nii Eestis kui ka Läänemere piirkonnas ning mis on seega oluliseks sammuks, et muuta sademevee majandamist teadmiste ja andmete põhiseks.

Viimsis kogutakse andmeid vee kvaliteeti iseloomustavate parameetrite – elektrijuhtivus, hägusus, PH, lahustunud hapnik, temperatuur – kohta ning kiired muutused antud parameetrite dünaamikas võivad näidata muutuseid vee kvaliteedis, mis paljale silmale jääksid märkamatuks. Näiteks järsud kõikumised mõõdetavas temperatuuris, elektrijuhtivuses ning vooluhulgas/veetasemes võivad olla indikaatoriteks, et sademeveesüsteemi juhitakse kas tahtlikult või tahtmatult reostunud vett. Ülal oleval graafikul on näide järskudest temperatuuri muutustest sademeveesüsteemis – e-monitooring suudab taolised anomaaliad tuvastada.

Juhtumeid, kus esineb torudühendusi, mida ei ole ühelgi kaardil, esineb kõikide vanade veesüsteemide puhul ning ilma järjepideva seireta on nende kohtade leidmine väga keeruline. Eriti oluline on selliste ühenduste leidmine ning likvideerimine asukohtades, kus sademeveesüsteem suubub avalikku randa nagu seda on Viimsis, kuna reoveega kaasnevad patogeensed organismid nagu enterokokid, kolibakterid ja muud, millega kokkupuutel võivad inimesed haigestuda. Selleks, et kogutud andmete analüüs oleks põhjalik, on Viimsi vald kaasanud projekti tehnikaülikooli teadlased.

Uued lahendused toetavad Viimsi vallas keskkonnaseisundi parandamist ning on investeeringu mõttes kuluefektiivsed, kuna suurem osa maksumusest on kaetud Euroopa Liidu teadus- ja rakendusprojektide vahenditest.

Ehkki tänasel päeval on suurem osa tööstus- ning olmereostusest suunatud eraldi torudega reoveepuhastisse, tekitab hajureostus – näiteks teekatetele sattunud õli ja lendlev praht – siiani probleeme. Hajureostusega tegelemine vajab lisaks CleanStormWater projektis rajatud tarkadele lahendustele ka märkimisväärset panust iga vallaelaniku tasandil. Olulisemateks tegevusteks, mida iga üks saab vähese vaevaga ära teha, et Viimsi valla rannikumere veekvaliteeti parandada, on kasutada aias mõõdukalt väetiseid, vältida taimemürkide ja muude kemikaalide kasutust, taaskasutada sademevett oma hoovis, panna suitsukonid selleks ette nähtud prügikastidesse. Keskkonnale on abiks ka püüd vähendada tarbimist, mis on kaudselt seotud tööstuslike heitmetega ning kasutada optimaalsemalt erinevaid transpordiliike, et vähendada kulumaterjalide kandumist keskkonda.

Sademevee seire ning majandamine on vajalik ning oluline samm puhtama Läänemere poole, mis käesoleval ajal ei ole andmete vähesuse ning nendega seotud ebamäärasuse tõttu laialdasemat kasutust leidnud. Euroopa Liidu tasemel on väljatöötamisel regulatsioonid ja juhendmaterjalid targa sademevee majandamise rakendamiseks ning kauge ei ole ka tulevik, kus me lisaks üleujutustele seostaks sademevett ka veekogude tervisega. Tallinna Tehnikaülikoolis tegeletakse paralleelselt nii sademeveest tingitud üleujutuste vähendamise kui ka sademevee kvaliteedi parandamist toetavate rakenduste väljatöötamisega.

Rahvusvaheliste koostööprojektide käigus on võimalik väljatöötatud lahendusi katsetada linnakeskkonnas ja reaalsete võrkude peal. Järgmised targad ja jätkusuutlikud sademeveelahendused luuakse Viimsi valda koostöös TalTechiga Life LATESTadapt raames, mille tegevustega alustati käesoleva aasta oktoobris.

Viimsi vald on Eestis eesrindlik uute ja kestlike laheduste katsetamisel ja laialdasemal rakendamisel. Valla poolt loodud avalik andmehaldus ja -kuvamise süsteem VAAL on piirkonnas suhteliselt ainulaadne, olles eeskujuks nii kohalikele kui ka välisriikide omavalitsustele. Koostöö valla ja ülikooli vahel on olnud tulemuslik ning võimaldanud paljudel ideedel jõuda paberilt põllule. Rohepöörde ja kliimamuutustega kohanemisega seotud tulevikuväljakutseid suudame seljatada ainult suurema koostöö läbi.

Vasakult: Ivar Annus, Kristjan Suits, Nils Kändler. Foto: erakogu

Kas sina täidad juba aastast 2023 kehtima hakanud jäätmehoolduseeskirja nõudeid?

JÄÄTMEHOOLDUSEESKIRI Vaatame siinkohal veelkord üle, mis muudatused tõi aastast 2023 kehtima hakanud jäätmehoolduseeskiri kaasa vastavalt elamutüübile ning kas sinul on kõik jäätmed nõuetekohaselt käideldud.

Aet Põld
keskkonna vanemspetsialist

Kui elad üksikelamus või paariselamus, siis peab kinnistul olema eraldi konteiner segaolmejäätmete kogumiseks. Juhul kui kinnistul ei toimu nõuetekohast biojäätmete kompostimist, siis on kohustuslik omada ka eraldi biojäätmete konteinerit.

Kui sinu kodu mugavas läheduses ei asu avalikku pakendipunkti, siis on pakendijäätmete kogumiseks kõige mõistlikum ning mugavam kasutada pakendikoti teenust. Pakendikoti teenus on tasuta ja mugav võimalus vabaneda kodumajapidamises tekkivatest pakenditest. Enamus meie tekkivatest jäätmetest moodustavadki pakendid. Kui majapidamises tekib rohkem klaaspakendeid, millel puudub pandimärgis, siis on väga keskkonnasõbralik lähenemine paigaldada ka klaasikonteiner. Klaaspakendite äravedu on tasuta. Pakendite ja ka klaaspakendi konteinerite omamine ei ole üksikelamutele ega paarimajadele kohustuslikud.

Kui elad kortermajas või ridaelamus, kus on kolm kuni neli korterit, siis on kinnistul kohustuslik lisaks segaolmejäätmete konteinerile omada ka biolagunevate jäätmete konteinerit. Pakendijäätmete kogumiseks võivad ridaelamute boksid liituda näiteks tasuta pakendikoti teenusega või viia pakendid valla avalikesse pakendipunktidesse. Pakendikonteineri omamise kohustust otseselt ei ole, kuid keskkonnasõbralik ja mugav on pakendikonteiner enda ühistule siiski rentida või soetada. Pakendite äraveo teenus on tasuta, maksab vaid konteineri rent, kui pole tegemist isikliku konteineriga. Pakendijäätmete eraldi kogumisega väheneb tunduvalt segaolmejäätmete maht.

Ka eraldi klaasikonteineri rentimine või soetamine on võimalusel väga mõistlik ning keskkonnasõbralik samm, kuid mitte kohustuslik. Klaas on ainuke materjal, mida saab ümber töödelda lõpmata arv kordi ning saadud materjali omadused on samad, mis esmakordsel loodusliku toorme sulatamisel saadud klaasil. Eesti Pakendiringlus pakub ka tasuta konteineri renti. Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusel on konteineri rent tasuline, kuid isikliku konteineri puhul teenus ise tasuta.

Kui elad viie ja enama korteriga elamus, siis on kinnistul kohustuslik omada eraldi segaolmejäätmete, biojäätmete, vanapaberi- ja pakendikonteinerit. Rohkemate korteritega elamute puhul on klaasikonteineri omamine eriti mõistlik ning jätkusuutlikkusele suunatud samm, kuid endiselt mitte kohustuslik. Eesti Pakendiringlus pakub ka tasuta konteineri renti. Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusel on konteineri rent tasuline, kuid isikliku konteineri puhul teenus ise tasuta.

Allpool olevas tabelis on lihtne jäätmete sorteerimise juhend, mille võib julgelt välja lõigata ja endale nähtavasse kohta kleepida. Teises tabelis on lihtsalt ja selgelt välja toodud uue jäätmehoolduseeskirja nõuded vastavalt elamutüübile.

Jäätmehoolduseeskirja nõuded. Tabel: Aet Põld

JÄÄTMEKONTEINERITE VAJADUS VASTAVALT ELAMUTÜÜBILE						
Elamutüüp	JÄÄTMELIIK					
	Pakendid					
	KLAASPAKEND	PLAST- JA METALLPAKEND, JOOGIKARTONG	PAPP- JA PABERPAKEND	BIOJÄÄTMED	VANAPABER	SEGA-OLMEJÄÄTMED
Üksik- ja kaksikelamu	Kollase koti teenus või viia avalikku pakendipunkti			Kompostimine omal kinnistul või eraldi mahuti	Avalikku **pakendipunkti** või jäätmejaama	Kohustuslik segaolmejäätmete mahuti
3 ja 4 korteriga elamu (sh ridaelamu)	Soovituslik eraldi võtta klaaspakendi mahuti			Kohustuslik eraldi mahuti	Avalikku **pakendipunkti** või jäätmejaama	
5 ja enama korteriga elamu (sh ridaelamu)	Kohustuslik segapakendi mahuti Soovituslik eraldi võtta klaaspakendi mahuti			Kohustuslik eraldi mahuti	Kohustuslik **eraldi mahuti**	

LIIGITI KOGUMINE ON LIHTNE

PAKENDID

KLAASPAKEND

Loputa vajadusel kergelt, et ei määriks teisi pakendeid ja kotti.

Eemadada korgid ja kaaned, sildid võivad jääda.

SOBIB
- Karastus- ja alkohoolsete jookide pudelid
- Moosipurgid
- Toiduainete purgid

EI SOBI
- Akna- leht- ja peegelklaas
- Valguslambid ja elektripirnid
- Keraamika, kristall ja portselan (nt toidunõud, vaasid jne)
- Kuumuskindel klaas (nt ahjukindlad toidunõud)

PLAST- JA METALLPAKEND, JOOGIKARTONG

Loputa vajadusel kergelt, et ei määriks teisi pakendeid ja kotti.

Jäta korgid-kaaned peale.

SOBIB
- Kilekotid ja pakkekile
- Toote ümber olnud penoplast
- Kosmeetika- ja hooldustoodete ning tarbekaupade pakendid
- Leiva ja saia kotid, singi ja juustu pakendid
- Salatikarbid
- Konservikarbid
- Alumiiniumpurgid
- Metallkorgid ja -kaaned
- Piima- ja piimatoodete, mahla- ning veinipakendid

EI SOBI
- Küpsetuspaber
- Toodet sisaldav pakend
- Plastist mänguasjad
- Kodukeemia, liimi-, värvi- ja teisi ohtlikke aineid sisaldavaid pakendid
- Mähkmed, hügieenisidemed, kondoomid
- Pandimärgisega pudelid
- Plastist ja kummist tooted, mis ei ole pakendid
- Ehitusmaterjalid

PAPP- JA PABERPAKEND

Voldi suured papist pakendid kokku või rebi tükkideks, nii võtavad nad vähem ruumi.

Veendu, et materjal on puhas ja kuiv.

SOBIB
- Pappkastid ja -karbid
- Paberkotid
- Pakkepaber
- Kleeplintidega pappkastid

EI SOBI
- Määrdunud/vettinud paber ja papp (nt pitsakarp)
- Pehmepaber (nt tualettpaber)
- Ajalehed, ajakirjad, raamatud
- Koopia- või joonistuspaber
- Fooliumi või kilet sisaldav paber, papp, kartong (nt mahlapakid, raamatukaaned)
- Munakarbid
- Tapeet

BIOJÄÄTMED

Biojäätmed pane konteinerisse lahtiselt, paberkotis või täielikult biolaguneva ja komposteeruva kotiga.

SOBIB
- Riknenud toit ja toidujäätmed
- Tahked riknenud puu- ja köögiviljad, nende koored
- Liha- ja kalajäätmed, kalaluud
- Muna- ja pähklikoored
- Pabermassist munarestid
- Majapidamispaber
- Pabersalvrätid
- Kohvipaks, paberfiltrid
- Lõikelilled, ilma potita toataimed

EI SOBI
- Tavalised kilekotid, toidupakendid
- Kassiliiv, tuhk, suitsukonid
- Vedelad toidujäägid, toiduõli, suured kondid
- Kiletatud või vahatatud pinnaga või kileaknaga paberkotid
- Küpsetuspaber
- Vanad ravimid
- Mähkmed, hügieenisidemed
- Tolmuimejakotid
- Kunstlilled, küünlad
- Lille- ja salatipotid

VANAPABER

Kogu paber ja kartong muudest jäätmetest eraldi ka siis, kui teie majal pole selleks konteinerit.

Vanapaber pane konteinerisse lahtiselt.

SOBIB
- Ajalehed, ajakirjad
- Kataloogid ja reklaammaterjalid
- Töövihikud, paberist ja kartongist kaustikud
- Trükiga ja puhas kirja- ning joonistuspaber
- Kontoripaber
- Papp
- Jõupaber
- Kileaknata ümbrikud
- Vanad raamatud (kõvade kaanteta)

EI SOBI
- Määrdunud või vettinud paber ja papp
- Majapidamispaber
- Kasutatud pabernõud
- Kopeerpaber
- Kleepsildid, teibid
- Foolium, võipaber
- Kommipaberid, jäätisepaberid
- Tapeet, lamineeritud või kiletatud paber
- Tetrapakid, munakarbid
- Kõik, mis sisaldab materjale peale paberi ja kartongi

SEGA-OLMEJÄÄTMED

Kogu pakendi- ja toidujäätmed eraldi ja segaolmejäätmete hulk väheneb märgatavalt!

SOBIB
- Jäätmed, mille liigiti kogumine pole korraldatud
- Kassiliiv, rasvane ja raskesti puhastatav pakend, mähkmed, hügieenisidemed, kosmeetika, küpsetuspaber, foolium, jahtunud tuhk, tolmuimeja tolmukott, suured kondid, näritud näts, kummist esemed
- Hõõgniidiga lambipirnid, CD-plaadid, tühjad ja katkised pastakad, tühjad vildikad
- Katkised kruusid ja taldrikud
- Kasutuskõlbmatud jalanõud, riided ja mänguasjad

EI SOBI
- Toidujäätmed, puhtad pakendid
- Värvijäägid, ravimid, tule- ja plahvatusohtlikud jäätmed, patareid, akud, kodumasinad, elektroonika
- Ehitusjäätmed, aiajäätmed
- Vedelad jäätmed (näiteks kasutatud toiduõli)
- Suuremõõtmelised jäätmed, mööbel, peegel, vaibad, madratsid
- Ained ja esemed, mis oma kaalu, mõõtmete või kuju tõttu võivad ohustada mahutit, veokit või vedajat

Liigiti kogumise juhend. Tabel: Keskkonnaministeerium

Kas Sina leiad aega liikumisaastal õnnelikuma ja tervema iseenda jaoks?

LIIKUMISAASTA 2023. aasta on kuulutatud liikumisaastaks. Kultuuriministeeriumi tellitud ning Ühenduse Sport Kõigile koordineeritud uuringust on selgunud, et kõigest 40% täiskasvanutest ning 25% lastest on kehaliselt piisavalt aktiivsed.

Elise Carola Alajärv
Viimsi huvikeskuse turundusspetsialist

Aastatega on vähenenud kehalise aktiivsuse roll nii tööl kui ka koduses elus, samal ajal on muutunud ebatervisliku toidu kättesaamine mugavamaks ning seeläbi on suurenenud ka selle tarbimine. Seejuures võiksime enda tervise säilimise ning hea enesetunde nimel piisavalt liikuda.

Õnneks saame Viimsis nautida terviseradadel talveilus suusatamist ning juba üsna pea taas päiksekiirte käes rannas jalutamist. Kuid kahjuks ei ole alati looduses liikumiseks aega. Seetõttu kutsume kõiki viimsilasi leidma enda jaoks meeldiv treening, millega vähemalt paar korda nädalas tegeleda. Aktiivsemaks eluviisiks on võimalusi tohutult ning kindlasti leidub igaühele midagi, mis aitaks olla tervem, õnnelikum ja energilisem!

Viimsi huvikeskuses on valikut igale vanusele, alustades beebide võimlemisest ning lõpetades seenioride treeningutega.

Seekordses artiklis lasime täiskasvanutele mõeldud treeningute juhendajatel lühidalt tutvustada enda tunde, et saaksid aimu, millise võiks just Sulle sobida! Boonusena on enamus tundides esimene kord uutele huvilistele tasuta. Tule proovima ning ehk leiadki endale meeldiva füüsilise ning vaimse tervise hoidja!

Tallinna Capoeira spordikool

T, N kell 18.30–20 ja P kell 13–14 Viimsi Artiumi treeningsaalis (Randvere tee 20).

❑ Mis on capoeira ning kellele see võiks sobida?

Capoeira on unikaalne Brasiilia võitluskunst, mis arendab inimest igas suunas – nii füüsiliselt, vaimselt kui ka muusikaliselt. Olenevalt grupist koosnevad trennid enesekaitsest, jõutreeningust, akrobaatikast, venitusharjutustest, koordinatsiooniharjutustest, vastupidavustreeningust, muusikainstrumentide ja portugali keele õppest jne. Kõik treeningud on erinevad ja väga põnevad ning toimuvad energilise muusika saatel. Sobib igas vanuses inimestele.

Lisainfo ja registreerumine: tel 552 3300, info@tcs.ee, www.TCS.ee.

Meditatiivne hatha jooga tund ja meditatsiooni-praktikad

R kell 18.15–19.45 Viimsi Artiumi treeningsaalis (Randvere tee 20).

❑ Mis on meditatiivne hatha jooga ja kellele see võiks sobida?

Meditatiivses hatha jooga ja meditatsioonitunnis on ühendatud klassikaline hatha jooga läbi hingamisrütmide ja dünaamilise liikumise, mille koosmõjul tekib meditatiivne seisund, kus rahuneb nii meel kui ka keha. Läbi sügava lõdvestuse saab keha alustada isetervenemist. See ei ole tavaline joogatund ja erineb kõigist olemasolevatest joogatundidest. Tunnis põimin kokku tunni teemaga seonduvad jooga *asana*d, meditatsiooni- ja hingamistehnikad, iidsed tarkused ja energeetilise tervenduse, mis põhineb kogutud teadmistele ja praktikatele läbi mu terapeuditöö ja isikliku arengu. Sobib kõigile neile, kes soovivad leida sügavama rahu, õppida ennast paremini tundma ja saada lihtsad tööriistad igapäevaelu pingetega toimetulekuks.

Lisainfo ja tundi registreerumine: maivi.talving@gmail.com.

Ashtanga vinyasa jooga

R kell 13.30–14.30 Viimsi huvikeskuses (Nelgi tee 1).

❑ Mis on ashtanga vinyasa jooga?

Ashtanga vinyasa jooga (AVY) on hatha jooga dünaamiline vorm, kus kesksel kohal on pidev ühtlane sügav hingamine koos liigutuste sünkroniseerimisega. AVY liikumine tõstab kehatemperatuuri, lihased ja siseorganid puhastuvad ning jääkained väljuvad kehast. Lisaks paraneb vereringe, suureneb paindvus, keha muutub tugevamaks ning meel rahulikumaks. AVY ühendab keha, meele ja hinge üheks tervikuks, seega pakub nii kehalist koormust kui ka meditatsiooni samal ajal. Paraneb rüht, vähenevad selja- ja õlapinged, ärevus ja stress ning muutub elukvaliteet.

Lisainfo ja tundi registreerumine: helenlasn@gmail.com.

Vinyasa jooga

E kell 19.15–20.30 Viimsi Artiumi treeningsaalis (Randvere tee 20).

❑ Mis teeb Sinu vinyasa jooga treeningud eriliseks ja kellele need võiksid sobida?

Jooga on keha ja vaimu origami. Me tegeleme joogaga, et avardada meelt ja arendada kujutlusvõimet. Joogapraktika on dialoog vaimu ja keha vahel, mida vahendab hingamine, inimese sisemine atmosfäär ja kosmiline materjal. Me liigume erinevate vormide vahel, loome uusi ühendusi iseendas, ümberkorraldades füsioloogiat ja seeläbi muutes oma psühholoogiat. Me loome tingimused sügavamaks enesetunnetamiseks ja teadvuse avardamiseks. Jooga on selleks üks parimaid vahendeid.

Lisainfo ja tundi registreerumine: einla.annamaria@gmail.com.

Matipilates

K kell 9–10 Viimsi huvikeskuses (Nelgi tee 1).
R kell 12–13 Artiumi treeningsaalis (Randvere tee 20).

Viimsi huvikeskuses leiab igaüks endale midagi sobivat. Foto: Anna-Maria Montonen

❑ Mis teeb Sinu pilatese tunni omanäoliseks ja kellele see võiks sobida?

Esimene pilatese tund on alati uuele tulijale TASUTA. Sa pead tunnetama, kas see tund sulle üldse sobib ja meeldib. Omanäoliseks teeb pilatese see, et lisaks füüsilisele tervenemisele, oma jõujaamaga kontakti loomisele ja Pilatese harjutuste õppimisele on oluline roll ka emotsionaalsel tervenemisel. Seda tuge on inimestel perioodi väga vaja. Sammhaaval pehmelt ja toetavalt on see abi minu tundides alati olemas ning viimased kaheksa aastat olen pühendunud õppija ja eestvedaja olnud selles valdkonnas. Õpid endaga mõnusas kontaktis olema ja muidugi hoolitsema oma selja tervise eest. Pilatesega saab hakkama igaüks – seda saab kombineerida harjutustega nii päris algajale kui ka edasijõudnule, mehele, naisele, vigastusest taastujale, vanemale ja noorele. Tunde ei anna ma rasedatele, olles kolme lapse ema, siis omast kogemusest soovitan rasedatele mõeldud eraldi jooga- või pilatsetundide gruppe.

Tundi tuleb alati registreerida: tel 513 2886 või kristi@skillconsult.ee.

Pilates Pluss treeningud

K kell 19–20.15 Viimsi Artiumi treeningsaalis (Randvere tee 20).

❑ Mis teeb Pilates Plussi eriliseks ja kellele see võiks sobida?

Pilates Plussi erilisus seisneb selles, et treeningud on tavalisest pilatesest mitmekülgsema ülesehitusega – lisaks klassikalisele matipilatesele sooritatakse palju füsioteraapia- ja fitnessharjutusi pilatese "võtmes". Samuti kasutatakse hulgaliselt lisavahendeid. Näiteks kummilindid, pilatese rullid, pallid, rõngad, massaažipallid, lisaraskused jne. Treening sobib igas vanuses inimestele ning tähtsust ei oma varasem kogemus. Selles trennis kombineeritakse harjutusi vastavalt harrastajale – algajale kergem ja kogenud treenijale raskem versioon.

Lisainfo ja registreerumine: www.pilatespluss.ee, tel 5385 9570, e-post terje@pilatespluss.ee.

Seenioride treening pilatese võtmes

K kell 9–10 Viimsi huvikeskuses (Nelgi tee 1).

❑ Kellele on mõeldud seenioride treening ning mis te tunnis teete?

Seenioride grupitundi on eelkõige oodatud väärikas eas naised ja mehed, kes soovivad päeva alustada rõõmsa meele ja hea enesetundega. Harjutusi sooritame nii püsti, matil kui ka toolil. Seenioride treening on kergema koormusega, kuid siiski on võimalik valida ka erinevate raskusastmete vahel. Treening sobib suurepäraselt ka neile, kes pole pikalt (või üldse mitte) füüsilise koormusega tegelenud. Elukvaliteeti muuta pole kunagi hilja!

Lisainfo ja registreerumine: registreeri.pilatespluss.ee, tel 5385 9570, e-post terje@pilatespluss.ee.

Shindo

E kell 12.30–13.30 Viimsi huvikeskuses (Nelgi tee 1).

❑ Mis on shindo ja mille poolest see erineb joogast?

Shindo ja jooga ühine eesmärk on vabastada keha emotsionaalsest ja füüsilisest pingetest ning tasakaalustada keha energiakanaleid. Erinevus seisneb selles, et jooga tegeleb rohkem vaimse, shindo lisaks ka füüsilise poolega. Tund koosneb venitus-, liikumis- ja hingamisharjutustest ning kasutame ka erinevaid massaaživõtteid, leides nii tee iseendasse, oma keha tunnetamisse.

Registreerida saab tundi e-posti teel aive.martson@gmail.com või helistades tel 5635 5436.

Lihastreening

E kell 19.30–20.30 ja P kell 12.30–13.30 Viimsi huvikeskuses (Nelgi tee 1).

❑ Mis te lihastreeningu tunnis teete ning kellele see võiks sobida?

Lihastreening on intensiivne treening, kus kasutatakse erinevaid vahendeid – hantlid, kummilindid, taldrikud – ning lisaks lihastele treenime ka tasakaalu ja stabiilsust. Treening algab rahulike soojendusharjutustega ning tunni lõpus lõdvestume rahulikult.

Lihastreening on hea viis hoolitseda tervise eest; selles treeningus käivad igas vanuses inimesed ning see on hea täiendus näiteks ujumisele või tervisejooksule (ja vastupidi). Treening on kasulik luudele ja liigestele, lihastele ja hingamiselundkonnale, aga ka vaimule ja hingele, nagu liikumine üldse. Kuigi tund on küllaltki intensiivne, saab koormust ise palju reguleerida ning teha harjutusi erineva raskusastmega, igaüks vastavalt enda võimetele.

Info ja registreerimine: juta.rahkema@gmail.com või tel 5662 6079.

■ Kõikide huviringide kohta leiab infot kodulehelt www.huvikeskus.ee.

Üleskutse

Jaga oma liikumisaastat ka Viimsi Teatajas!

2023 on liikumisaasta ja selle raames kutsume viimsilasi oma liikumisaastast saadud kogemusi ka Viimsi Teatajas jagama!

Avastasid sa vana või uue terviseraja? Liikusid sa maal, vees või õhus? Osalesid mõnel liikumisaasta raames korraldatud üritusel?

Pane oma mõte liikuma ja kogemus kirja ning saada see e-posti aadressile jane.saks@viimsivv.ee.

Kogemusloo pikkus võiks olla 3000–5000 tähemärki (koos tühikutega), märgi ära ka loo autor ning lisa teksti juurde kuni kolm fotot.

Ära kaua mõtle, vaid asu kohe kirjutama, sest liikumisaastal ilmub veel vaid 20 Viimsi Teatajat!

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Väike Päike huvikool kujundab teadlikult laste tuleviku oskusi

HUVITEGEVUSES omandatakse nii eri- kui ka üldoskusi, mis lubavad lapse potentsiaalil avaneda ja areneda parimal võimalikul moel. Lapsi erinevate aladega tutvustades tasuks jälgida huvi tekkimist, seda toetada ja selle pinnalt arenguteed juhtida.

Liis Jakimainen
Väike Päike huvikooli juht

Lapse arengus on kõige kiirem periood just kuuenda eluaastani. Selle eani saadud kogemused on määrava tähtsusega edasise elu jaoks. Selleks, et laps kasvaks eneseteadlikuks ja ennastjuhtivaks inimeseks, on teadlased välja toonud hulga nii-öelda tulevikuks esmatähtsaid oskusi nagu loovmõtlemine, koostöö-, kommunikatsiooni-, eneseregulatsiooni- ja kohanemisoskus. Oluline on probleemidele/väljakutsetele reageerimine ja paindlikkus. Tulevikuametid, millele me veel nimegi ei oska anda, vajavad loovalt mõtlevaid, suhetes paindlikke ja vaimselt õnnelikke inimesi, kes on empaatilised ja tulevad toime nii enda kui ka teiste emotsioonidega (ka negatiivsetega).

Uuringud näitavad, et 85% inimese ajust on välja arenenud 3. eluaastaks. Paljud oskused, mida laps sel perioodil omandab, saadavad teda terve elu. Väike Päike huvikool pakub beebidele ja väikelastele erinevaid tegevusi kõikides Väikese Päikese asukohtades, ka Viimsis (Kraavi tee 1). Oluline on rõhutada, et huvikoolis pole õppimine eesmärk omaette, see toimub iseenesest selleks loodud soodsatel tingimustel. Lapsel, keda ümbritseb vaheldusrikas, stiimuliterohke keskkond koos usaldusväärsete täiskasvanutega, on parimad võimalused kasvada tasakaalukaks ja õnnelikuks inimeseks. Vanemale pakutakse juhendajate kaasabil mõtteid ja praktilisi oskusi, mida koos kodus ette võtta, millele tähelepanu pöörata ja kuidas olla oma lapse arengutee toetajaks. Lapsevanema roll on lapse huvi toetada ning vajadusel ka motiveerida. Kõik, mida laps kogeb, saab tema päriselu osaks. Jaan Aru on kirjutanud, et aju areneb just siis, kui on natuke raske ja peab pingutama!

Huvikooli tundides on oluline osa muusikal, helidel lapse ümber, mis toetab tulevikus loovat mõtlemist. Tänased teadusuuringud kinnitavad, et kõik inimesed saavad olla musikaalsed, muusikalise kuulmise ja viisipidamisega ning seda saavutada on kordades lihtsam, kui seda treenitakse juba varases eas.

Väikelaste muusikaring

Viimsi huvikooli muusikaringi juhendaja Maive Lille on suure kogemusega. Ta loob lastele ja vanematele meeldiva atmosfääri läbi rütmide, helide, pillide, laulude ja tantsude suhtlemiseks. See arendab lapse meloodiataju, rütmitunnet, koordinatsiooni ja erinevate pillide käsitlemise oskusi. Lisaks arenevad lastel sotsiaalsed oskused, keeleline võimekus ja silmaring. Vanema ning lapse vahel süveneb harjumus koos tegutseda. Muusikatunni ülesehitus on vaheldusrikas: laulmine ja pillimäng vahelduvad liikumistegevuste ning lihtsamate võimlemisharjutustega. Muusikatunni teemad on seotud lapse kasvamise ja aastaringiga. Näiteks detsembri viimane tund oli täis piparkoogilõhna ja päkapikkude tegemisi ning mais saab olema ühine rõõmupidu, kuhu on oodatud lapsed koos terve perega.

Laulmine ja pillimäng toetavad beebi arengut. Fotod: Väike Päike Lasteklubi.

Ka võimlemistunnid saab lapsele mänguliseks muuta.

Muusikaringid Viimsis toimuvad kolmapäeviti: 1–3-aastastele kell 10.30, 4–12 kuu vanustele beebidele kell 11.15, 5–7-aastased lapsed õpivad viisikandlemängu kell 14.10 ja kell 15 koguneb lauluklubi 3–7-aastaste lastega.

Väikelaste võimlemistunnid

Novembrist alustas huviringina ka füsioterapeut Liis Piirsoo võimlemistund. Beebi- ja väikelapseeas toimub palju arengulisi muutusi, mis on üksteisega tihedas seoses. Vaimne edenemine loob ühelt poolt võimalused kehaliseks arenguks, teisalt võimaldab kehaliste oskuste omandamine edasist vaimset arengut. Kui imikueas on lapsed tiheda perearsti ja -õe jälgimise all, kes hindab lapse arengu erinevaid tahke, siis väikelapse- ja eelkoolieas (vanuses 1–7 aastat) jäävad paljud lapsed erialaspetsialistide vaateväljast kõrvale. Kuigi selles vanuses ei ole laste kehaline areng enam nii suurejooneline nagu esimesel eluaastal, on ka selles vanuses mitmed olulised etapid. Arenevad ja täiustuvad paljud liigutusmustrid, areneb rüht ja kehatunnetus ning omandatakse väga variatiivsed ja erinevaid oskusi nõudvad liikumisvõimalused (ujumine, rattasõit, suusatamine ja palju muud). Sagedasemad probleemid, millega sellises vanuses lapsed füsioterapeudi vaatevälja jõuavad, on kehahoiakuga seotud: rühihäired ning tallavõlvide arenguga või jalgade teljelisusega seotud probleemid (x- või o-jalgsus). Lisaks kohtab sageli erinevate traumade järgsete muredega lapsi.

Nagu paljude probleemide puhul, on ennetus ja teadlikkus kõige võti – kehalisi probleeme on palju lihtsam ennetada, kui tagajärgedega tegeleda. Ja teadlikkus lapse arengust loob võimalused erinevate probleemide ennetamiseks või märkamiseks võimalikult varajases staadiumis. Kõikide eelnevalt välja toodud küsimuste puhul saab last ja lapsevanemat toetada füsioterapeut.

Praeguses infoühiskonnas on palju vabalt kätte saadavat infot lapse normaalse arengu kohta. Kergesti on leitavad erinevate oskuste saavutamise verstapostid ja ohumärgid, mida iga vanem saab oma parima teadmise juures lapse arengu puhul jälgida. Lapsevanemana võib kogu selles virrvarris olla keeruline laveerida ning kriitilise pilguga info sisukust enda lapsest lähtuvalt hinnata. Treeningtunnid või spetsialisti individuaalne konsultatsioon annavad lapsevanemale toe ja läbimõeldud tegevustega hea pagasi probleemide ennetamiseks.

Arendavad rühmatunnid füsioterapeudiga toimuvad Viimsis teisipäeviti: beebidele vanuses 6–12 kuud kell 9.30, 1–2-aastastele kell 10.30 ja kell 11.30 beebid vanuses 3–6 kuud.

Kõik Väikese Päikese tunnid ja teenused Viimsis toimuvad Väike Päike Viimsi lasteaias aadressil Kraavi tee 1.

Väike Päike väärtustab igas oma tegevuses lapsekeskset lähenemist ja varajast märkamist. Peame oluliseks lapsevanemate igakülgset toetamist ja arendamist, seega ei paku me ainult huviringe, vaid ka tugiteenuseid: füsioteraapia, logopeediline ravi, eripedagoogiline, psühholoogiline ja pedagoogiline nõustamine, beebimassaaž ja -ujutamine.

Lisaks toimub Väikeses Päikeses väikelastele ja nende peredele veel sensoorseid elamuskontserte/mänguhommikuid ja 3–7-aastastele lastele põnevaid huviringe: zumba, kokandus, teadus, robootika, jalgpall, judo, viisikannel, laulmine, robootika jpm. Meie tegemistel saate silma peal hoida nii Väike Päike Lasteklubi Facebookis, Instagramis kui ka kodulehel www.lasteklubi.ee.

Teeme koostööd!

Väike Päike huvikool kutsub ka koostööle! Otsime erinevaid juhendajaid ja põnevaid inimesi loenguid pidama, õpitube korraldama, huviringe ja laagreid juhendama, kontserte andma. Otsime ka uusi kohti, kuhu laieneda! Kui midagi kõnetas või hakkas mõte jooksma, võta kindlasti ühendust: liis.jakimainen@lasteklubi.ee.

Itaalia keele ja kultuuri kursus Viimsi teaduskoolis

KURSUS Ruth Penk viib 1.–5. veebruaril läbi lühikursuse, mille sisuks on tutvustada põhjamaalasele läbi empiirilise kogemuse Itaalia igapäevaelu ja riigiga seonduvat. Kursus toimub õhtuti kell 19–20.30 Viimsi teaduskoolis Viimsi Artiumi ruumides.

Kadri Saluri
Viimsi teaduskooli direktor

Kursuse juhendaja Ruth Rooma linnas. Foto: erakogu

Ruth on sündinud Tartus, üles kasvanud Tallinnas ning vahepealsed 12 aastat elanud Roomas. Tänaseks on Ruth taas tagasi Eestis, toimetab Tallinnas rahvusvahelises ettevõtes finantsvaldkonnas. Ruthi suur kirg on olnud itaalia keel ja kultuur, selles vallas ta hetkel tudeerib Tallinna ülikoolis itaalia keele ja kultuuri õppekaval.

Ruthil on Roomas elamise tulemusel kaks emakeelt – lisaks eesti keelele räägib ja kirjutab ta soravalt ka itaalia keeles.

Itaalia keele ja kultuuri kursus koosneb viiest kohtumisest järjestikustel päevadel.

- 1. veebruar: Itaalia erinevad tahud, reisisõnavara. Kolme Itaalia suurlinna (Milano, Rooma, Napoli) võlud ja valud. Suurlinnade igapäevaelu kirjeldused, näited. Itaalia keel: tähtsamad reisil kasutatavad fraasid, sõnad.
- 2. veebruar: Itaalia ajalugu. Tähtsamad kuupäevad itaallaste kalendris. Lähiajaloo seosed tänapäeva riigikorraldusega.
- 3. veebruar: Itaalia filmikunst ja kirjandus. Arutelu itaalia kirjanduse teemal.
- 4. veebruar: Igapäevaelu nõuanded. Itaalia töömaailm, maksusüsteem. Haridussüsteem. Käitumisnormid, kultuurilised eripärad.
- 5. veebruar: Itaalia köök. Mida itaallane sööb? Igapäevase pasta valmistamine.

Ootame osalema kõiki Itaalia huvilisi olenemata vanusest!

Osavõtutasu on viie päeva kohta kokku 30 eurot. Maksimaalne osalejate arv on 20, registreerimine kuni 30. jaanuarini (k.a) veebiaadressil www.viimsiteadus.ee.

Beebide võimlemine arendab väikelaste füüsist ja ka psüühikat

BEEBID on väikesed, kuid väga võimekad. Nimelt suudavad nad õppida oma esimesel eluaastal sadu kordi rohkem kui meie, täiskasvanud, mistõttu ei tohi nende võimeid alahinnata. Alles kujuneva lapse arendamisele saavad vanemad tugeva aluse panna.

Reet Post
treener

Uuringutes on kinnitust leidnud iidne teadmine, et beebide ja väikelaste füüsise arendamisel on positiivne mõju ka nende psüühikale. Peale imiku süleshoidmise ja temaga rääkimise võiksime ja lausa peaksime temaga ka võimlema ja ujuma. Laste aju arenguga tegelevad teadlased on välja selgitanud, et lapsega intensiivne tegelemine tema esimestel eluaastatel annab häid tulemusi. Uuringud laste aju arengu kohta näitavad, et beebid vajavad nii füüsilisi tegevusi kui ka väikeseid vaimseid pingutusi. Beebide ja väikelaste aju arengut pärsivad taustaks mängiv televiisor ja raadio.

Väga intensiivne aju areng, mis on määrava tähtsusega, kestab viis esimest eluaastat. Vanematel on beebidega võimeldes võimalik maksimaalselt ära kasutada oma lapse aju arengu kiirema perioodi algust. Beebi massaaž ja võimlemine suurendab lapse ajus aktiivsete närvirakkude hulka, kõik mitteaktiivsed närvirakud kahjuks hävivad. Igapäevase võimlemise tulemusena närvirajud kasvavad ja ajus luuakse tihedam närvirakkude vaheline võrgustik.

Lapsed arenevad küll erineva kiirusega, kuid kõik füüsilise arengu etapid peaks iga laps kindlasti läbima. Kõikide looduse poolt ette nähtud arenguetappide läbimisest sõltuvad lapse hilisemad õpioskused ja tulemused koolis.

Mida peaksid beebid oma arenguspiraalis oskama?

Kõik beebid peaksid pöörama mõlemale poole ehk üle parema ja vasaku külje, kõhult seljale ja tagasi. Järgmiseks peaksid nad roomama ja seejärel käputama. Enne, kui nad end püsti ajama hakkavad, peaksid beebid end ka pikali asendist iseseisvalt istuma ajama.

Et beebit oleks võimalik oma kodus ka igapäevaselt ise arendada, kutsume kõiki vanemaid Viimsi huvikeskusesse beebidega võimlema. Oma väiksekest kiigutades, keerutades ja tõstes saate märkamatult ka ise paraja füüsilise koormuse kätte. Lapsele on võimlemistund kui mäng – pingutus ja rõõm tehtud asjadest üheaegselt. Peale arendavate harjutuste saavad vanemad koos olla ja luua oma kogukonnas uusi sidemeid.

Minu teekond beebide võimlemiseni

Beebide võimlemisega alustasin oma teise lapsega juba üle 24 aasta tagasi. Oma beebiga võimeldes mõistsin, kui oluline see lapse arengule on. Kuna mul oli meditsiiniline haridus, siis mõistsin beebide ja väikelaste võimlemise olulisust. Nii õppisingi erinevate juhendajate käe all ja 20 aastat tagasi hakkasin ka ise tunde andma, olles siis juba kolme lapse ema. Võimeldes saame panna hea alguse sportlikule eluviisile ja intensiivselt last arendada.

Beebisid ootame võimlemistundidesse alates 6. elunädalast. Beebide võimlemises on väga palju lihtsaid harjutusi ja paljud asjad, mis näivad keerulised või ehmatavad, on samuti lihtsad ja kergesti õpitavad. Kõikide vanematega teeme keerulised harjutused ühe kaupa läbi, et lapsevanemale ja lapsele oleks harjutamine turvaline. Juba paari korduse järel suudavad kõik vanemad teha harjutusi ka iseseisvalt. Võimlemas võiks käia kord nädalas ja teistel päevadel teha omale meelepäraseid ja beebile vajalikke harjutusi kodus. Oluline on, et igapäevaselt kodus võimeldakse beebiga vähemalt 10–20 minutit.

Beebide võimlemise tunnis on küll rohkem emasid, kuid käivad ka isad, kes naudivad lapsega tegelemist. Hea on alustada võimlemist 2–4 kuu vanuste beebidega – siis õpime uusi harjutusi iga tund ja veel ei ole ka beebidega raske võimelda. Loomulikult muutuvad iga nädalaga beebidega võimeldes kõik vanemad ka tugevamaks. Vanematele soovitan alati võimlema tulla sportlikus riietuses, beebid on enamasti bodides.

Müütidest levinumaid, mis beebide võimlemisega kaasneb, on see, et beebit ei tohi pea alaspidi jalgadest riputada. Tegelikult on kõik beebid enne sündi ema kõhus pea alaspidi. Kuna jalgadest riputades verevarustus peas suureneb, siis soodustab see ka aju arengut. Lisaks vabastab jalgadest riputamine beebi õlavöötmepingest, mis tekivad auto- ja lamamistoolides olemisest.

Beebid harjutamas istumist ema käel. Fotod: Katrin Post

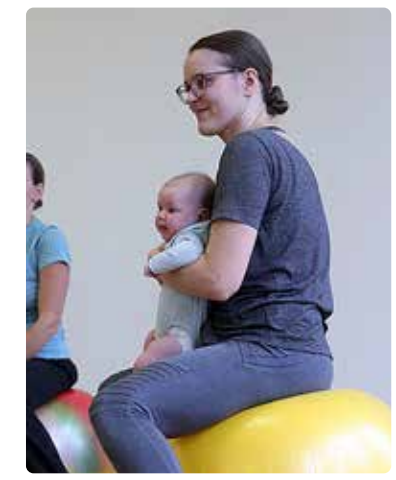

Pallil harjutused emadele kõhulihaste taastamiseks.

- MTÜ Terepere beebide ja väikelaste võimlemise tundides saab peale intensiivse võimlemise ka professionaalset nõu nii imetamise kui ka laste kasvatamise teemadel.
- Tunnid toimuvad esmaspäeviti kell 9 (7–12-kuused) ja kell 11.20 (2–6-kuused).
- Lisainfo ja registreerimine: Viimsi huvikeskuse kodulehel või Terepere Facebooki lehel.

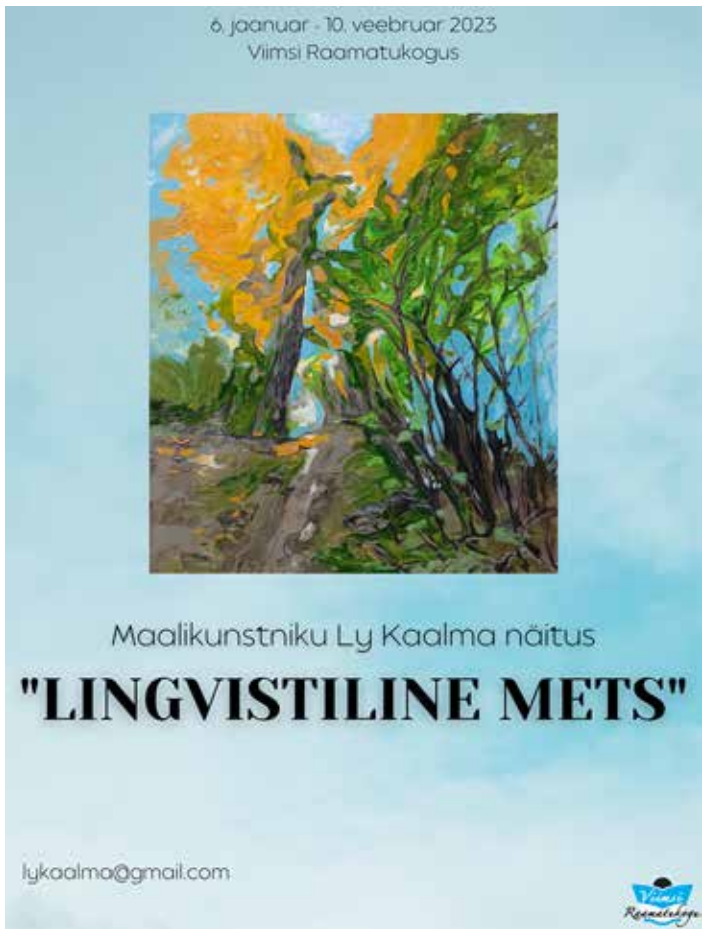

Viimsis jätkab vabatahtlikkuse alusel tegutsev ATH tugigrupp

ATH ehk aktiivsus- ja tähelepanuhäire ei ole haigus, kuid häiritud on inimese võime keskenduda ja tähelepanu koondada. ATH-d on erinevat tüüpi ehk siis kõik sama diagnoosiga lapsed ja täiskasvanud ei ole sarnase käitumisega.

Kristi Kirbits
tugigrupi eestvedaja

Alates 2015. aasta sügisest olen korraldanud Viimsi vallas ATH tugirühma. Aasta enne seda kutsus mind endaga koos tugirühma läbi viima töökaaslane, kuid tema loobus ja mina võtsin kohustused üle. Olen seda tugirühma teinud missioonitundest, sest olles ise ATH ja autismi diagnoosidega poja ema, siis mõistan neid vahemaid, kellel see tee mõistmise, leppimise ja arusaamiseni on algusjärgus ja kui väga on neil vaja sellist kohta, kus nad saavad rääkida oma muredest ja kus neid päriselt mõistetakse.

Teen seda tööd vabatahtlikkuse alusel ehk siis mind ei seo lepingud ja ma ei saa tasu tugigruppide läbiviimise eest. Oma põhitööd teen lasteaias ja olen õpetaja ning ka seal puutun tihti kokku selliste lastega, kellel on aktiivsus- ja tähelepanuhäire, ning samuti lapsevanematega, kes vajavad tuge, et paremini mõista ja toetada oma last.

Tugigrupp – kellele ja miks?

Nende aastate jooksul on osalenud tugirühmas nii lapsevanemaid, õpetajaid, tugispetsialiste kui ka ATH diagnoosiga täiskasvanuid, kes on ise sellest teada saanud alles nüüd ja üritavad paremini mõista iseennast. Iga tugirühm on alati erinev, sest see sõltub kohale tulnud inimestest ning nende sel hetkel kõige aktuaalsematest probleemidest ja küsimustest.

Tugigrupi mõte on see, et kohaletulnud inimesed kuulavad üksteist ära, jagavad oma kogemusi ning edulugusid ja toetavad üksteist. Nii nagu minu jaoks on ATH tugigrupi läbiviimine vabatahtlik, siis ka osalemine on vabatahtlik ehk siis osaleb see, kes tunneb selleks vajadust. Ei pea end ette registreerima, osalemine on tasuta ja see, kui palju keegi soovib jagada teistega, on samuti vabatahtlik.

Iga inimene on erinev, kuid üldiselt on märksõnaks see, et tugigrupist ka kasu oleks, siis on mõistlik olla aktiivne osaleja ning kaasa mõelda ja küsida, sest muidu saab aeg otsa ja sisse jääb tunne, et midagi olulist jäi teada saamata. Tugigrupis räägitu on konfidentsiaalne ja seetõttu räägime seal tihti konkreetsete nimedega ja konkreetsetest koolidest/lasteaedadest/tervishoiuasutustest.

Tugigrupp ei ole koht, kus saadakse diagnoos või ravi. Samuti ei ole see koht, kus kuulutatakse ainukest tõde ATH kohta, vaid jagatakse teadmisi ja kogemusi erinevatest vaatenurkadest lähtudes.

On teatud soovitused, kuidas aidata ATH diagnoosiga lapsel, noorel ja täiskasvanul paremini elus hakkama saada ja õppida elama koos oma erivajadusega ning rõhutada selle tugevaid külgi ja võimalusi. Neid soovitusi ning läbiproovitud ja katsetatud võtteid ATH-ga inimestega hakkama saada ning nii enda kui ka nende elu kergemaks teha jagatakse ja analüüsitakse koos.

ATH väljendub inimese käitumises ning see on tihti teistele keeruline mõista ja häirib kaasinimesi, mis omakorda tekitab süütunnet, et ei ole osatud last kasvatada või täiskasvanutel tekib tunne, et ollakse teistest halvemad ja saamatumad. Paljud täiskasvanuna ATH diagnoosi saanud inimesed on öelnud, et nad on korduvalt põdenud depressiooni ja läbipõlemist, sest ei mõista end ning sunnivad takka ja kogevad pidevat eneses pettumist. Saades teada, et neil on ATH ja sellega kaasnevad teatud omapärad, millega peab arvestama, väheneb inimeste süütunne eelkõige iseenda ees ning see iseenesest aitab juba positiivsemalt ja avatumalt edasi minna. Tugigruppi tulemiseks ei pea olema eelnevalt saadud diagnoosi. Võib tulla alati, kui on küsimusi ja huvi selle teema kohta kas siis lapsevanemana, õpetajana, tugispetsialistina või vanavanemana või ise selle häirega hädas olijana. Kõik võetakse sõbralikult vastu ja juttu jätkub alati ning kui kella ei vaataks, siis jääksimegi rääkima tundideks.

Tugigrupiga on oodatud liituma kõik huvilised. Foto: Canva

ATH tugrgrupi kohtumised toimuvad Viimsi huvikeskuses. Foto: Tiit Mõtus

Kuidas ATH-d ära tunda?

Aktiivsus- ja tähelepanuhäire jaguneb kolmeks: domineerivalt tähelepanematus, domineerivalt hüperaktiivsus ja kombineeritud tüüp.

Kui lapsel on ülekaalus üliaktiivsus ja impulsiivsus, siis ta on rahutu, kärsitu, nihelev, püsimatu, ta lahkub oma kohalt ja ei suuda paigal püsida. Laps ei suuda vaikselt mängida, räägib ja lärmab pidevalt ja häälekalt ning ei suuda mängudes oodata oma korda. Tihti on ta äärmiselt impulsiivne, tal on käsi järjest püsti, soovib vahetpidamata midagi küsida või ütelda, segab jutule vahele. Samas on tema tegevus ebajärjekindel, moodustades poolelijäänud tegevuste jada. Laps on oma tegevustes lohakas ja hooletu, ei lõpeta alustatud tegevusi.

Kui lapsel on ülekaalus tähelepanuhäire, siis ta on tähelepanematu, hajameelne ja unistav ning tal on raske selgitusi, õpetusi ja instruktsioone jälgida. Ta ei saa hakkama tegevusega, mis nõuab püsivust, enamasti suudab ta keskenduda 15–25 minutit järjest ning talle valmistab raskusi tähelepanu koondamine ühele tegevusele, tähelepanu on kõrvaliste asjade poolt hõlpsasti eemale juhitav. Laps kaotab ja unustab sageli oma asju maha ning on igapäevases tegevuses halva mäluga. Ta jätab kõnetamisel mulje, nagu ta ei kuulekski, et tema poole pöörduti (allikas: elf.ee/ath/mis-on-ath/).

Osale ATH tugigrupis

- Kohtumised toimuvad Viimsi vallamaja peretoas (aadressil Nelgi tee 1, sissepääs Viimsi huvikeskuse uksest).
- Ajakava: 8. veebruar, teema “Nutiseadmed”; 8. märts, teema “Rutiin, söömine ja magamine”; 12. aprill, teema “Trennid ja huviringid”; 10. mai, teema “Iseenda toetamine, suve sisustamine, uued väljakutsed”.
- Kohtumised toimuvad kell 17.30–19 ja teemad on tinglikud – tegelik teema kujuneb kohaletulnud inimeste küsimustest lähtuvalt.

Minu praktikakogemus Viimsi vallavalitsuses

KOGEMUSLUGU Minu nimi on Brenda ja ma olen Tallinna ülikoolis kolmandal ehk viimasel aastal õppiv üliõpilane. Juba põhikoolist alates hakkas mind huvitama eesti keel ning keele korrektne kasutamine nii kõnes kui ka kirjakeeles.

Brenda Nagel
üliõpilane

Brenda sooritas oma praktika Viimsi vallavalitsuses. Foto: MONA

Isiksuselt olen ma pigem uute asjade katsetaja, mistõttu ei puudu minu elust ka eesti keele kõrval teised omapärased keeled ning eri kultuuride teadmised. Nii tekkiski mul gümnaasiumi lõpetades suur huvi ka Lähis-Ida kultuuri, keele ja ka ajaloo vastu. Tänu suurele huvile osutus minu peaerialaks Lähis-Ida uuringud, kus saan õppida intensiivselt araabia keelt.

Teadsin algusest peale, et seda õppima minnes saan valida endale ka kõrvaleriala, milleks saigi referent-toimetaja. Referent-toimetaja eriala koosneb eesti keele õppimisest kõrgtasemel. Sellelt erialalt saab ka palju teadmisi tekstide toimetamise ning dokumentide vormistamine kohta, mida olen alati oluliseks pidanud. Mulle meeldib minu mitmekülgsetes valikutes see, et saan enda silmaringi avardada uue keele õppimisega, kuid samal ajal saan õppida tulevikus kindlasti vajaminevaid ja kasulikke referent-toimetaja oskusi.

Veel enam meeldis mulle mõte kolmandal aastal olevast praktikast, mille sooritasin omal valikul Viimsi vallavalitsuses. Viimsi vallavalitsus tundus juba sisse astudes väga soe ja külalislahke asutus. Minu praktika koosnes nii referendi kui ka toimetaja praktikast. Referendipraktikat sain praktiseerida koos teabehalduse vanemspetsialisti Getter Martinsiga ning toimetajapraktikat Viimsi Teataja toimetaja Jane Saksaga.

Praktika avardas mu silmaringi, sest sain tunda reaalset töökogemust. Õppisin toimetama tekste, tutvusin vallavalitsuse töökorraldusega ning koosolekutel ja istungitel osaledes sain ettekujutuse ka vallavalitsusest endast.

Olen rahul, et just Viimsi vallavalitsus minu praktikabaasiks osutus. Hetkel õpin hoogsalt araabia keelt ja valmistun ülikooli lõputööks. Praktika andis mulle ka palju motivatsiooni ja julgust sooritada referent-toimetaja kutseeksam. Praktikateekonna lõppedes tundsin, et tahaksin ka tulevikus oma teadmisi proovile panna referent-toimetaja ametikohal.

Ühe elu mitu palet talvisel lugemislaual

LUGEMISSOOVITUSED Kas või kui tihti tabame end mõtisklemas, et "mis oleks minust saanud siis, kui oleksin teisiti otsustanud" või "mida küll tähendab normaalne elu"? Kas elu on üks lõputu *to-do list* ja kellegi teise normide järgi elamine või on elu tempo ning vorm siiski meie endi kätes? Sarnased mõtisklused jooksevad läbi ka jaanuarikuu lugemissoovitustest.

Reet Kukk
Viimsi raamatukogu vanemraamatukoguhoidja

Miika Nousiainen
Väike iluremont
Eesti Raamat, 2022. 381 lk

Soome ajakirjanik ja kirjanik Miika Nousiainen vaatleb ja kommenteerib oma teostes meie aja inimesi ja nähtusi. Eesti keeles on varem ilmunud tema romaanid "Vaarikalaevukesepõgenik" ja "Juureravi". Tema tragikoomilistes teostes tehakse tabavaid tähelepanekuid soomlaste identiteedi ja igapäevaeluprobleemide kohta ning näidatakse samas, et nende lahendamisel ei ole kerge arukaks ja tasakaalukaks jääda. Nousiaineni tegelased ja lood on elulised ning tulevad lugejale tuttavad ette. Autori mõistev huumor ja kaasaelamine oma tegelaskujude saatusele on temast teinud Soome ühe populaarseima romaanikirjaniku. Raamatus "Väike iluremont" võtab kirjanik kerge irooniaga vaatluse alla pereelu ja selle loomise igatsuse. Romaan sisaldab küll tõsiseid ja aktuaalseid probleeme, aga autor kirjutab neist mänglevalt ja teravmeelse varjundiga.

Lugu saab alguse peategelase Sami isa matustest, kus ta tunneb ennast ebamugavalt, sest sugulased ei mõista seda, kuidas ta pole siiani endale kaaslast leidnud. Mees ise on heade kavatsustega ja sümpaatne, kuid tema pingutused elukaaslase otsingul lähevad ühel või teisel põhjusel alati viltu. Matustel tutvustatakse ka teisi veidi kummalisi ja vastuolulisi isikuid. Sami õde Hennat, kes on aastaid edutult koos abikaasaga last saada püüdnud, kuid pole seda avaldanud isegi mitte kõige lähedasematele. Tema klammerduvat ema, kellel on tugev hoolitsusvajadus. Peategelase sõber Markus on jäänud kolme tüdruku üksikvanemaks ning teine sõber oma vanemate hooldajaks. Teoses annab kirjanik igale neist hääle isikliku loo jutustamiseks ja seda teevad kõik oma vaatenurgast. Peategelase naiseotsing on liigutav, muutumata siiski sentimentaalseks. Kuidas parandada elu, kus tundub, et kõik läheb valesti? Armastus puudutab ühel või teisel viisil igat tegelast, samuti vajadus hoolitseda ja olla hoolitud. Kõik kangelased loevad ka populaarset Iluremondi nimelist elustiiliblogi, mis kirjeldab täiusliku pere igapäevaelu – vähemalt nii see paistab.

Romaani autori ellusuhtumine on, vaatamata mõningasele sarkasmile, positiivne. Ta kaitseb väikese inimese õigust olla ebatäiuslik. Raamat peegeldab üsna hästi tänapäeva läikivat reaalsust, mille paeluv, kuid võlts pealiskaudsus on edu mõõdupuuks seadnud sotsiaalmeedia meeldimiste arvu, täiusliku perekonna ning liialdatud ootused. Nousiainen on loonud uskumatute arengutega liigutava, naljaka ja tundliku loo tavainimeste võitlusest elu konaruste ületamisel. Ühtlasi tuletab "Väike iluremont" meelde, et ka näiliselt edukatel on kauni ja rõõmsa pinna all sageli probleeme ning neist tasub rääkida – ausus maksab. Teose tempokas ning romantiline areng, samuti ütluste vaimukus pakuvad lugejale kindlasti positiivse lugemiselamuse. Tõhus puhkuse- ja lõõgastuslektüür.

Triin Talk
Auhind õigesti elatud elu eest
Postimees Kirjastus, 2022. 198 lk

Triin Talk on õppinud restauraatoriks ja töötanud pärandivaldkonnas ametnikuna. Oma tänapäevaainelises debüütromaanis vaatleb ta Tallinna eliitkooli lõpetanud tüdruku viit võimalikku elu kulgemise lugu lähiminevikus Eestis. Tähelepanuväärne on see, kuidas kujundid lugudes korduvad, kuid nende käsitlemise viis muutub. Ühe ja sama noore elu läbimängimine eri variantides on autori poolt leidlik võte. Tegelase 30. eluaastateks on võimalikud saatused arenenud eri suundades. Kunagi enda ees olnud teelahkmetele tagasi vaatamine ning võimalike erinevate elude läbimängimine (kirjutamine) on kindlasti paljudele lugejatele tuttav: "Aga kui..., mis siis...?" Sul on üks elu, aga võimalusi seda elada on sadu. Raske on valida, kes olla, ja jääda rahule iseendaga, hoolimata sellest, et iga valikuga on loobutud kõigist teistest. "Auhind õigesti elatud elu eest" näitab, et üks otsus võib muuta saatust kardinaalselt. Kõigi viie loo kangelanna vahetab töö- ja elukohta ning loobub juba harjumuspärase tee jätkamisest. Mingil momendil tuleb kõigil minategelase variatsioonidel vajutada piduripedaali: "Mida teravam kurv, seda rohkem pidurdad. Vajadusel tõmbad kiiruse peaaegu nulli ja paned uuesti esimese käigu sisse, nagu päris sõidu alguses."

Autori teksti iseloomustab tähelepanelik pilk ja teravmeelne analüüsioskus. Eelkõige kirjeldab ta loo kangelanna emotsioone, mõtteid, pürgimusi. Tundub, et sündmustik on maha kirjutatud elust enesest, kus minategelane püüab saada teadlikuks iseendast ja oma tõelisest olemusest. Inimene oskab olla rahulolematu sõltumata sellest, kuidas teistele tema elu tundub. "Vahel tundub, et kogu elu ongi üks lõputu *to-do list*, kust tuleb tegemata tööd järjest maha tõmmata, et saaks end hetkeks tublina tunda ja kohe seejärel jälle uue ülesande kallale asuda."

Kõlama jääb tõdemus, et elu on karm, aga ebaõiglane. On lugeja otsustada, kas ja milline elu väärib auhinda.

NOORTELE

Sarah Crossan
Iiris
Varrak, 2021. 360 lk

Sarah Crossan on mitmete auhindadega pärjatud iiri autor, kes kirjutab valdavalt noortele. Juba varem eesti keelde tõlgitud "Üks", "Õun ja vihm" ning "Kuutõus" on kõik tähelepanu pööranud praegusaja ühiskonna olulistele probleemidele ja valupunktidele. Erandiks ei ole ka "Iiris". Raamatu keskseteks teemadeks on enesepettus, vägivald, surm, dementsus ja üksindus, aga ka headus ning hoolimine.

Proosaluulena esitatud tekst võib esialgu mõjuda harjumatult, kuid peagi tajub lugeja, et selles peitub paljugi silmale nähtamatut, aga tähenduslikku. Visuaalselt õhuline ja hõre teksti esitamise viis jätab ohtralt ruumi mõtetele ja tunnetele. Väike stiilinäide:

"Ma olen sellega harjunud –
valetan inimestele ja vaatan,
kuidas nad lõdvestuvad,
kui neilt mingit hoolimist ei oodata."

Crossani ainulaadne stiil jätab paljugi lugeja enda kujutlusvõime hooleks. Sõnu ümbritsev tühimik tuletab pidevalt meelde tõsiasja, et vaikusel võib olla sama palju öelda kui kõnel. Autori tekst on kirjutatud suure emotsionaalse laenguga. Ühelt poolt on see vaoshoitud, samas väga kõnekas, liikuv ja kaasahaarav. Pigem kujundlik kui otseütlev. Nauditav on jälgida kirjaniku hüppeid mineviku ja oleviku, meenutuste ja vahetult toimuva vahel. Vabavärsi vorm lubab jätta kõrvale kõik liigse ning rõhutada olulist.

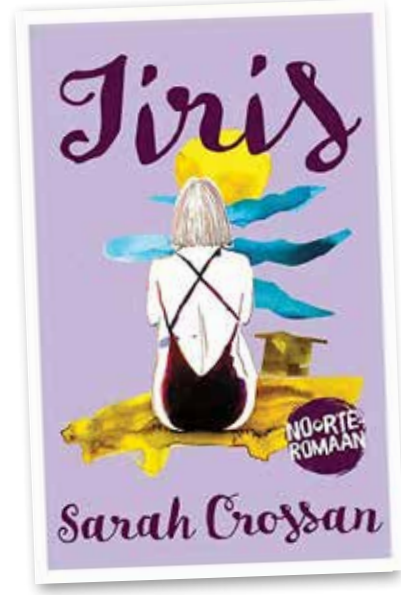

Raamat räägib väga keerulisest ja tõsisest teemast: koduvägivallast. Seda nii füüsilisel, emotsionaalsel kui ka vaimsel tasandil ning kuidas üks laps on suutnud seda taluda, kuni ta noore inimesena lõpuks kodust põgeneb. Põletav punane märk Allisoni näol annab vihje, miks. Teine peategelane, Marla, kannatab mälukaotuse ja samuti vaimse ning emotsionaalse vägivalla all. Kahe haavatava tegelase – noore tüdruku ja vana naise – vahel areneb esialgsest kahtlustusest tasapisi sõprus, mis pakub mõlemale lohutust. Võiks arvata, et romaan mõjub rusuvalt. Ometi on kõik edastatud südamliku loona. Eelkõige on see mõtlemapanev romaan elust ja hoolimisest – sellest, mida tähendab teise inimese eest hoolitsemine, tõeliseks sõbraks olemine. Lõpetuseks teose alguses olev Carl W. Buehneri mõte:

"Inimesed võivad unustada,
mida sa ütlesid,
kuid nad ei unusta kunagi,
mis tunde sa neis tekitasid."

Raamatukogude aasta Viimsis lõpetas hoogne ja meeleolukas kirjanduslik liikumismäng

RAAMATUKOGUDE AASTA möödus hoogsalt. Harivaid, meeleolukaid ja huvitavaid kohtumisi toimus hulgaliselt ning võimalus nii Viimsi valla kui ka teiste raamatukogude avastamiseks oli igaühel.

Reet Kukk
Viimsi raamatukogu vanemraamatukoguhoidja

Raamatukogude aastal toimus juba pika traditsiooniga sündmusi, aga ka täiesti uusi teema-aasta raames ellu kutsutud algatusi. Selleks oli ka üle-eestiline raamatukogude aasta lõppakord, mis Viimsi vallas korraldati Haabneeme ja Viimsi kooliraamatukogude ning Viimsi raamatukogu ühisel jõul. Eesmärgiks oli anda üle teatepulk liikumisaastale. Kuigi teema-aastate sisuks olevad valdkonnad paistavad esmapilgul väga erinevad, siis tegelikult on neil üks fundamentaalne seos – terves kehas terve vaim!

Üritus tõi kohale mitukümmend koolinoort. Foto: erakogu

Hoogsa ja sidusa raamatukogude aasta lõpuürituse – kirjanduslik liikumismängu – tähistamiseks kasutati sündmusel mõlema valdkonna elemente. Osalejateks olid Haabneeme ja Viimsi koolide 5.–6. klasside õpilased. Sündmus kujunes osavõturohkeks ning moodustus 18 neljaliikmelist võistkonda. Kuigi kooliraamatukogud on väikesed, mahtusid kõik soovijad oma teadmisi ja oskusi proovile panema.

Tavapärasemast melurikkamaks tegid selle ürituse väikesed sportlikud mängud küll golfilöökide harjutamise, küll korvpallivisete näol. Eriliselt meeleolukaks kujunes läbi kõrgete lumehangede ühine õpilaste sumpamine Viimsi raamatukokku, kus selgitati lõplikult välja parimad. Põneva lõpuülesandena pidi seal iga võistkond moodustama omakeskis Eesti rahvuslinnu kujutise. Ülesandele läheneti loominguliselt ning kaasati kõik tiimiliikmed. Viimsi kooli parimaks võistkonnaks osutus 6E klassi Kalevid Saaremaalt ja Haabneeme koolist 5B klassi võistkond.

Soovime liikumisaastale tuult tiibadesse!

Suur tänu Apollole, Rahva Raamatule, Viimsi Keskusele ja FORUS Spordikeskus Viimsile väljapandud meenete eest!

Rahvusvahelised jazzmuusika tipud jõuavad Viimsi Artiumisse

VIIMSI ARTIUMI hooajaline sari Jazz @ Viimsi Artium toob sel kevadtalvel publiku ette jazzmuusika tipud Iisraelist, Inglismaalt ja USA-st. Uurisime sündmustesarja produtsendilt **Villu Veskilt** tulevaste jazzkontsertide kohta lähemalt.

Gerli Nõmm
Viimsi Artiumi kommunikatsiooni-juht

Milliseid artiste on peagi Viimsi Artiumi oodata?
Sel kevadel saab Viimsi Artiumis kuulda nii kontsert-jazzi, sümfoonilist jazzi kui ka *disco, soul & house* jazzi. **Kontsert-jazzi** esindajana astub **31. jaanuaril** üles Iisraelist pärit maailmaklassi jazzpianist **Anat Fort** – ECM plaadifirma kvaliteedimärgi all tegutsev artist. Ta astub lavale koos eesti tippjazzmuusikutega: Jaak Sooäär, Taavo Remmel ja Tanel Ruben ning muidugi vanamuusika "guru" Andres Mustonen viiulil.

Anati kontserdist on oodata peenemaitselist ECM-i stiilis musitseerimist. Kontsert toimub koostöös MustonenFestiga ja tänu Andres Mustoneni laialdastele sidemetele Iisraeli muusikamaailmas.

Sümfoonilise jazzi esindajana oleme esinema kutsunud Nigeeria juurtega briti jazz-soul vokalisti, helilooja ja produtsendi **Ola Onabulé**, kes astub Viimsi Artiumi suures saalis üles **4. märtsil**. Ola Onabulé on täna maailmas üks olulisemaid jazzartiste, tema häält peetakse praegu maailma meeslauljate hulgas üheks kõige erilisemaks tema meeletu hääleulatuse, sametise tämbri ja hääle valitsemise tõttu. Tema vanemad on pärit Nigeeriast ning seetõttu esindab Ola Onabulé muusikas nii aafrika kultuuri ehedust kui ka inglise kultuuri elegantsust.

Ola Onabulé. Foto: Steve Read

2022. aasta Kopenhaageni jazzifestival tõi teda oma plakatil välja kõrvuti Herbie Hancocki, Melody Gardot', Gilberto Gili ja Dianne Reevesiga – maailma jazzilegendidega. Viimsi Artiumis astub Ola Onabulé üles sümfooniaorkestri ja jazzkvartetiga, kaasates hulgaliselt löökpille, mis on meile tuntud Ladina-Ameerika muusikast. Muusika on sümfooniaorkestrile seadnud saksa arranžeerija Tobias Becker.

Anat Fort. Foto: Shlomo Israeli

Villu Veski. Foto: erakogu

Tortured Soul. Foto: erakogu

10. märtsil astub üles USA-st pärit legendaarne **Tortured Soul**. Nende *disco, soul & house* jazzist pakatav kontsert tõotab kujuneda hullumeelseks tantsuõhtuks, sest keegi ei suuda nende kaasahaarava *show* ajal paigale jääda. Nad on publikut hullutanud nii festivalil Juu Jääb Muhumaal kui ka Disco Tallinna sündmustel. Suurepärane peoõhtu on nendega garanteeritud!

Tortured Soul esineb tavaliselt suurtel lavadel – Jakarta rahvusvaheline jazzifestival Indoneesias jms. Nii ongi meil neid kolme kontserti külastades juba hea ülevaade sellest, kui mitmekülgne võib olla jazz oma eri väljendusvormides.

Loetletud artistide puhul võib öelda, et jazz võib olla vägagi eripalgeline.
Meile on tuntud ju väljendid *traditional jazz*, *pop-jazz*, *world-jazz*, *soul-jazz*, *jazz-house* jne. Suurte jazzifestivalide peaesinejad pole ammugi enam ainult traditsioonilise jazzi esindajad. Jazzi mõiste alla mahub praktiliselt kõik, mis ei ole otseselt akadeemiline muusika – populaarsetest lauljatest kuni maailmamuusikani välja.

Tahaksingi rõhutada, et kui akadeemilist muusikat esitavad interpreedid, kes järgivad täpselt helilooja kirja pandud partituuri ja ei tohigi lisada muusikasse oma hinge ja natuuri, siis jazzmuusikas on vastupidi – kõige olulisema osa emotsioonist moodustabki just artistide isikupära avanemine laval publiku jaoks, mis on iga kord kordumatu ja eriline.

Milline on su isiklik side nende muusikutega?
Produtsendile ja korraldajale kehtib selline kirjutamata reegel, et ära osta programmi, kui sa pole seda ise enne elavas esituses kuulnud – sest mitmed Youtube'i videod ja kutsuvalt monteeritud reklaammaterjalid võivad olla eksitavad ja artist osutub publikule pettumuseks. Olen seda reeglit järginud ja pakkunud ainult seda, mida olen varem kuulnud või kellega isiklikult ka koos laval olnud.

Viimsi valla lähiaja kultuurikalender

Kontserdid ja teatrietendused

20. jaanuaril kell 19 "Anne Paluver – ikka veel 27!". Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
20. jaanuaril kell 19 muusika ja poeesia Viimsi Artiumi kammersaalis. Tasuline.
27. jaanuaril Viimsi Jazz sarjakontsert – Sofia Rubina, Jason Hunter, Artis Boris. Eesti sõjamuuseumis – kindral Laidoneri muuseumis. Tasuline.
14. veebruaril kell 19 Vana Baskini Teater: "Aabitsa kukk". Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
17. veebruaril Viimsi Jazz sarjakontsert – Kadri Voorand ja Mihkel Mälgand. Eesti sõjamuuseumis – kindral Laidoneri muuseumis. Tasuline.

Eakatele

20. jaanuaril kell 11 pannkoogihommik. Notariaalsed toimingud, testament, esineb Kadi Kollo. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
27. jaanuaril kell 11 kirjanduslik reede: külaline on Tiiu Valm. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
3. veebruaril kell 11 pannkoogihommik vestlusringis. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
16. veebruaril kell 13 sõbrapäeva tähistamine. Loeng "Kuidas säilitada tervist?", räägib Ene Lill. Randvere päevakeskuses. Tasuta.

Näitus

Kuni 31. jaanuarini Eda Kommitza isikunäitus "Eesti seeria". Viimsi kunstikooli galeriis.

Varia

1.–22. jaanuaril Alexanderi tehnika jätkukursus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
21. jaanuaril kell 10–17 maagilise reiki I astme koolitus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
24. jaanuaril kell 18 loeng "Külmetushaiguste tulemuslik loodusravi". Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
31. jaanuaril kell 18 Aet Lass – pereterapeudi jututunnid. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
2. veebruar kell 18 Tartu rahulepingu aastapäev. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
4. veebruaril kell 16 maaliõhtu – talveingli maalimine koos Helina Toateriga. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
5. veebruaril kell 15 maaliõhtu – talveingli maalimine koos Helina Toateriga. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
5. veebruar kell 19–21 laternamatk: Viimsi – muinasajast tänapäevani läbi ajaloolise tõe ja legendide.
7. veebruaril kell 18 loeng "Lastekasvatuse põhitõed". Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
14. veebruaril kell 18 loeng "Kuidas olla terve?". Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
14. veebruaril kell 18 Aet Lass – pereterapeudi jututunnid. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
26. veebruaril taaslavastuslahing. Viimsi mõisa pargis.
28. veebruaril kell 18 Aet Lass – pereterapeudi jututunnid. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

Viimsi Jazzi muusikat täis aasta

KOKKUVÕTE Aasta 2022 tõi Viimsi elanikeni uue oodatud kontserdisarja Viimsi Jazz, mille mõtteliseks sisuks oli Muusika Sinule. Tegemist on kord kuus Viimsi mõisa kaunis saalis toimuva kvaliteetse jazzmuusikaelamusega, mille toovad meieni **Carmen** ja **Oleg Pissarenko**.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Kuidas võtate kokku aasta 2022?
Meie jaoks oli tegemist äärmiselt toreda kogemusega, kus saime tuua palju positiivseid emotsioone naabruses elavatele kogukonnakaaslastele. Alguses mõtlesime, et proovime pool aastat ja siis otsustame, kas läheme sellega edasi või püsime kuuekuulise sarjana. Olles saanud nii paljudelt kuulajatelt tohutult sooja tagasisidet ning seejuures nähes publiku kasvu, oleme otsustanud jätkata.

Meie kontserditel esinesid fantastilised Eesti artistid, kes on läbi aja muutunud muusikaliselt veelgi küpsemaks ning mahlasemaks. Pakkusime kuulajatele nii vokaalkui ka instrumentaaljazzi.

Suureks saavutuseks pidasime Pariisis õppiva kuubalanna Ana Carla Maza toomist Viimsi Jazzi publiku ette. Ana oli Eestis esimest korda ning meie juurest liikus ta Londonisse, kus astus lavale 2500 inimese ette – see annab tunnetuse artisti suurusest ning väärtusest, mida saime Viimsi rahvani tuua.

Oleg ja Carmen Pissarenko. Fotod: Kalev Lilleorg

Ana Carla Maza.

Kas igale kontserdile, mis Viimsis toimub, jagub ka publikut?
Enne sarjaga alustamist esitasime seda küsimust endale üsna mitmel korral. Tänaseks tunneme selgelt, et kui teha midagi südamega ning moel, mis kõnetab sind ennast, siis naudib seda ka publik.

Holger Marjamaa.

Oleme samal teemal mõtisklenud ka Eesti sõjamuuseumi töötajatega ning leiame, et nii väärikas hoone nagu seda on Viimsi mõis peab olema oma valla elanikele eri moel avatud. Suuresti kannab mõis täna sõjamuuseumi funktsiooni, pakkudes lisaks erinevateks üritusteks ka saali kasutamise võimalust. Kuid väärikas jazzmuusika sobib sinna lausa valatult, mida ka publiku soe tagasiside on kinnitanud. Publik on tänulik, et on põhjust mõisahoonesse siseneda ning Laidoneri pargi nõlvale avanevat vaadet koos hea muusika ja kohviku Maria Juures hõrgutistega nautida. Eriti viimased kaks aastat on andnud selge vajaduse pakkuda kogukonnas inimestele läheduse tunnet. Mis saaks sellest olla veel paremat kui hubane ruum, toredad inimesed, head maitsed ning mõnus muusika!

Rebecca Kontus.

Millised on plaanid alanud aastaks?
Me alustame oma uut aastat vägevate kontsertidega, pakkudes kord kuus emotsiooniderohkeid muusikalisi elamusi. Publiku palvel toome lavale teiste seas artisti, kes on varasemalt siin käinud, kuid hoopis teises võtmes ning uute kaasmuusikutega.

Plaanis on kutsuda esinema välisartiste, keda ise naudime, soovides jagada fantastilist kogemust Viimsi publikule.

Alati oleme avatud kuulajate eelistusi arvesse võtma. Seega, kui kellelgi on kodumaiste muusikute osas soove, siis palun kirjutage või andke kontserdile tulles meile sellest teada! Püüame soovid ka täita. Hoidke meie tegevustel silma peal Facebookis: Viimsi Jazz – Muusika Sinule.

VIIMSI PENSIONÄRIDE ÜHENDUS

Randvere päevakeskuses on korralik keraamikaahi ja potikeder

Viimsi Pensionäride Ühendus kirjutas edukalt projekti ja sai rahastuse kohaliku omaalgatuse programmist. Projekti raames soetati Randvere päevakeskusesse keraamikaahi ja potikeder. Täname Aime Salmistut projekti kirjutamise eest!

Uus keraamikaahi. Foto: erakogu

Tänu projektile on nüüdsest võimalik kõigil Viimsi seenioridel osaleda keraamikaringis nii Haabneeme kui ka Randvere päevakeskuses. Keraamikaringis saab läbi käelise tegevuse arendada oma kunstimeelt ja loovust. Oma kätega tehtud savinõud soojendavad hinge nii nendel, kes neid teevad, kui ka nendel, kes neist osa saavad. Mõlemas keskuses on olemas ahjud keraamika põletamiseks ning muud vajalikud vahendid. Valminud tooted pakuvad silmailu kõigile. Tulge ja voolige oma mõtted savisse!

Keraamikaringid toimuvad: Haabneemes T kell 10 (juhendaja Stella Tillo), Haabneeme päevakeskuse aadress on: Kesk tee 1, Haabneeme, avatud E–N kell 10–16, R kell 10–14; Randveres T kell 15.30 (juhendaja Kristina Markii), Randvere päevakeskuse aadress on Kibuvitsa tee 1, Randvere, avatud: E–N kell 10–15, R kell 10–14.

Väljaspool ringiaega on Randvere päevakeskuses asuvat ahju võimalik kasutada ka teistel kogukonnaliikmetel. Aja kokkuleppimiseks palume võtta ühendust Randvere päevakeskuse koordinaatori Aime Salmistuga telefonil 5690 7520 või e-posti aadressil aime.salmistu@viimsihoolekandekeskus.ee.

Raimo Tann
Viimsi Pensionäride Ühenduse esimees

HEATEGEVUS

Toimus traditsiooniline Viimsi heategevusball

Juba 14. korda toimunud traditsiooniline Viimsi heategevusball tõi 10. detsembril kokku ligi 350 külalist. Nagu ka kõigil varasematel aastatel läks ka sel korral kogu ballil teenitud tulu MTÜ Viimsi Invaühingu tegevuste toetuseks.

Heategevusballi piletituluga ning heategevusliku loteriiga koguti kokku üle 11 000 euro. “Suur tänu Haabneeme ja Viimsi koolidele, et korraldasite enne heategevusballi heategevuslaada ja toetasite nii invaühingut! Tänan ka Viimsi valla sotsiaal- ja tervishoiu- ning haridusosakonda! Suur tänu Külli Talmar, kes on kõik need aastat olnud balli stsenaristiks, Riinu Rätsepale ja tema meeskonnale, kes on samuti alates esimesest ballist alates valmistanud maitsvad toidud meie heategevusballi laudadele! Tänan ka Erle Meresmaad, kes toetas meid loterii kogumisega, ja ka kõiki teisi suuri ja väikeseid toetajaid!” tänas Viimsi invaühingu üks eestvedajatest Jana Skripnikov.

Sponsorid: Balmerk, ShiShi, Tallinn Viimsi SPA, Atlantis H2O, Meresuu Spa & Hotel, Grand Rose Spa Hotel, Viimsi Hambakliinik, Ruf, Derby`s Design, Burger Kitchen, Solveig Beauty, RING sport & saunad, Anora Group, fotograaf Liis Tamra, Pepekala OÜ, Viimsi Keskus, Viimsi vallavalitsus, Saarefood, Mediaster OÜ, OKO restoran, Vici, Horeca, Ginger, MO:ON, Blummin, Sinuraamat, Violife, Liviko, Sinu Personaalkokk, Home4you, Daily, Karia, Tallinna Teeninduskool, HKScan, Hawaii Davai, Rannarahva muuseum, Kuulsaal, Ehted BY Kati, FoodExpert, Ausestar reklaamkingitused, Fazer, Juustukuningad, Peetri Pizza, Kaupmees, Pirita Pesumaja, ThinkPrint, Julia Hingetoit.

Viimsi heategevusballi ja MTÜ Viimsi Invaühingu eestvedajad. Foto: erakogu

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Ballil osales ligi 350 külalist. Foto: Eike Meresmaa

Randvere koguduse 100 aastat

KOGUDUS Möödunud suvel tähistati Randvere kiriku pühitsemise 170. aastapäeva. Kirik pole aga vaid hoone, see tähendab ka inimesi, kes seal Jumalat teenivad.

Andres Jaanus
Randvere koguduse juhatuse liige

Pikka aega oli Randvere kabel kasutuses Jõelähtme abikirikuna, kuhu õpetaja jõudis teenistust pidama vaid mõnel korral aastas. Sajanditaguseid liikumisolusid arvestades jäi Randvere kabel emakogudusest Jõelähtmes kaugele, samuti peeti liialt suureks kirikumaksusid. 1921. aasta märtsis pöördus koguduse täiskogu konsistooriumi poole palvega Randvere abikirik Jõelähtmest lahutada ja Tallinna Jaani kogudusega liita. Veel samal suvel kutsuti pea 120 inimesele jumalateenistust pidama ja armulauda jagama Jaani koguduse õpetaja Hermann Hansson. Kuuldused Randvere rahva omaalgatusest pahandasid Jõelähtme õpetajat ja Ida-Harju praosti Oskar Tombergi, kes nimetas sellist teguviisi "praktiliseks kommunismuseks" ja palus konsistooriumil täiskogu pöördumine tagasi lükata.

Rannarahvas jäi aga endale kindlaks ja aasta pärast palvet korrati. Seekord otsustas konsistoorium teatud tingimuste täitmisel Randvere koguduse eestseisuse palve rahuldada, jättes lõpliku otsustamise siiski Jõelähtme koguduse täiskogule. Lõpuks saadi nõusolek ka emakoguduselt ja 15. jaanuaril 1923 kinnitas konsistoorium Randvere iseseisvaks koguduseks.

Üks olulisemaid tingimusi selle otsuse taga oli koguduse majanduslik toimetulek ja eelkõige võimekus pidada ülal oma õpetajat. Ühtlasi pidi kogudus andma lubaduse, et ei palu toetust kiriku keskkassast. Iseseisvumise hetkel oli Randvere koguduses 250 hinge, samas loodeti selle arvu kahekordistumist, kui kogudusega oleks liitunud ka külades elavad linnakoguduste liikmed.

Koguduse aeglane kasv

Paar aastat hiljem polnud liikmesannetajate arv siiski suurenenud. Vahepeal loendati maksumaksjaid kõigest 174 ja see pandi koguduseliikmete loiduse süüks. Mõningane elavnemine toimus 1930ndate keskel, kui peamiselt ümbruskonna külade elanikest, kuid ka tallinlastest koguduseliikmete arv tõusis 375ni. Koguduse kasv sai üheks ajendiks, et Randvere kooli maadest tolleaegses Aiaotsa külas (praegusel Kaevuaia teel) eraldati valitsuse otsusega 7,56 ha suurune krunt, millele kavandati muuhulgas kogudusemaja ehk kirikla.

Kogudust alates 1923. aastast teeninud Tallinna Jaani koguduse õpetaja Bruno Hasselblatt tegi ühtlasi ettepaneku, et Randvere kogudusega võiks liituda Viimsi poolsaare läänekalda külad ja osa Nehatu vallast. Hinnanguliselt kasvatanuks see hingede arvu 2000ni ja kõne alla võinuks tulla oma õpetaja ülalpidamine. Kogudusemajja planeeriti selleks ka õpetaja eluruumid.

Et harva kohal käivast hooldajaõpetajast ei piisanud, võib välja lugeda Hasselblatti kirjast konsistooriumile: "Arvan, et Randvere kogudus võiks olla tänulik, kui ta jõuaks niikaugele, et temal oleks iseseisev õpetaja, sest koguduses on palju neid, kes vajavad tugevamat ja rohkemat vaimlist toitu, kui suudab pakkuda igapühapäevane jumalateenistus. Senini on nad koguduse õpetaja puudusel pidanud tihti pöörduma lahkusuliste poole."

Randvere kiriku välisvaade aastal 1937. Fotod: koguduse arhiiv

Noore koguduse tulud kogunesid liikmemaksudest, laululehtede müügist ja armulauale võtmisest. Hiljem lisandus tulude hulka ka kirikumaade rendilevõtt kohalike talumeeste poolt. Kui oli tarvis midagi suuremat ja kallimat soetada, korraldati ka sihtotstarbelisi korjandusi või tehti vabatahtlikke annetusi. Nii kinkis Randvere küla Lepamäe talu peremees Jaan Roht 200 krooni kogudusemaja palkide ostuks, millele korjandustest lisandus veel 70 krooni.

Võrdluseks, õpetajale suutis Randvere kogudus 1930ndate keskpaigas maksta 30–40 krooni kuus, kuid rahuldavaks toimetulekuks oleks olnud tarvis 80–90 krooni. Iseseisva koguduse algusaastatel tehti korjandusi ka üksikuks jäänud vanade koguduseliikmete heaks, sest kõikihõlmavat pensionisüsteemi ei jõutud sõjaeelses Eesti Vabariigis veel rakendada.

Ümbruskonna rahvas elas enamuses suures vaesuses ega saanud kogudust piisavaks toimetulekuks aidata. Kirikla lõpuni ehitamiseks palus Randvere kogudus EELK Konsistooriumilt toetust 500 krooni, kuid samas mainiti, et ka kirikuhoonet pole ammu remonditud, seinad pragunevad ja on mustad.

Uue kogudusemaja pühitses piiskop Hugo Bernhard Rahamägi 15. novembril 1936. Jätkuvalt loodeti, et kogudus kasvab ümbruskonna arvel ja suudab viimaks ka majanduslikult iseseisvuda.

Olulise muudatusena arvati Randvere kogudus 1935. aastal välja Ida-Harju praostkonnast ja liideti Tallinna praostkonnaga. Kogudusele seati uued piirid, mis nüüdsest haarasidki kogu Viimsi poolsaare ja suure osa Nehatu vallast. Märtsis 1937 nimetati Randvere kogudus ümber Randvere-Viimsi koguduseks. Halduslikud ümberkorraldused ei aidanud ometi täituda soovil oma õpetajast.

Randvere kogudusemaja.

Ajavahemikus 1935–1942 hooldas kogudust kuus õpetajat, osa neist vaid mõne kuu. Koguduse juhatus tundis muret, et oma õpetaja puudumine ei võimalda iial kasvatada koguduse ühtlust ja terviklust, milles on koguduse tugevuse ja tõusu ning võiduelu aluspant.

1930ndate teine pool oli suuresti tänu kogudusemaja kasutuselevõtule siiski üks aktiivsemaid perioode Randvere koguduse elus. Tööd alustas pühapäevakool ning kuna uude hoonesse oli ehitatud eraldi leerisaal, sai seda kasutada ka koguduse ja külakogukonna üritusteks. Korraldati loteriipäevi ning tee- ja perekonnaõhtuid. Kirikla kantseleisse toodi üle ka koguduse arhiiv.

Kogudusemaja keeruline saatus

Kui Eesti Nõukogude Liidu poolt 1939. aastal okupeeriti, paigutati punaarmee muuhulgas ka Randvere kogudusemajja. 1940. aastal aeti asju veel suhteliselt tsiviliseeritult. Maja kasutav Vene piirivalve maksis lepingu alusel kogudusele üüri, kuid hoones ööbinud sõdurid ei suhtunud varasse sugugi heaperemehelikult, kasutades kütteks nii mööblit kui ka arhiivimaterjale.

Saksa okupatsiooni ajal elavnes koguduse ja seltsielu taas ning remonditi ka vahepeal rüüstatud kirikla. Uue nõukogude okupatsiooni ajal ehitati kirikla ümber piirivalve kasarmuks. 1970ndatel hakati nimetatud positsiooni pidama väheoluliseks, endine kogudusemaja lammutati ja piirivalvurid viidi üle Muugale. Hiljem müüdi maha ka maad ja piirkonda tekkisid aiandusühistud.

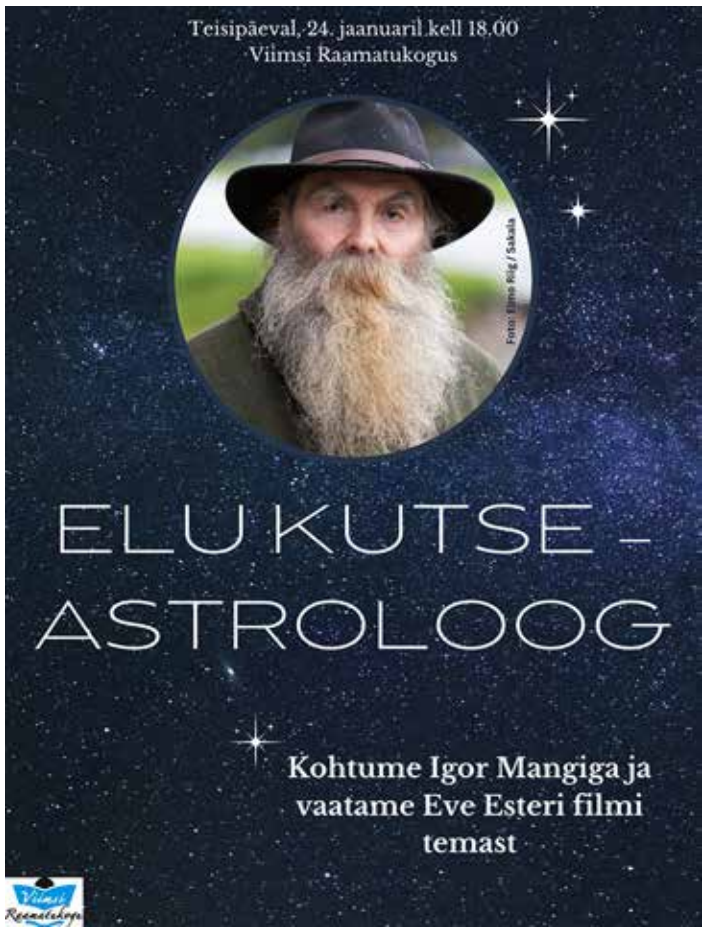

Viimsi Cafe Lyon üllatab hõrgutistega

KOHVIK-RESTORAN Kuuendat aastat Viimsis tegutsev kohvik-restoran Lyon on üle elanud keerulised koroona-aastad, kiire toorainete ja elektri hinnatõusu ning möödunud suvel Randvere tee ja ringristmiku kolm kuud kestnud taastusremondi. Tänaseks on Lyon kosunud ning tagasi oma tuntud headuses. Uuenenud menüüst ning lähiaja plaanidest rääkis Lyoni juhataja **Iivi Saar**.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Mis koht on kohvik-restoran Lyon?
Lyon alustas oma tegevust üheksa aastat tagasi Mustamäel. Kuna tegu on prantsusepärase kohvik-restoraniga, siis oleme proovinud ka oma tooted valmistada kas sarnaselt Prantsusmaal pakutavatega või prantsuse mekki juurde lisades.

Lyon on mõnus kohvik-restoran, kus igapäevaselt valmivad meie enda pagarikojas värsked saiad, tordid ja muud küpsetised.

Kas kõik tooted, mida vitriinidel näeme, valmivad siinsamas Viimsis?
Jah, täpselt nii! Sellepärast tegime leti taga olevasse seina ka akna, et külastajad näeksid, et meil on seal oma pagarikoda. Mõned tordid, mida tehnoloogiliste iseärasuste tõttu ei saa siin valmistada, toome Meistri Lyoni pagarikojast.

Lyon alustas oma kuuendat tegutsemisaastat Viimsis. Kuidas tekkis omal ajal mõte Lyon Viimsis avada?
Me vaatasime ringi ja tundus, et Viimsis, kus on palju inimesi, sellist kohvikut veel ei ole. Tol ajal Viimsi Äritare alles ehitati ja nii me siia ka tulime.

Kuidas on viimsilased Lyoni vastu võtnud?
Viimsisse tulles saime aru, et ega Lyon kõigile tuntud bränd ei ole ning me peame turunduse ja oma kontseptsiooniga vaeva nägema. Samas oli ka mitmeid viimsilasi, kes meid teadsid ja olid väga õnnelikud, et enam ei pea Lyoni toodete pärast Mustamäele sõitma, vaid need saab kätte koduvallast. Teine-kolmas aasta läks meil väga hästi.

Meie eesmärgiks on ja oli kohe algusest peale, et oma toodete tegemisel kasutame õiget vahukoort, õiget võid ja õigeid tooraineid ning säilitusaineid me ei kasuta. Kuigi toorainete hinnad on vahepeal pea kahekordistunud, siis ses osas me mööndusi teinud ei ole.

Nüüd vist arvestataksegi aega enne ja pärast koroonaaega ja elektrihinna tõusu. Koroonaaeg oli kõigile keeruline, ka meile.

Mis kellaaegadel külalisi ootate?
Viimsi Lyon avab oma uksed igal hommikul kell 8, et pakkuda külastajatele maitsvat hommikusööki ja seda kuni kella 12-ni. Lõunal saab nautida päevapakkumisi, kus on alati üks supp, praad ja alates eelmise aasta lõpust üks taimetoit.

Lyon asub Viimsi Äritares.
Foto: Tiit Mõtus

Lyoni ekleerid.
Foto: erakogu

***Croissant* kohviga tagab mõnusa hommiku alguse.**
Foto: Tiit Mõtus

Á la carte menüüst leiab prantsuse köögile omased krepid. Kuna menüü koostamisel on mõeldud ka lastele ja restoranis on mõnus mängunurk, käivad paljud vanemad siin koos lastega.

Mis allesjäänud toodetest saab?
Toodang on meil alati värske, ühtegi eilset saia me ei müü. Proovime tooteid teha sellises koguses, et need päeva lõpuks otsas oleks, kuid vahel jääb tooteid ka järgi. Me anname neid kaasa viimastele külastajatele – alates kella kuuest müüme tooteid poole hinnaga ja ka omad töötajad saavad õhtul neid koju kaasa võtta.

Millised on viimsilaste lemmiktooted?
Kui võtame saiadest, siis on nendeks meie erinevad *croissant*id. Iga päev on jällegi erinev – vahel läheb hästi seene*croissant*, vahel pirni-karamelli, vahel klassikaline. Kringlitest on kindlasti lemmikud šokolaadi- ja moonikringel, tortidest Doux Lyon, mis on meie tootevalikus olnud algusest peale ja müüb siiani väga hästi.

Varem ei pakkunud me Viimsis 2-kilost kringlit, kuid nüüd on see ettetellimisel võimalik. Tegelikult julgustangi inimesi rohkem ette tellima. Näiteks on juba 21. veebruaril vastlapäev ja Lyon on suur kuklitegija – teeme lisaks klassikalistele kuklitele ka kukleid paari-kolme erineva moosiga. Kiiretele ettetellijatele pakume soodushinda. Kuna kasutame päris vahukoort, tulevad kuklid alati ausad ja head.

Kas saab öelda, et armastus saia vastu on eestlastel sama suur kui prantslastel?
See armastus on ajas kasvanud. Kui Lyon alustas, siis minu eesmärgiks oli, et me ei teeks ja pakuks lihtsalt saia, millest saab kõhu täis, vaid et klient ka naudiks seda, mida sööb. Ma usun, et Lyoni *croissant*id ja *baguette*'id on kindlasti Eesti parimad.

Kui tihti te tootearendust teete?
Suhteliselt pidevalt, aga me ei tee nii, et võtame 2/3 kooke või torte maha ja asendame uutega. Pigem leiab uusi tooteid tähtpäevadel. Näiteks varsti on sõbrapäev, vastlapäev, vabariigi aastapäev, naistepäev, emadepäev jne ja tähtpäevadeks on meil müügil ka spetsiaalsed küpsetised ja tordid.

Kas saan õigesti aru, et julgustate inimesi tähtpäevadel teie juurest läbi tulema, et kingituseks midagi maitsvat osta?
Kindlasti! Lisaks teeme ka šokolaadikomme, mis sobivad kingitusteks ideaalselt – seega tasub uudistama tulla küll!

Lyonis toimuvad ka erinevad üritused.
Enne koroonaaega oli üritusi rohkem, kuid sel aastal plaanime taaskord ürituste korraldamisega peale hakata. Eelkoolealistele lastele mõeldud lastehommik toimub juba pühapäeval, 22. jaanuaril. Lastehommikul saavad lapsed koos juhendajaga meisterdada ja vanemad endale hea hommikusöögi lubada.

Endiselt saab meie juures korraldada ka eraüritusi ja -pidusid. Väiksemate seltskondade jaoks me kohvikut teistele külastajatele sulgema ei pea, kuid suuremate erapidude jaoks on võimalik broneerida terve restoran, kuhu mahutame umbes 60 peokülalist – siis jääb ruumi veel ka tantsupõranda jaoks.

Milliseid uuendusi on käesoleval aastal veel oodata?
Paari nädala jooksul on tulemas prantsuse köögist inspireeritud menüümuudatus, millega aitas meid Mihkel Heinmets, kunagine Lyoni peakokk, kes tänaseks on avanud Hiiumaal oma restorani iiUmek. Paljud teavad teda MasterChef Eesti ühe kohtunikuna. Kui koroonaajal läksime prantsuse maitsetest veidi kaugemale, siis nüüd tulevad tagasi konnakoivad, sinimerikarbid ja rohkem krevette.

Eelmine suvi oli Lyonil väga keeruline. Kui algas Randvere tee ja ringristmiku taastusremont, mis kestis kolm kuud, lõigati klientidel päeva pealt võimalus Lyoni tulla. Lisaks oli suvel keeruline leida Viimsisse häid töötajaid – nii kokki kui ka teenindajaid. Mustamäel näiteks sellega probleemi polnud.

Kokkuvõttes kannatas meie kvaliteet, kuid tänaseks on need mured seljataga.

Kas olete ka personaliotsingutel?
Toredad inimesed, kellel on töö vastu huvi, võivad alati julgelt ühendust võtta!

Aastaid oleme koostööd teinud ka Viimsi õpilasmalevaga ja pakkunud noortele töökogemust. Malevlased saavad meie juures kätt proovida teenindajatena ning nutikamad on saanud ka kassas olla.

Viimsi Cafe Lyon

- Aadress: Paadi tee 3, Haabneeme
- Avatud: E–R kell 8–21, L kell 9–21, P kell 9–20
- Telefon: 622 9217
- E-post: viimsi@cafelyon.ee

Algab vastuvõtt 1. klassi minejatele

OH, KOOLIAEG Peagi hakatakse vastu võtma avaldusi eelseisval sügisel 1. klassi astumiseks. Avalduse saab esitada märtsikuu jooksul ning koolikohad selguvad 15. juuniks.

Aet Tampuu
üldhariduse vanemspetsialist

Avaldusi 1. klassi astumiseks saab esitada ajavahemikus 1.–31. märtsini vanem, kelle lapse rahvastikuregistri järgne elukoht asub 1. veebruari seisuga Viimsi vallas. Selleks tuleb lapsevanemal siseneda ID-kaardi, Smart-ID või Mobiil-ID abil haridusteenuste haldamise süsteemi Arno aadressil piksel.ee/arno/viimsi ning esitada koolimineku avaldus. Süsteem arvestab koolikoha määramisel rahvastikuregistri järgse elukoha lähedust koolile, õdede-vendade olemasolu samas koolis ning võimalusel lapsevanema eelistust. Arnos on võimalik lisada kommentaaride lahtrisse lapse kohta infot, mida komisjon peaks vanema arvates teadma. Klasse komplekteerivad koolid pärast seda, kui on selgunud 1. klassi laste nimekiri. Võimalusel arvestatakse erisoove, näiteks sõbraga samasse klassi määramise kohta.

Elanikud, kes on kantud Viimsi registrisse pärast 1. veebruari 2023, saavad taotlusi esitada paberkandjal vallavalitsuses (Nelgi tee 1, Viimsi) või e-posti aadressil aet.tampuu@viimsivv.ee.

Prangli põhikooli 1. septembri kook. Foto: Jane Saks

Otsused ja kuupäevad

Hiljemalt 20. aprilliks teavitatakse lapsevanemat lapsele määratud koolist avalduses märgitud e-posti aadressil. Juhul, kui lapsevanem ei ole määratud kooliga nõus, saab kuni 20. maini esitada Arnos koolivahetustaotluse. Esitatud taotlused vaatab vallavalitsuse komisjon läbi 1. juuniks.

Pärast 31. märtsi laekunud avalduste puhul määratakse lapsele kool, kus on vabu õppekohti. Vanemaid teavitatakse sellest hiljemalt 1. juuniks.

15. juuniks peab lapsevanem kinnitama koolikoha vastuvõtmise või sellest Arnos loobuma. Juhul, kui laps asub õppima väljaspool Viimsi valda asuvas koolis, palume ka sellest teada anda.

Vabade õppekohtade olemasolul saab pärast 15. juunit esitada koolimineku avalduse otse koolile.

Koolikohustusest

Koolikohustuslik on laps, kes saab hiljemalt käesoleva aasta 30. septembriks 7-aastaseks. Kui vanem soovib koolikohustuse täitmist edasi lükata, peab ta pöörduma koolivälise nõustamismeeskonna poole, kelle kontaktid on leitavad veebilehel rajaleidja.ee/kvm. Koolikohustuse täitmise alguse edasilükkamise aluseks on lapse tervislik seisund. Avaldus vastavale komisjonile tuleb esitada juba kevadel, et otsus koolimineku edasilükkamise kohta oleks hiljemalt augustis olemas.

hea teada

Ranitsatoetus

1. klassi minevate koolijütside toetuseks maksab Viimsi vallavalitsus ranitsatoetust 120 eurot. 1.–30. septembrini saab toetuse taotluse täita mugavalt Arno keskkonnas, taotluste menetlemine ja väljamaksmine toimub oktoobrikuu jooksul.

Ranitsatoetust makstakse hoolimata sellest, kas laps läheb kooli oma valla või mõne teise omavalitsuse kooli. Küll aga tuleb toetuse saamiseks veenduda, et nii kooli minev laps kui ka mõlemad vanemad olid rahvastikuregistri andmetel seisuga 31.12.2022 Viimsi valla elanikud. Juhul, kui üks lapsevanematest on elu keerdkäikude tõttu elamas mõnes teises omavalitsuses, siis on Arnos võimalik lisada vabas vormis selgitus.

Lisainfot ranitsatoetuse kohta jagab sotsiaaltöö peaspetsialist Lemmi Park (e-post lemmi.park@viimsivv.ee).

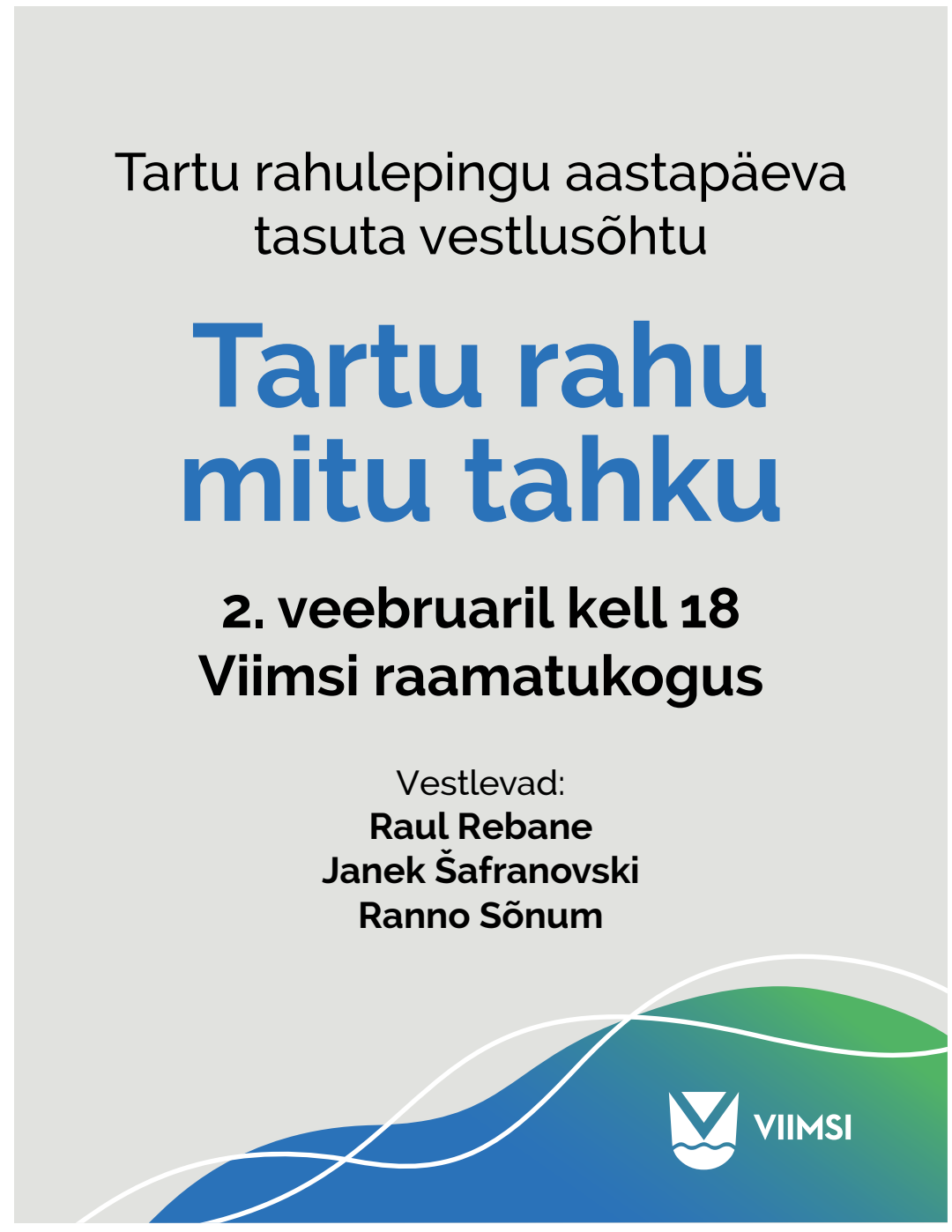

Viimsi maleklubi kasvatab järelkasvu

MALERING Viimsi Maleselts Apones korraldab noortele maleringe nii Haabneeme koolis kui ka Viimsi huvikeskuses. Mina külastasin male huviringi jaanuari keskel Haabneeme koolis, kus mind võtsid vastu umbes 15 noort ning nende juhendaja, maletaja **Margus Sööt**.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Kui ma reede pärastlõunal Haabneeme kooli 103. kabineti uksest sisse astusin, olid esimesed avangud juba tehtud. "Tund algabki nii, et noored, kes varem tulevad, võtavad ise nupud ja hakkavad omavahel mängima," selgitas juhendaja Margus Sööt. Neljandat aastat noori juhendav Sööt lisas, et tunni ajaraam ei ole kivist – igaüks võib vajadusel tulla väikese hilinemisega ning ära minna nõks varem.

Taseme poolest käib ringis lapsi, kes alles hakkavad käike õppima, aga ka neid, kes on kodust käigud kaasa saanud. Marcel (7) hakkas maleringis käima möödunud aasta sügisel ehk siis samal aastal, kui ta esimesse klassi tuli. "Alguses mängisin ma kabet, kuid malenupud on palju lahedamad – siin on oda, kuningas, lipp ja ratsu," oli noormees elevil. Oma esimese male sai ta möödunud jõuludeks. "Päkapikud nägid, et ma käin maletrennis ja soovin väga ka endale malelauda saada," meenutas Marcel jõule. Poisil on seoses malega ka oma unistus: "Ma tahan teha sellise male, kus mustad alustvad, sest mina mängin alati mustadega," mõtiskles ta.

Haabneeme koolis toimuv huviring on eelkõige mõeldud sama kooli õpilastele, kuid erandina võivad liituda ka õpilased teistest koolidest. "Viimsi huvikeskuses toimub malering korra nädalas ning seal õpime ala pisut süvendatumalt ning käime ka rohkem võistlemas," lisas Sööt. Samas on ka lapsi, kes võtavad osa nii Haabneeme koolis toimuvast ringist kui ka huvikeskuse maleringist.

Male mitu palet

Selleks, et lapsel ala vastu huvi püsiks, on oluline roll nii treeneritel kui ka kodul. "Lapsena käisin ma ka ise mitmes huviringis – ujumas, korvpallis ja males. Toona, 1980ndate lõpus ja 1990ndate alguses, oli selles mõttes keeruline aeg, et treenerid vahetusid pidevalt ja püsivat ringi ei tekkinudki. Kuid males oli see olemas," meenutas Margus Sööt enda lapsepõlve. Stabiilne ja turvaline keskkond, nii trennis kui ka kodus, tekitaski tänaseks male meistrikandidaadil süvendatud huvi just male vastu.

Ka Karola (14) kodus on malemängimine tavaline ajaviide. Oma peres peab neiu kõige paremaks mängijaks oma isa. "Siiani ei ole mul õnnestunud teda veel võita, kuid olen sellele üsna lähedal olnud," muigas ta. Trennis eelistab ta mängida endaga samal tasemel mängijaga, kuid teab, et mängides endast paremal tasemel noorega saab jällegi rohkem kogemusi juurde.

Kuna Karola jääb hetkeks ilma paariliseta, annab Sööt talle lahendamiseks pimemati ülesande ja Karola saab pärast pisikest mõttepausi sellega hästi hakkama. "Sarnased ülesanded õpetavad erinevaid olukordi nägema ning neid ka lahendama," selgitas Sööt.

Hugo-Alexander (vasakul) mängimas Sõreni vastu. Foto: Jane Saks

Karolast mõned pingid eemal mängib malet mõttemängudehuviline Hugo-Alexander (10), kes liitus maleringiga juba esimeses klassis. "Ma olin varem koos isaga malet mänginud, kuid tahtsin saada veelgi paremaks," meenutas noormees. Ta usub, et jääb malet mängima terve oma elu ning üheks unistuseks on ka Eesti meistrivõistlustel kolme parima hulka jõudmine. "Ma käin igal võimalikul võistlusel ja muidugi on kurb, kui kaotan. Eriti siis, kui mäng käib esimese koha peale ja kaotuse tõttu langen näiteks neljandaks," tõdes Hugo-Alexander.

Kuigi igal alal on omad nüansid ja vaatenurgad, õpetab sport laiemalt ka teadmisi, mida elus rakendada, ning üks põhilisemaid on oskus võita ja ka kaotada. "Oskus ka kaotajana vastasel kätt suruda ei tule niisama. Spordis alati üks pool võidab ja teine paraku kaotab," lisas Sööt.

Arvuti *vs* inimene

Marten (15) alustas male õppimist 13-aastaselt, kui ta nägi, kuidas teised malet internetis mängisid. See tekitas temas soovi ka ise alaga tegelema hakata. Lisaks köidab teda male juures mängu müstika. "Kodus mul malenuppe ei ole ja keegi, peale minu tädi, seda ka ei mängi," selgitas noormees, mistõttu mängib ta malet pigem internetis.

Arvuti on tõesti avaldanud malele mõju nii positiivse kui ka negatiivse poole pealt. Suuremad rahvusvahelised maleportaalid on kõigile kättesaadavad ning seal on huvilisel võimalus sekundiga endale vastane valida, olgu selleks siis päris inimene või arvuti. Ent programmid on arendatud sellisele tasemele, et inimesel ei ole enam võimalik arvutit võita. "Umbes 25 aastat tagasi suutis veel maailma parim maletaja arvutit võita, kuid enam pole see võimalik. Seetõttu on arvuti vastu mängimine üsna igav tegevus," leidis Sööt.

Üleskutse tulevastele treeneritele

Margus Sööt on ise lapsest peale malega seotud olnud ning tänaseks juba aastaid ka treenerina tegutsenud. "Minu lastega töötamise missioon väljendub selles, et läbi aegade on inimene soovinud oma oskusi järgmistele põlvedele edasi anda. Lisaks on mul endal kodus kasvamas üks kuueaastane tüdruk, kes käib samuti maleringis ning loodetavasti saab ta sealt kaasa ka minu teadmised," mõtiskles Sööt. Ühtlasi julgustab ta ka teisi täiskasvanud mängijaid treenerina tööle asuma. Sööt kinnitab, et laste treener ei pea tingimata olema üle kvalifitseerunud, piisab kui on huvi, soovi ning teadmisi. Kes nüüd enda ära tundis, võib otse Margus Söötiga ühendust võtta.

- Malering Viimsi huvikeskuses toimub kolmapäeviti kell 17.30–19 ja Haabneeme koolis reedeti kell 14.15–15.45, juhendab Margus Sööt.
- Korra kuus korraldab Viimsi Maleselts Apones malekohvikuõhtuid Haabneeme keskuses asuvas Lavendel Spa hotelli restoranis Ribi, kus on võimalus malet mängida nii noortel kui ka täiskasvanutel.
- Korra aastas korraldab maleselts koostöös MTÜ-ga Viimsi Mõttesport ja Viimsi vallavalitsusega ning teiste abilistega Viimsi valla malefestivali.
- Suvel toimub laste suvelaager, sel korral Pranglil 15.-21. juunil.
- Täpsemat infot saab Viimsi Maleselts Apones Facebooki lehelt.

Lapsed tõid Wing Tchun KungFu turniirilt 16 medalit

WUDAO Tallinnas toimunud VII Wing Tchun KungFu avatud turniiril esindas Viimsit 16 sportlast ning koju toodi kokku lausa 16 medalit: 2 kulda, 11 hõbedat, 3 pronksi. Kokku osales võistlustel 120 sportlast kolmest erinevast Wing Tchun KungFu (WT) võitluskunsti praktiseerivast klubist üle Eesti. Võistlejaid oli nii laste kui ka täiskasvanute vanusegruppidest, kõige noorem 5- ja kõige vanem 47-aastane.

Igor Juhkov
WuDao spordiklubi treener

Võistluste avatseremooniat külastasid Hiina saatkonna delegaadid, kes avaldasid korraldajale oma lugupidamist hiina kultuuri edendamise ja toetuse eest. Samuti märkasid Hiina saadikud sportlaste suurepärast ettevalmistust ning kõrget Wing Tchun KungFu stiili arengut Eestis.

Võistlused toimusid seitsmendat korda ning on traditsioonilise pühendatud Wing Tchun stiili rajaja Ip Mani mälestuseks. Korraldajaks on WT föderatsiooni – Practical Wing Tchun Federation (PWTF) – asutaja ja peatreener SiFu Dmitry Stashevich.

Igor Juhkov (poiste taga) kohtuniku rollis. Foto: Darja Semenihhina

Millega on tegu?

WT on sõjakunstiliik, mis on ajaga muutunud segavõitluskunstiks, kuhu on kogutud parimad Hiina Wushu käte, jalgade, küünarnukkide ning põlvede tehnikad. Stiil põhineb biomehaanikal, psühholoogial ja loogikal ning oma keha valdamise oskusel. WT on olnud aastaid varjatud Hiina võitluskunstistiil, mis sai üle maailma tuntuks tänu Bruce Leele ja tema õpetajale Ip Manile.

PWTF motoks on: arendame praktika kaudu. Klubis on igakülgne arendamine – nii füüsiline kui ka mentaalne. Arendatakse kiirust, täpsust, jõudu, vastupidavust. Tänapäeval õpetatakse WT stiili enesekaitseks, enesekindluse tõstmiseks, vastupanuvõime arendamiseks ning ka spordivõistlustel osalemiseks, et oma praktilisi oskusi proovile panna. Samuti on tänapäeva WT aladeks võitlused pulga ja noaga.

Õppeprotsessis pühendatakse palju tähelepanu ka isiksuslike omaduste arendamisele nagu ausus, julgus, stressitaluvus, visadus, seltskondlikkus ning distsipliin. Selliselt lapsed arenevad mitmekülgselt, julgevad rohkem katsetada ja kaasa mõelda ning suunavad oma aega ja meeletut energiat õigele asjale ehk viibivad turvalises ja sõbralikus keskkonnas, mis ka igale lapsevanemale kõige olulisem on.

hea teada

Wing Tchun KungFu Viimsis

- WuDao spordiklubi tegutseb alates 2019. aastat Viimsi kooli spordikompleksis. Treeningud toimuvad kolm korda nädalas, kus õpivad lapsed vanuses 6–15.
- Treeninguid viib läbi mitmekordne Eesti meister, 2019. aasta Euroopa meister ning 2020. aastal noavehklemise Euroopa karika pronksi võitja ning 15-aastase PPA-s töötamise kogemusega SiHing Igor Juhkov.
- Treeningud toimuvad nii eesti kui ka vene keeles. Lisainfot saab e-posti aadressi wudaoklubi@gmail.com kaudu.

Medalistid

Kristjan Kase – kaks I kohta (võistles kahes kategoorias)
Frank Lepik – kaks II kohta
Marija Goldberg – kaks II kohta
Artur Laanemets – II koht
Hanna Laanemets – II koht
Timur Gusarin – II koht
Brenna Laanemets – III koht
Mikhail Varakuta – III koht
David Dikovitskii – II koht
Sten Andreas Hansen – II koht
Britt-Marii Vares – II koht
Artem Dikovitskii – II koht
Mark Katsuba – III koht

Soolased ja magusad Pannuka minipannkoogid maitsevad kõigile

SISUTURUNDUS Soolased pannkoogiampsud suitsulõhe, kalamarja või hakkliha ja seentega. Magusad suutäied šokolaadikreemi, marjamoosi või soolakaramelliga. Jah, palun väga! Viimsi toidumaastik on saanud põneva täienduse Pannuka näol, mis on minipannkooke pakkuv kohvik Viimsi Keskuses.

Viivi Kivipank
vabakutseline ajakirjanik

Väikesed kohevad minipannkoogid tuhksuhkruga ehk *poffertjes*id on tõeliselt populaarsed maiused Hollandis, kus pakutakse neid nii pühade- kui ka tänavatoiduna. Nüüd on neid üha enam saada ka Eestis. Uurisime Pannuka asutajalt ja juhatuse liikmelt Mario Pärnalt, kuidas toidukoht sündis ja mida sealt leida võib.

"Toidukoht loodi klientide soovidest lähtuvalt," sõnab Mario. "Nägime, et Viimsi rahvas vajab sellist kohta. Viimsis on kõik käe-jala juures, kuid puudu oli üks mõnus pannkoogikoht."

Pannuka loojad on kokandusalase haridusega ning restoranimaailmas aastaid tegutsenud. "Oleme võimelised maitsetega kaasas käima, toidumaailma trendidega kohanema ning pakkuma maitseelamusi ka nõudlikele klientidele."

Kõike, mida vähegi saab, valmistatakse söögikoha kokkade poolt kohapeal oma originaalretseptide alusel. Nii valmivad lisaks pannkoogitaignale oma köögis ka soolakaramell, marjamoos ning kõik soolased kastmed. "Soovime alati kasutada kohalikku toorainet ning toetada väiketootjaid," rõhutab Mario.

Pannuka menüüst leiab midagi meelepärast iga huviline. Mehe kinnitusel ongi koht loodud kõikidele pannkoogisõpradele olenemata vanusest, kuid kahtlemata on suurimad fännid muidugi lapsed. "Meie menüüs on soolaseid valikuid suitsukana, juustu, suitsulõhe, hakkliha ja seentega ning nõudlikuma maitsega klientidele ka kalamarjaga," tutvustab Mario. "Magusaid minipannkooke pakume käsitööna valminud marjamoosiga, nostalgilise kondenspiimaga, pähklise Nutellaga ning soolakaramelliga."

Kastmeks saab juurde valida eri ürtidega hapukoorekastmeid või vürtsikat tšillimajoneesi. Oma lemmikuteks peab mees kalamarja ja sibulaga soolaseid ning käsitöö-soolakaramelli ning käsitöö-marjamoosiga magusaid pannakaid, neid võiks tema sõnul sööma jäädagi.

Portsjonid on erineva suurusega, et iga sööja saaks ikka vastavalt soovile kõhu täis – väikeses portsjonis on 25, suures portsjonis lausa 50 pannkooki. Mõeldud on ka nendele, kel toitumisel esineb piiranguid – menüüs on olemas gluteenivabad minipannkoogid. Kohvisõpradele pakub kohvik ka mitmesuguseid kohvijooke. Kui esialgu pakutakse pannukaid olemasoleva menüü alusel, siis mõne aja pärast hakkab see kindlasti ka uuenema. "Praegu näeme, et selle lühikese ajaga on tekkinud klientidel juba oma kindlad lemmikuid, mida enam naljalt menüüst ära võtta ei saa."

Tuhksuhkruga üle puistatud magusad Pannuka pannkoogid viivad keele alla. Foto: Mario Pärn

Mario sõnul on kõige mõnusam tulla minipannkooke nautima kohvikusse kohapeale. Pannukas on Viimsi Keskuses burgerikoha Uulits Tänavagurmee naaber. Meelepäraseid pannkoogiampse saab aga tellida läbi WOLT rakenduse ka koju või kasvõi kontorisse või kohapealt endale kaasa osta.

"Minipannkooke on mugav süüa pea igal pool – kodus, autos või miks mitte lausa tänaval," lisab ta. "Pannukas on tulnud selleks, et jääda. Ja leida kindel koht Viimsi inimeste südames."

Pannukas asub Viimsi Keskuse I korrusel ja on avatud E–P kell 11–19.30.

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Ehitus

Worx OÜ teostab Viimsi, Pirita ja Mähe piirkonnas elamute erinevaid ehitus- ja renoveerimistöid. Info tel 511 4761, info@worxest.ee.

Kvaliteetne plaatimisteenus ning saunade ehitus nii era- kui ka äriklientidele. Usaldusväärne ja pikaajaline kogemus. Tel 5564 1910.

Muud teenused

Kogemustega õmbleja teostab Viimsis Aiandi teel parandus- ja õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiiu.

Veoteenus/kolimine. Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja äravedu, sh rämpsu äravedu. Metallijäätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

Vahetan boilereid, WC-potte, segisteid, valamuid, pesumasinate ühendamine ja vanade äravedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-mail looduse.3@hot.ee.

Viimsis asuv kogenud santehnik tuleb teile appi. Tel 551 8837, Pavel (vene keel).

Tasuta äravedu – väiksem kodutehnika, nõud, riided, raamatud jm, mis on korralikud ja kasutuskõlblikud, kuid teie kodus enam kasutust ei leia. Edendame keskkonnasäästlikku tarbimist, toimetame teie asjad uutele õnnelikele omanikele. Tel 515 9395.

Ost, müük, rent

Laias valikus ja soodsa hinnaga madratsid ja voodid (erimõõtudes tellimise võimalus). Hea hinnaga kasukad ning naisteriided ja jalanõud otse USA-st poes Riietering. Viimsi, Randvere 6, 2. korrus.

Ostame absoluutselt igas seisus autosid. Kustutame ARKist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiümbrus. Tel 5823 8310.

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Kohapeal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või tel 5618 8671. Järgi tulen puksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisevauto.ee.

Kuivad küttepuud 40 l võrkudes: lepp 6 eurot võrk, kuusk 6 eurot võrk, sanglepp 7 eurot võrk. Hinnad sisaldavad transporti koju kätte. Tel 528 8224.

Müüa kuiv kaminapuu 40 l võrgus pikkusega 30 cm ja hind koos kohaletoomisega: metsakuiv 4 eurot, lepa-segu 5 eurot, must lepp 6 eurot ja kask 7 eurot. Tel 536 39579.

Müüa kuivad kase ja lepa klotsid 0,25 m ja 0,3 m 40-liitrises võrgus koos veoga. Tel 5349 2771.

Uuemate ja vanemate raamatute ja vanavara (fotod, postkaardid, margid, rahad, mänguasjad, heliplaadid, suveniirid, tarbeesemed jm) ost. Tel 514 0618, Andres.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimise esemeid. Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Kursus

Kutsume hispaania keele kursustele Viimsis. Uus algajate grupp alustab veebruaris ja tunnid hakkavad toimuma neljapäeviti kell 17–18:15 Viimsi huvikeskuses. Info ja registreerimine e-posti teel hola@hispaaniakeeletunnid.ee või Facebookis facebook.com/hispaaniakeeletunnid.

Pakun tööd

Viimsis ja Tallinnas tegutsev ettevõte otsib haldusjuhti, kelle tööülesanneteks on ettevõtte vallas- ja kinnisvara hooldus ning korrashoid. Vajalik autojuhtimisõigus. Täpsem info telefonil 5347 9987.

Mälestame head kolleegi

Harri Põld

3. XI 1934 – 9. I 2023

Sa olid ääretult
lahke hing,
aitäh Sulle selle eest!
Avaldame siirast
kaastunnet lahkunud
omastele nende leinas.

Viimsi Muusikakooli
pere

Jazz @ Viimsi Artium:

Viimsi Artium

31.01 kell 19
Anat Fort & Mustonen, Sooäär, Remmel, Ruben (Iisrael/Eesti)

4.03 kell 19
Ola Onabulé (UK)

10.03 kell 20
USA disco-soul bänd Tortured Soul

viimsiartium.ee

LUMEN
HAMBAKLIINIK
AASTAST 1993

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

Asume **Viimsi Äritares** ja **Viimsi SPA majas**

Helista **601 1812** ja vaata **www.lumen.ee**

Oleme Haigekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: L02451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

SISSEASTUMISE INFOTUND

25. jaanuar 2023
kell 18:00, veebis
Lisainfo kodulehel ja Facebookis

VIIMSI GÜMNAASIUM